

SKÚŠOBNÉ PRAVIDLÁ OBEDIENCE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

PRE TRIEDY FCI-OB 1, FCI-OB 2, FCI-OB 3
(FCI- CACIOB)

Pravidlá a usmernenia pre triedu 3 sú povinné na všetkých medzinárodných podujatiach a všetkých FCI pretekoch označené ako majstrovstvá

**REVIDOVANÉ V ZMYSLE OPRÁV ZAPRACOVANÝCH DO FCI
PRAVIDIEL schválených v septembri 2024**

Účinnosť od 1.1.2025

Obsah

ÚVOD	4
A. VŠEOBECNÁ ČASŤ	4
I. PRAVIDLÁ PRÍPRAVY, ÚČASTI, ORGANIZÁCIE A HODNOTENIA NA SKÚŠKACH A PRETEKoch OBEDIENCE	4
1. Usporiadanie oficiálnych pretekov a skúšok Obedience v SR	4
2. Národné pravidlá a postupy súvisiace s akciami Obedience v SR	5
3. Účasť na skúškach a pretekoch Obedience v SR	5
3.1. Zdravie súťažiacich psov	6
3.2. Antidopingové a vakcinačné predpisy	6
3.3. Agresivita	6
3.4. Háravé sučky, kotné sučky a sučky po pôrode	6
3.5. Zmeny vzhľadu	7
3.6. Sterilizované alebo kastrované psy	7
3.7. Kontrola psov	7
3.8. Ostatné	7
4. Spôsobilosť posudzovať preteky Obedience	8
5. Hlavný steward	8
6. Zabezpečenie skúšok	9
7. Povinnosti psovoda a výstroj psa	9
8. Správanie psa / Diskvalifikácia	10
9. Ostatné usmernenia	10
II. PRAKTICKÉ ZABEZPEČENIE A VYBAVENIE	11
10. Schéma pretekov	11
11. Počet pretekárov a určenie času na hodnotenie počas dňa	11
12. Veľkosť cvičebného priestoru a počet cvikov	11
13. Vybavenie	12
III. TRIEDY, CVIKY A KOEFICIENTY	14
14. Bodové hodnotenie v triedach	14
IV. ZNÁMKY, OCENENIA, PRESTUPY MEDZI TRIEDAMI	16
14.2 Nesplnenie cviku a diskvalifikácia	16
14.3 Prestupy medzi triedami	17

15.	Medzinárodný Obedience certifikát FCI-CACIOB.....	19
15.1	Národný titul Šampión Obedience.....	19
15.2	Medzinárodný certifikát poslušnosti (FCI-CACIOB)	19
V.	VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ A USMERNENIA PRE VYKONANIE A HODNOTENIE CVIKOV	19
16.	Všeobecné usmernenia predvedenia a hodnotenia pre všetky cviky.....	20
16.1	Predvádzanie cvikov.....	20
16.2	Hodnotenie cvikov	25
VI.	VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ A USMERNENIA PRE VYKONANIE A HODNOTENIE INDIVIDUÁLNYCH CVIKOV	32
TRIEDA	FCI - OB1	32
TRIEDA	FCI - OB2	42
TRIEDA	FCI - OB3	57
VII.	PRÍLOHY.....	80
Príloha 1	Otvorená prekážka.....	80
Príloha 2	Niektoré návrhy umiestnenia predmetov pre cvik Rozlišovanie pachov v triede 3	81
Príloha 3	Schémy umiestnenia polôh počas chôdze a usmernenia pre povely stewarda	82
Príloha 4	Návrhy pre umiestnenie skupiny kužeľov v cvikoch 1.8, 2.9, 3.8	83
Príloha 5	Detaily pre zostavenie štvorca.....	84

ÚVOD

Medzinárodný FCI skúšobný poriadok Obedience bol revidovaný a schválený Generálnym výborom FCI 3. septembra 2024 v znení odsúhlasených zmien na online mítingu v apríli 2024. Od 1. januára 2025 je povinné použiť na medzinárodných pretekoch Obedience so zadaním titulu FCI – CACIOB a na majstrovstvách FCI v Obedience podľa triedy 3 tieto FCI pravidlá a usmernenia.

Pravidlá a usmernenia pre OBEDIENCE v Slovenskej republike pre triedy 1, 2, 3 vychádzajú z medzinárodných FCI pravidiel a usmernení pre triedy FCI-OB 1, FCI-OB 2, FCI-OB 3, ktoré boli do slovenských pravidiel prebraté v plnom znení, bez štylistických úprav obsahu jednotlivých tried. Originálne znenie textu bolo preložené z angličtiny doslovne, a tak nezodpovedáme za jeho obsah, duplicitu alebo nezrovnalosť medzi jednotlivými časťami textu.

Do Všeobecnej časti (body 1 až 9) boli na základe inštrukcií z FCI skúšobného poriadku Obedience pravidlá dopracované tak, aby zodpovedali národným pravidlám a zaužívanej kynologickej praxi v SR (v texte zvýraznené kurzívou).

A. VŠEOBECNÁ ČASŤ

Trieda OB Začiatočníci je nepovinná. Náplň triedy OB Z si každá krajina určí sama. Odporúča sa, aby psy, ktoré začínajú s Obedience, absolvovali najskôr OBZ pred tým, než nastúpia do triedy OB1.

Skúšobný poriadok Obedience pre Slovenskú republiku bol prerokovaný a schválený na zasadnutí Prezídia Zväzu športovej kynológie Slovenskej republiky (ďalej len „ZŠK SR“) dňa 16. decembra 2021 a revidovaný na základe zmien schválených Generálnym výborom FCI dňa 3. septembra 2024 v Amsterdame. Tieto skúšobné pravidlá Obedience SR nadobúdajú účinnosť 1. januára 2025.

I. PRAVIDLÁ PRÍPRAVY, ÚČASTI, ORGANIZÁCIE A HODNOTENIA NA SKÚŠKACH A PRETEKoch OBEDIENCE

1. Usporiadanie oficiálnych pretekov a skúšok Obedience v SR

Každá členská krajina FCI rozhodne, ktoré kluby a organizácie môžu usporiadať oficiálne skúšky a preteky Obedience.

ZŠK SR riadi oficiálne preteky a skúšky Obedience na Slovensku. Oficiálna FCI akcia je podujatie, ktoré sa riadi predpismi FCI a na ktoré je delegovaný certifikovaný rozhodca členskej organizácie FCI. Organizátorom akcie môže byť každá základná organizácia – člen ZŠK SR, ktorá v zmysle platných postupov a nariadení o usporiadaní akcie oficiálne vopred požiadala. Každá oficiálna akcia musí byť vopred odsúhlasená ZŠK SR. Uznané sú výsledky zo skúšky Obedience, iba ak boli dosiahnuté na oficiálnej FCI akcii Obedience.

2. Národné pravidlá a postupy súvisiace s akciami Obedience v SR

Odporúča sa, aby národné kynologické organizácie zverejnili na svojich webových stránkach všetky potrebné informácie týkajúce sa ich národných pravidiel, špecifické národné požiadavky, podrobnosti o národnej legislatíve, ktorá sa vzťahuje na zvieratá vstupujúce do ich krajiny a na podujatia, ako aj podrobnosti, ako sú vstupné poplatky a bankové účty, aby bolo možné propagovať súťaženie vo všetkých členských štátoch FCI. Odporúča sa, aby psovodi, ktorí sa zúčastňujú podujatia, boli informovaní o všetkých nevyhnutných podrobnostiach týkajúcich sa súťaží a špecifických národných požiadavkách v správe, ktorá im bude zaslaná (informačný list).

Všetky oficiálne akcie Obedience sú priebežne zverejňované v Kalendári kynologických akcií na národnej internetovej stránke ZŠK SR. Pre každú oficiálnu akciu Obedience sú organizačné pokyny, propozície a ostatné relevantné informácie uvedené na národnej stránke Obedience SR (www.dog-obedience.sk), ak organizátor zašle relevantné dokumenty a požiada o ich zverejnenie.

3. Účasť na skúškach a pretekoch Obedience v SR

Spôsobilosť zúčastniť sa na podujatí Obedience je stanovená pravidlami krajiny, z ktorej pes pochádza a predpismi krajiny, v ktorej sa podujatie koná. Národné pravidlá stanovujú, ktoré psy sa môžu súťaže zúčastniť (triedy 1 a 2 a 3). Tieto podmienky musia byť zverejnené na webovej stránke danej krajiny.

Národné pravidlá každej krajiny stanovujú minimálny vek psa pre účasť v triede 1. Minimálny vek je 10 mesiacov, pokiaľ usporiadateľská krajina, alebo krajina, kde je pes registrovaný, nepožaduje vyšší vek. Pre štart v triede 3 musí pes dosiahnuť vek najmenej 15 mesiacov.

Každá krajina si stanovuje, aké národné triedy Obedience uznáva a aké podmienky musia byť splnené pred tým, než pes nastúpi do danej triedy. Pre účasť na medzinárodnej súťaži Obedience (so zadaním titulu čakateľ FCI-CACIOB), musí psovod a pes mať vo svojej krajine zloženú skúšku aspoň v najbližšej nižšej triede s výcvikovou značkou (výsledok skúšky, známka zo skúšky) výborne, čo ho oprávňuje k prestupu do vyššej triedy (trieda 2 alebo trieda so zodpovedajúcimi cviky).

Každá krajina stanoví, koľkokrát pes môže nastúpiť do danej triedy po tom, čo dosiahol prvé hodnotenie so známkou výborne (1.cena). Táto informácia musí byť zverejnená na webovej stránke národnej organizácie.

Akonáhle pes jedenkrát nastúpi do triedy určitej úrovne, môžu národné pravidlá upraviť podmienky, za ktorých je možné štartovať znovu v nižšej triede. Táto informácia musí byť zverejnená na webovej stránke národnej organizácie.

Aby sa pes mohol zúčastniť oficiálnej akcie Obedience v SR musí najneskôr v deň oficiálnej akcie dosiahnuť minimálny vek:

Triedy 1 a 2 12 mesiacov

Trieda 3 18 mesiacov

Skúšky v tej istej triede môže pes vykonávať opakovane. Do vyššej triedy (2 a 3) môže pes nastúpiť, iba ak má úspešne absolvovanú bezprostredne nižšiu triedu.

Účasť v triede OBZ je dobrovoľná. Nie je stanovená povinnosť absolvovať ktorúkoľvek úroveň OBZ, alebo v nich uspieť pre postup do vyššej FCI triedy.

Uznávajú sa aj výsledky skúšok z krajín, ktoré harmonizovali svoje pravidlá Obedience v triedach 1, 2 a 3 s pravidlami FCI, pokiaľ uznanie takejto výcvikovej značky nie je v rozpore s predpismi Slovenskej kynologickej jednoty (ďalej len „SKJ“) a ZŠK SR.

Pre účasť na pretekoch Obedience v ostatných krajinách platia podmienky usporiadajúcej krajiny. Pretekári sa riadia národnými pravidlami usporiadajúcej krajiny.

3.1. Zdravie súťažiacich psov

Účasť na podujatiach Obedience v Slovenskej republike je povolená psom, pokiaľ im to ich fyzický a zdravotný stav dovoľuje.

Psy trpiace nákazlivými chorobami, majúce parazity, červy, svrab sa na podujatie nepripúšťajú. Ďalej sa nemôžu zúčastniť psy agresívne, slepé, hluché, psy po zákroku, úraze alebo po chorobe, obviazané, zabandážované alebo šité.

3.2. Antidopingové a vakcinačné predpisy

Je treba dodržiavať národné predpisy týkajúce sa očkovania a antidopingové predpisy platné v krajine psa, ale aj v krajine kde sa podujatie Obedience koná. Na webovej stránke národnej organizácie by mali byť zverejnené národné predpisy týkajúce sa očkovania a antidopingové pravidlá.

Každý zúčastnený pes musí mať veterinárny preukaz s platnými očkovaniami najmenej proti besnote, psinke, parvoviróze a hepatitíde. Pri účasti v zahraničí sa pretekárom odporúča pred vycestovaním overiť si veterinárne podmienky vstupu do krajiny. Na súťažiacu dvojicu sa vzťahujú všetky platné antidopingové a veterinárne pravidlá.

3.3. Agresivita

Agresívnym psom nie je povolený vstup do priestorov podujatia. Rozhodca diskvalifikuje každého psa, ktorý zaútočí, alebo sa pokúsi napadnúť osobu alebo iného psa. Incident sa zaznamená do pracovnej knižka psa a hlásenie sa zašle národnej kynologickej organizácii, ktorú pes reprezentuje. Súčasne je potrebné zaslať správu aj národnej kynologickej organizácii usporiadajúcej krajiny.

3.4. Háravé sučky, kotné sučky a sučky po pôrode

Háravé sučky sa môžu zúčastniť, ak to národné predpisy usporiadateľa povoľujú. Táto informácia by mala byť zverejnená na národnej webovej stránke. Avšak háravé sučky musia byť predvedené posledné v poradí. Musia byť držané mimo súťažný priestor a blízkeho okolia pokiaľ ostatné psy neukončia cvičenie.

Všeobecné pravidlo je, že z účasti musia byť vylúčené sučky, u ktorých sa očakáva pôrod do štyroch týždňov, alebo ktoré porodili pred menej ako ôsmimi týždňami pred dátumom podujatia.

Národné pravidlá môžu stanoviť inú toleranciu. Tieto informácie by mali byť dostupné verejne

a mali by byť jasne a zreteľne zverejnené na webovej stránke národnej kynologickej organizácie, ktorá podujatie organizuje.

Na medzinárodných súťažiach poslušnosti (**FCI-CACIOB**) a na majstrovstvách sveta FCI (**FCI-WWC**) sučkám, ktorých pôrod sa očakáva do štyroch týždňov, a sučkám, ktoré porodili skôr / do dváňástich týždňov pred súťažným dňom, nie je dovolené pretekať.

3.5. Zmeny vzhľadu

Psy s kupírovaným chvostom alebo s kupírovanými ušami, alebo tie, ktorým boli vykonané iné úpravy exteriéru z kozmetických dôvodov, sa podujatia môžu zúčastniť, iba ak je to v súlade s predpismi krajiny, odkiaľ pes pochádza a pokiaľ to predpisy krajiny usporiadateľa dovoľujú.

Všetky informácie o obmedzeniach pre psy s úpravou exteriéru by mali byť ľahko dostupné a uvedené v národných pravidlách a mali by byť zverejnené na webovej stránke národnej kynologickej organizácie danej krajiny.

Účasť psov s kupírovaným chvostom alebo kupírovanými ušami, alebo tie, ktoré majú ďalšie zmeny vo vzhľade vykonané zo zdravotných alebo kozmetických dôvodov, sa podujatí Obedience v SR môžu zúčastniť. Účasť na národných pretekoch, kde usporiadateľom je iná krajina než Slovensko, sa účasť takýmto psom povoľuje len v prípade, ak to dovoľujú právne predpisy domovskej krajiny, alebo krajiny, ktorá je usporiadateľom.

3.6. Sterilizované alebo kastrované psy

Sterilizované sučky a kastrované psy sa podujatia Obedience v SR môžu zúčastniť.

3.7. Kontrola psov

Pokiaľ je to nutné, rozhodca môže pred začiatkom podujatia mimo cvičebný priestor psov skontrolovať/preveriť.

Národné pravidlá môžu stanoviť povinnosť skontrolovať všetkých psov.

Kontrola identity psov je vykonávaná vždy bezprostredne pred výkonom mimo súťažného priestoru (kruhu). Na významných podujatiach môže byť vykonaná kontrola aj pri prezentácií.

Rozhodcovia majú povinnosť na Súpiske pretekárov potvrdiť, že kontrola identity psa bola vykonaná. Pod kontrolou identity psa sa rozumie kontrola tetovania, resp. kontrola mikročipu čítačkou. Psy, ktorých identita sa jednoznačne nedá preukázať, sa oficiálnych podujatí Obedience nesmú zúčastniť. Psovodi, ktorých psy majú aplikovaný čip zo zahraničia, sú povinní postarať sa o to, aby bolo k dispozícii vhodné čítacie zariadenie.

Psy musia byť pred každým pretekom, resp. skúškou veterinárne skontrolované.

3.8. Ostatné

V prípade, že sa súťaž Obedience koná pri výstave psov, účasť na výstave by nemala byť podmienkou prihlásenia sa na súťaž Obedience. Národné predpisy by mali definovať požiadavky na konkrétnu registráciu alebo členstvo v klube.

Reprezentant Slovenskej republiky zastupujúci krajinu na majstrovstvách sveta organizovaných pod hlavičkou FCI musí byť členom základnej organizácie ZŠK SR a riadi sa Štatútom reprezentanta Slovenskej republiky v športovej kynológii.

4. Spôsobilosť posudzovať preteky Obedience

Rozhodcovia pre súťaže Obedience by mali mať zodpovedajúce vzdelanie v posudzovaní Obedience FCI a mali by mať licenciu na posudzovanie od národnej kynologickej organizácie FCI vo svojej vlastnej krajine. Kvalifikácia a jazykové znalosti rozhodcov pozvaných z iných krajín by mali byť potvrdené domovskou krajinou. Zvyčajne pozývajúca národná kynologická organizácia kontaktuje národnú kynologickú organizáciu **FCI** pozvaného rozhodcu, aby potvrdila jeho spôsobilosť.

Neoprávnenosť posudzovať z dôvodu pravdepodobnosti zaujatosti:

Vnútroštátne predpisy by mali definovať nespôsobilosť posudzovať z dôvodu pravdepodobnosti zaujatosti. Na medzinárodných pretekoch s **FCI-CACIOB** sa musia dodržiavať pravidlá nespôsobilosti FCI (ako uvedené v WWCH implementačných pravidlách), ako aj pravidlá oprávnenosti usporiadateľskej krajiny, ak nie je uvedené inak. *Nespôsobilosť posudzovať z dôvodu pravdepodobnosti zaujatosti definujú predpisy a rozhodnutia ZŠK SR.*

Rozhodcovia Obedience musia byť dostatočne školení na to, aby boli spôsobilí posudzovať na oficiálnych podujatiach Obedience. Každý rozhodca Obedience v SR musí byť držiteľom platnej licencie, ktorú vydáva ZŠK SR na základe úspešne absolvovaných testov. Rozhodca Obedience je povinný pravidelne sa zúčastňovať školení a riadiť sa Štatútom rozhodcu. Delegovanie rozhodcu na národnú alebo medzinárodnú akciu schvaľuje ZŠK SR.

Podujatia Obedience v triede OBZ v SR môžu posudzovať iba slovenskí rozhodcovia so zodpovedajúcou kvalifikáciou.

Kvalifikácia rozhodcov z iných krajín, pozvaných posudzovať akcie Obedience v SR, musí byť potvrdená delegačným listom z národného zväzu alebo asociácie.

Delegovanie slovenských rozhodcov na podujatia do zahraničia zabezpečuje SKJ, jediný oficiálny zástupca Slovenskej republiky v FCI. Nominácia rozhodcu na zahraničné podujatie musí byť vopred odsúhlasená ZŠK SR.

5. Hlavný steward

Na každej oficiálnej akcii musí byť prítomný vedúci skúšky, resp. vedúci pretekov, ktorý je menovaný usporiadateľom/organizátorom podujatia. Koordinuje všetky potrebné prípravné práce a zodpovedá za riadny priebeh podujatia. Funkcia vedúceho skúšok, resp. vedúceho pretekov nevylučuje funkciu stewarda, resp. hlavného stewarda.

Na skúšky musí byť vymenovaný hlavný steward. Hlavný steward musí mať príslušnú kvalifikáciu a počas skúšky je spoluzodpovedný za praktické zabezpečenie podujatia. Ak sa prihlásia súťažiaci zo zahraničia, odporúča sa vopred dohodnúť vzájomný jazyk na stewardovanie cvikov. V triede 3 musí byť steward schopný stewardovať cvičenia v angličtine alebo v jazyku, na ktorom sa dohodne.

Ak sú cvičenia rozdelené do viacerých kruhov a hodnotené dvoma alebo viacerými rozhodcami, mal by byť rovnaký počet stewardov. Na jeden kruh by mal byť najmenej jeden steward. *Každý steward v Slovenskej republike sa riadi Štatútom stewarda.*

6. Zabezpečenie skúšok

Skúšky Obedience sú v deň konania pod dohľadom (hlavného) rozhodcu a hlavného stewarda. Ak je delegovaných viac rozhodcov, jeden z rozhodcov je vymenovaný za hlavného rozhodcu a predsedu rozhodcovského tímu.

Ak sa vyskytne incident, ktorý nie je riešený v rámci týchto predpisov a pokynov, hlavný rozhodca (alebo tím rozhodcov vedený hlavným rozhodcom) rozhodne, ako sa bude pokračovať, alebo ako sa daný incident vyhodnotí.

7. Povinnosti psovoda a výstroj psa

Povinnosti psovoda ako súťažiaceho začínajú plynúť po vstupe do priestorov podujatia a končia po slávnostnom udeľovaní cien a ukončení podujatia. Psovod musí dodržiavať pravidlá a pokyny, ako boli stanovené organizátorom, resp. riaditeľom podujatia v propozíciách. Predčasné opustenie pred záverečným ukončením podujatia je možné iba na základe predchádzajúceho oznámenia psovodom a nadväzne na súhlas organizátora, resp. riaditeľa podujatia. Od psovoda sa očakáva športové správanie a vhodný odev.

Výkonnostný a výstavný preukaz psa (výkonnostná knižka), alebo Príloha k preukazu pôvodu psa sa používa v zmysle platných pravidiel určených ZŠK SR pre vystavenie a používanie výkonnostných knižiek.

Každý pes, ktorý je prihlásený na preteky/skúšky, musí mať vystavenú výkonnostnú knižku vydanú členskou organizáciou FCI. Účasť na podujatí bez platnej výkonnostnej knižky nie je možná. Pre konkrétneho psa je vydaný iba jeden výkonnostný preukaz, ktorý je viazaný na majiteľa psa (neviaže sa na psovoda, ktorý so psom nastupuje na výkon). Preukaz sa predkladá pri prezentácii a musí byť riadne vyplnený. Do výkonnostného preukazu psa sa zapisuje mikročip alebo aj tetovanie, ktoré identifikuje konkrétne zviera. Mikročip, resp. tetované číslo musia byť identické s údajom uvedeným v preukaze pôvodu psa, resp. v Petpas-e.

Účastník akcie Obedience je povinný dodržať termín uzávierky prihlášok. Podanie prihlášky zaväzuje psovoda uhradiť štartovné ešte pred konaním podujatia (do termínu uzávierky).

Rozhodca môže psovoda diskvalifikovať, ak nedodržiava skúšobné pravidlá, správa sa nevhodným spôsobom, nešportovo, koná proti ochrane zvierat a dobrým mravom, v kruhu používa pamlsky alebo motivačné predmety. Incident sa musí zaznamenať do výkonnostného preukazu a všetky body získané na akcii sa anulujú. Rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiadny súťažiaci nesmie toto rozhodnutie spochybniť.

Psovodi by sa mali hlásiť najneskôr 30 minút pred začiatkom podujatia v kancelárií prezentujúcich sa. Alternatívne, psovod sa môže dostaviť a prihlásiť aj 30 minút pred začiatkom svojej triedy, ak to organizátor umožňuje.

Je zakázané trestať psa.

Povolené sú iba bežné obojky (s prackou alebo navliekacie bez spony). Ostnaté alebo elektrické obojky a iné obmedzujúce výstroje alebo obmedzujúce prostriedky, ako napríklad náhubky, sú zakázané. Všetky uvedené obmedzenia platia od začiatku podujatia a trvajú až do jeho ukončenia.

Počas predvádzania skupinových cvikov vo všetkých triedach je obojok na psovi povinný. Pri ostatných cvikoch je na rozhodnutí psovoda, či pes obojok bude mať, alebo bude cvičiť bez obojku. Psom súťažiacim v nižších triedach sa odporúča, aby obojok mali (trieda začiatočníkov a trieda 1). Pes môže mať okrem riadneho obojku aj obojok na ochranu pred kliešťami alebo inými parazitmi, alebo hmyzom.

Prikrývky, peleríny, vesty, postroje, pláštenky, topánky, bandáže, obvazy, pásy a pod. sú vo všetkých triedach počas vystúpenia na psoch zakázané.

Psovod by mal počas cvičenia a medzi cvikmi mať psa po svojej ľavej strane. Medzi cvikmi by mal byť pes pod kontrolou a v blízkosti (vľavo alebo vpravo).

Psovod so zdravotným postihnutím, môže mať psa počas cvičenia na pravej strane. Súťažiaci alebo vedúci družstvá však musí tieto skutočnosti pred začatím podujatia prediskutovať s hlavným rozhodcom / rozhodcom. Všetci zainteresovaní rozhodcovia musia byť o týchto skutočnostiach informovaní a ak hodnotia výkon viacerí rozhodcovia, musí byť dohodnuté, aký dopad budú mať tieto skutočnosti na hodnotenie výkonu. Všetky výnimočné opatrenia by mali byť odôvodnené a malo by byť zaistené, aby nerušili ostatných psov a súťažiacich. Ak je napríklad súťažiaci na invalidnom vozíku, mal by byť pri skupinových cvičeniach umiestnený na konci radu, kde žiaden iný pes nebude takúto dvojicu míňať.

8. Správanie psa / Diskvalifikácia

Pes, ktorý kedykoľvek počas súťaže (pred, počas alebo po vlastnom výkone) hryzie, pokúša sa hryzť, útočí, alebo sa pokúša útočiť na ľudí alebo iných psov, je s okamžitou platnosťou diskvalifikovaný a stráca všetky body, ktoré získal za už dokončené cviky. Pes je tiež diskvalifikovaný z účasti na akomkoľvek podujatí počas druhého dňa dvojdňovej akcie. Diskvalifikácia sa zapisuje do výkonnostnej knižky *a tiež na potvrdení o vykonaní skúšky*.

Národná kynologická organizácia, ktorú pes reprezentuje a národná kynologická organizácia usporiadateľskej krajiny musia byť o incidente písomne informovaní. Okrem vyššie uvedených pravidiel je potrebné dodržiavať aj národné predpisy usporiadateľskej krajiny.

9. Ostatné usmernenia

Tréning v kruhu

Základným pravidlom je, že v deň súťaže nie je povolený tréning v súťažnom kruhu. (FCI)

V SR platí všeobecné pravidlo, že v deň skúšky alebo pretekov prehliadka plochy a umožnenie tréningu v cvičebnom priestore pred podujatím je na zväžení organizátora.

Psovod nesmie vstúpiť do cvičebného priestoru spolu so svojim psom ani bez svojho psa, pokiaľ na to nedala súhlas oprávnená osoba (hlavný rozhodca). Psovod, ktorý v cvičebnom priestore pred súťažou, alebo cez prestávky vedome bez povolenia trénuje, je diskvalifikovaný.

Skupinové cviky

Pri skupinových cvičeniach (cvik 1) tried 1 a 2 je minimálny počet psov v skupine tri a maximálny počet šesť. Výnimočne je možné jednu skupinu zostaviť so siedmimi psami.

V triede 3 sú minimálny počet psov v skupinových cvičeniach (cviky 3.1 a 3.2) tri a maximálne štyri s výnimkou toho, že v triede 3 súťaží celkom päť psov. V prípade súťaží s veľkým počtom pretekárov, kde sa určuje poradie, ako sú kvalifikačné preteky, majstrovstvá, súťaže so zadaním národných a medzinárodných titulov a medzinárodné súťaže (FCI-CACIOB), hlavný rozhodca môže spolu s rozhodcom (-ami) hodnotiacimi skupinové cviky a stewardom rozhodnúť o zaradení piatich psov do skupiny.

II. PRAKTICKÉ ZABEZPEČENIE A VYBAVENIE

Usporiadanie, počet súťažiacich, veľkosť cvičebnej plochy (kruhu) a potrebné vybavenie

10. Schéma pretekov

Rozhodca (hlavný rozhodca, rozhodca, predseda tímu rozhodcov) má právo rozhodnúť v akom poradí budú cviky počas podujatia vykonávané a ako budú zoradené do skupín. Poradie musí byť pre všetkých súťažiacich rovnaké.

11. Počet pretekárov a určenie času na hodnotenie počas dňa

Podujatie by malo byť naplánované tak, aby posudzovanie rozhodcom netrvalo viac ako približne šesť hodín denne.

Je treba dodržiavať národné smernice krajiny usporiadateľa.

Čas potrebný na posúdenie určitého počtu psov závisí od organizačného zabezpečenia, od práce stewarda, rozhodcu, zúčastnených v jednotlivých triedach a plemien, ktoré sa prihlásili.

Približné časy posudzovania:

Trieda 1

Odporúča sa, aby rozhodca neposúdil viac ako 30 psov denne v triede 1. Hodnotenie 6 psov trvá približne hodinu.

Triedy 2 a 3

Odporúča sa, aby rozhodca neposudzoval viac ako 25 psov denne v triedach 2 a 3.

Odhaduje sa, že posúdenie 4 psov v triede 2 trvá približne jednu hodinu.

Posúdenie 7 psov v triede 3 trvá približne dve hodiny.

Ak je menovaných viac ako jeden rozhodca, každý rozhodca hodnotí všetky zúčastnené dvojice v cvikoch, ktoré mu boli pridelené posudzovať. V takom prípade počet súťažiacich psov môže byť vyšší.

12. Veľkosť cvičebného priestoru a počet cvikov

Veľkosť kruhu pre halové cvičenie Obedience by malo byť štandardne 20 m x 30 m pre triedy 2 a 3. Ak sa preteká vonku, uprednostňuje sa veľkosť najmenej 25 m x 40 m. Pre triedu 1 môže byť cvičebný priestor o niečo menší. Kruh Obedience môže byť menší aj vtedy, ak predvádzanie cvikov je rozdelené medzi dva alebo viac kruhov a tie cviky, ktoré vyžadujú menej miesta, sú zoskupené do jedného priestoru spolu. Kruh (cvičebný priestor) musí byť jasne vyznačený. Je na posúdení rozhodcom, či veľkosť kruhu je prijateľná alebo nie.

Všetky číselné hodnoty veličín v cvikoch sú približné.

13. Vybavenie

Organizačný výbor a *hlavný steward* sú zodpovední za to, že v priestoroch podujatia bude k dispozícii nasledujúce vybavenie, ako aj pravidlá a pokyny a ďalšie súvisiace inštrukcie.

Prekážky:

- Dve otvorené prekážky (nemusia byť identické) široké asi 1 m a výškovo nastaviteľné od cca 10 cm do 60 cm v častiach nie väčších ako 10 cm.

Bočné lišty by mali byť vysoké približne 1 meter. Bočné lišty – spodné časti prekážky na zemi by mali byť dlhé približne 0,5 metra. Otvorená prekážka znamená, že iba jedna doska alebo okrúhla tyč s priemerom približne 3 až 5 cm spája bočné lišty oproti zemi. Tyč je umiestnená voľne na podpery tak, aby pes mohol zhodiť tyč bez ohľadu na smer, z ktorého skáče. Podpery by mali byť mierne konkávne (podobné lyžiciam), aby vietor nezhodil lištu na zem. Prekážka by nemala mať bočné krídla. Jedna otvorená prekážka je určená pre triedu 1 a dve otvorené prekážky pre triedu 2 a 3.

Pozri obrázok a popis prekážky v časti VII, príloha 1.

Vhodné predmety na aportovanie:

- Tri veľkosti drevených čínok (malá, stredná, veľká)

Pre triedu 3 je potrebné zabezpečiť 3 identické činky z každej veľkosti (rovnakej veľkosti a rovnakej farby)

Pre triedu 2 postačia 2 identické činky z každej veľkosti (rovnakej veľkosti a rovnakej farby)

Pre triedu 1 postačí po jednej činke z každej veľkosti.

Každá séria sa musí líšiť veľkosťou a hmotnosťou, aby sa hodila pre rôzne veľké plemená, teda malé, stredné a veľké plemená. Hmotnosť najväčšej by nemala byť ťažšia ako približne 450 g. Psovod si však môže zvoliť akúkoľvek veľkosť, ktorú preferuje.

Psovod môže použiť vlastnú drevenú činku (celú z dreva) v triede 1. V triedach 2 a 3 je na národnom rozhodnutí, či psovodi môžu, alebo nemôžu používať svoje vlastné činky. Na medzinárodných súťažiach a majstrovských súťažiach majú psovodi povolené používať vlastné činky. Organizátor musí zabezpečiť sady čínok (malá – stredná – veľká), ktoré sú psovodom k dispozícii.

Rozhodca by mal skontrolovať, či činky psovoda zodpovedajú požiadavkám.

Vzor: Drevené aporty. Činky by mali byť celé drevené a stredná časť musí byť nepotiahnutá (nepokrytá). Bočné časti môžu byť farebné. Činky v sérii musia mať rovnaký tvar, rozmery a váhu. Musia byť taktiež identické vo farbe a každé označenie po stranách musí byť identické pre každú činku pre obe strany. Činky by mali byť podobné tým, ktoré sú uvedené na obrázku.

V SR platí pravidlo, že psovodi v cvikoch 1.7. , 2.6. , 3.7 a 3.8 môžu použiť vlastné činky, ktoré zodpovedajú uvedeným vzorom, pričom tvary číniak na obrázkoch vyššie sú orientačné a váha najväčšej činky nesmie byť viac ako 450 g. Všetky činky jednej sady musia byť úplne rovnaké veľkosťou, tvarom aj farebne. Rozhodca skontroluje vlastné činky psovoda mimo cvičebného priestoru tesne pred nástupom dvojice na výkon.

- Drevené predmety približne o veľkosti 2 cm x 2 cm x 10 cm pre triedy 2 a 3 pre cvik „Pachové rozlišovanie“:

Organizátor vždy poskytuje predmety na pachové rozlišovanie.

V triede 2 je počet predmetov šesťkrát vyšší, ako počet súťažiacich psov.

V triede 3 je počet predmetov osemkrát vyšší ako počet súťažiacich psov.

Kužele a značky

- Kužele približne 40 – 50 cm vysoké (3 – 6 ks) alebo barel pre cviky 1.8, 2.9 a 3.8 je potrebných vo všetkých triedach cca 40 – 50 cm vysokých kuželov (3 – 6) alebo barel zodpovedajúcej minimálnej výšky a priemeru 50 – 70 cm. Plocha kuželov by mala zabrať nie menej ako približne 0,4 - 0,5 m². Rozloženie kuželov (hĺbka x šírka) by malo byť na ploche 60 - 80 cm x 60 - 80 cm.

Kužele v skupine pre cviky (1.8 – 2.9. – 3.8) musia byť všetky rovnaké. Všetky kužele môžu byť rovnakej farby, alebo odlišnej farby. V rozmiestnení musí byť použitý rovnaký farebný vzor pre všetkých psov v tej istej triede.

Na medzinárodných pretekoch a na majstrovstvách sa vždy používajú kužele.

Pozri popis v kapitole VII, príloha 4.1.

K dispozícii musí byť dostatočný počet značiek, malých kuželov a pologúl, ktoré v prípade potreby naznačia napr. začiatkové a koncové body cvikov a miesta výkonu, ako sú miesta obratu, zastavenie a pod.

Značky a kužele by mali byť vhodné a zodpovedať svojmu účelu. Pri výbere ich veľkosti, viditeľnosti a farby by sa mala brať do úvahy ich funkcia, t.j. či sú určené pre psa, psovoda alebo rozhodcu a/alebo

stewarda. Napríklad kužele v rohoch štvorca by mali byť cca 15 cm vysoké a dostatočne viditeľné. Niektoré kužele / plogule / pásy / značky, ktoré označujú napríklad vzdialenosti alebo miesta na vydanie povelu, začiatok cviku by mali byť pre psa nenápadné.

Cvičebný priestor (kruh) na predvádzanie cvikov a rozmiestnenie pomôcok schvaľuje rozhodca pred zahájením.

Ostatné vybavenie, ktoré musí byť k dispozícii:

- Tabuľky na bodovanie cvikov (hodnotiace tabuľky rozhodcu).
- piktogramy polôh ovládania na diaľku alebo elektronická zobrazovacia tabuľa
- kriedová farba v spreji (netoxická), pásy alebo ekvivalentné prostriedky, ktoré je možné použiť na označenie napr. štvorcov a kruhov, ako aj začiatkových/koncových bodov.

III. TRIEDY, CVIKY A KOEFICIENTY

Odporúča sa, aby národné pravidlá obsahovali cviky triedy pre začiatočníkov, ktoré by mali psovodi absolvovať so psom pred štartom v triede 1.

14. Bodové hodnotenie v triedach

Trieda 1	Cvik	Koef.	Body
1.1	Odloženie v sede v skupine 1 minútu, psovodi v dohľade psa	3	30
1.2	Chôdza pri nohe	4	40
1.3	Stoj, alebo sadni, alebo ľahni počas chôdze	3	30
1.4	Privolanie	4	40
1.5	Vyslanie do štvorca a ľahni	4	40
1.6	Ovládanie na diaľku	4	40
1.7	Aportovanie so skokom cez prekážku	4	40
1.8	Obiehanie okolo skupiny kuželov/barelu a späť	4	40
1.9	Celkový dojem	2	20
	Σ	32	320

Trieda 2	Cvik	Koef.	Body
2.1	Odloženie v ľahu v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad	3	30
2.2	Chôdza pri nohe	4	40
2.3	Stoj / sadni / ľahni počas chôdze	3	30
2.4	Privolanie so zastavením	3	30
2.5	Vyslanie s určením smeru, ľahni a privolanie	4	40
2.6	Smerový aport	3	30
2.7	Rozlišovanie pachov a aportovanie	3	30
2.8	Ovládanie na diaľku	4	40
2.9	Obiehanie okolo skupiny kužeľov/barelu, zastavenie a skok	3	30
2.10	Celkový dojem	2	20
	Σ	32	320

Trieda 3	Cvik	Koef.	Body
<p>Pravidlá a usmernenia pre triedu 3 musia byť aplikované na medzinárodných podujatiach Obedience, kde môže byť udelený titul FCI-CACIOB a res. FCI-CACIOB, taktiež na FCI - Majstrovstvách sveta.</p> <p>Tieto pravidlá nadobúdajú účinnosť od 1.1.2025.</p>			
3.1	Odloženie v sede v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad	2	20
3.2	Odloženie v ľahu v skupine 1 minútu a privolanie	2	20
3.3	Chôdza pri nohe	4	40
3.4	Stoj, sadni a ľahni počas chôdze	3	30
3.5	Privolanie so zastavením do stoj / sadni / ľahni	3	30
3.6	Vyslanie s určením smeru, ľahni a privolanie	4	40
3.7	Smerový aport	3	30
3.8	Obiehanie okolo skupiny kužeľov, zastavenie (stoj / sadni / ľahni), aport a skok	4	40
3.9	Rozlišovanie pachov a aportovanie	3	30
3.10	Ovládanie na diaľku	4	40
	Σ	32	320

IV. ZNÁMKY, OCENENIA, PRESTUPY MEDZI TRIEDAMI

14.1 Znamky a body

Úvod do hodnotenia cvikov Obedience

Rozhodca hodnotí cviky známku, ktorú ukáže po výkone dvojice zdvihnutím tabuľky. Pre každý cvik je podľa náročnosti cviku určený koeficient: 2, 3 alebo 4. Koeficienty pre cviky sú uvedené v tabuľkách cvikov v kapitole III. pravidiel. Vynásobením pridenej známky koeficientom za cvik sa určia sumárne body za cvik. Sčítaním bodov za všetky cviky sa dosiahne celková známka. Výcvikové značky (znamky) sú: **Výborne, Veľmi dobre a Dobre**. Body potrebné pre získanie výcvikovej značky sú uvedené v tabuľke nižšie.

Znamky, ktoré možno udeliť za cvik, sú nasledovné:

0 – 5 – 5½ – 6 – 6½ – 7 – 7½ – 8 – 8½ – 9 – 9½ – 10.

Tabuľka: Body pre udelenie výcvikovej značky:

Celkové hodnotenie		Maximum 320 bodov	Body
VÝBORNE	1.cena	80 %	256 – 320 bodov
VEĽMI DOBRE	2.cena	70 %	224 – pod 256 bodov
DOBRE	3.cena	60 %	192 – pod 224 bodov

14.2 Nesplnenie cviku a diskvalifikácia

Výsledkom neúspešného vykonania cviku je bodové hodnotenie nula (0) za konkrétny cvik. Pes môže pokračovať v predvádzaní zostávajúcich cvikov.

Výsledkom dosiahnutia menej ako 192 bodov je nezloženie skúšky. Konečná známka sa nežadáva, slovné hodnotenie je „NEUSPEL“.

Diskvalifikácia znamená ukončenie predvádzania a stratu všetkých pridelených bodov. Pes nesmie pokračovať v predvádzaní zostávajúcich cvikov.

Použitie žltých a červených kariet

Žltá a červená karta sa používa v triede 3.

Žltá karta znamená napomenutie. Rozhodca môže udeliť napomenutie v dôsledku konania psovoda alebo psa.

Ak rozhodca ukáže žltú kartu, z celkového konečného bodového hodnotenia sa odpočíta 10 bodov. Ak rozhodca druhýkrát ukáže žltú kartu, nasleduje diskvalifikácia.

Červená karta znamená diskvalifikáciu. Pes nesmie pokračovať v predvádzaní zostávajúcich cvikov na podujatí.

Použitie červených/žltých kariet niekoľkými rozhodcami:

1) Dvaja alebo viac rozhodcov v oddelených kruhoch:

- Ak dvaja rozhodcovia posudzujú oddelene (dva kruhy, odlišné cviky), udelenie jednej červenej karty (prvej) znamená diskvalifikáciu.
- Ak jeden z rozhodcov ukáže žltú kartu, napr. v prvom kruhu, rozhodcovia v druhom kruhu by nemali byť o tom informovaní. Všetci rozhodcovia pracujú nezávisle na sebe. Udelenie žltej karty sa zapisuje do Potvrdenia. Ak je žltá karta udelená aj následne (druhá alebo tretia; ďalším rozhodcom), zapisovateľ toto poznamená a informuje rozhodcov, že už bola raz žltá karta udelená, a tak nasleduje diskvalifikácia. Dve žlté karty udelené jedným rozhodcom znamenajú tiež diskvalifikáciu.

2) Dvaja alebo viac rozhodcov v tom istom kruhu:

Ak jeden z rozhodcov chce dvojicu napomenúť (žltá karta), alebo diskvalifikovať (červená karta), informuje o tomto ostatných a rozhodnú spoločne. Prioritne ukazuje kartu hlavný rozhodca (predseda alebo hlavný rozhodca tímu rozhodcov), ak je prítomný v kruhu.

14.3 Prestupy medzi triedami

Pravidlo FCI:

Pes, ktorý dosiahol vo svojej triede Výborne (1. cena) v ktorejkoľvek krajine uplatňujúcej tieto FCI pravidlá a postupy, môže postúpiť do ďalšej triedy. *(neaplikuje sa v SR).*

Pes musí dosiahnuť minimálne 1-x Výborne (1. cena) , v ktorejkoľvek krajine uplatňujúcej tieto FCI pravidlá a postupy, aby mohol postúpiť do ďalšej triedy. - *(neaplikuje sa v SR).*

Pes môže súťažiť v jednej triede, pokiaľ nedosiahne 3-x Výborne/krajina. *(neaplikuje sa v SR).*

Pravidlo v SR:

Na postup z triedy 1 do triedy 2 je potrebné získať aspoň raz výcvikovú značku „Výborne“, na oficiálnom FCI podujatí v SR alebo krajine, ktorá implementovala nové FCI skúšobné pravidlá. Na postup do triedy 3 z triedy 2 postačuje získať výcvikovú značku „Veľmi dobre“ na oficiálnom FCI podujatí v SR alebo krajine, ktorá implementovala nové FCI skúšobné pravidlá.

Nie je podmienkou povinne prestúpiť do vyššej triedy, ak už pes 3-x získal výcvikovú značku „Výborne“ v konkrétnej nižšej triede na oficiálnej skúške.

Výnimky z prestupov medzi triedami

Je na národných rozhodnutiach za akých okolností môže pes zostať v triede, alebo prestúpiť späť, aby súťažil v nižšej triede. Takáto voľba sa môže týkať napríklad veteránov starších ako 8 rokov alebo 10 rokov. Odporúča sa, aby sa tieto výnimky netýkali podujatí so zadaním titulu, alebo majstrovských súťaží

pre tímy, ak nie sú tak konkrétne definované. Informácie o postupe do vyššej triedy, zotrvaní v triede a prestupe do nižšej triedy musia byť uvedené v národných pravidlách Obedience a tieto informácie by mali byť dostupné na národnej webovej stránke národnej kynologickej organizácie. Ak v národných pravidlách nie je žiadna zmienka, predpokladá sa, že pes postúpi do vyššej triedy po 3-x Výborne a nesmie už prestúpiť do nižšej triedy.

Výnimky z prestupov medzi triedami sú v SR stanovené takto:

Výnimky z prestupov medzi triedami 1, 2, 3 na oficiálnych podujatiach Obedience sú možné takto:

- a) štandardne psy môžu prestúpiť iba o jednu úroveň/triedu nižšie, ako je ich posledná úspešne zložená skúška na oficiálnom FCI podujatí; na opätovný postup do vyššej triedy musia byť splnené všetky požadované kritéria,*
- b) psy vo veku 8 rokov a viac môžu prestúpiť ľubovoľne nižšie, ako je ich posledná úspešne zložená skúška na oficiálnom FCI podujatí.*

Podmienky postupu do vyššej triedy (prestupy medzi triedami), ako aj podmienky, koľkokrát môže pes zotrvať v určitej triede po dosiahnutí výcvikovej značky "Výborne" si každá krajina určuje sama, tzn. uvedené podmienky nemusia byť rovnaké vo všetkých krajinách, ktoré implementovali skúšobné pravidlá FCI. Preto sa odporúča, aby každý účastník, ktorý sa chce zúčastniť národných alebo medzinárodných pretekov v zahraničí, by sa mal oboznámiť so skúšobnými pravidlami usporiadateľskej krajiny.

Určenie poradia pri rovnosti celkového výsledku:

Pri rovnakom počte bodov za všetky predvedené cviky dvoch alebo viac pretekárov, určí konečné poradie súčet bodov za cviky takto:

Trieda 1: 1.2 (Chôdza) , 1.4 (Privolanie) , 1.5 (Štvorec) a 1.9 (Celkový dojem)

Trieda 2: 2.2 (Chôdza) , 2.4 (Privolanie) , 2.5 (Štvorec) a 2.10 (Celkový dojem)

Trieda 3: 3.3 (Chôdza) , 3.5 (Privolanie) a 3.6 (Štvorec).

V prípade, že dva alebo viac psov získalo v triede 3 rovnaký celkový počet bodov, uvedené tri cvičenia sa zopakujú.

Ak v triedach 1 a 2 je aj po sčítaní bodov za vybrané cviky opäť rovnaký sumárny výsledok, o poradí rozhodne bodové ohodnotenie cviku Celkový dojem. Ak ani potom nie je možné jednoznačne určiť poradie, vyššie určené cviky sa zopakujú.

Tieto dodatočné nové výsledky nebudú zaregistrované ako výsledok zo súťaže, a ani zapísané do výkonnostnej knižky psa. Oficiálnym výsledkom, ktorý sa zapíše do výkonnostnej knižky je prvé dosiahnuté bodové ohodnotenie.

Stužky a ocenenia: (toto pravidlo sa v SR neaplikuje)

Farba stužiek a kokárd v Obedience sú tradične čierna – červená – žltá.

Odporúča sa udeliť medailu, emblém, trofej alebo diplom až po získaní hodnotenia v triede 3-x Výborne.

15. Medzinárodný Obedience certifikát FCI-CACIOB

15.1 Národný titul Šampión Obedience

Odporúča sa, aby pes získal národný titul šampióna Obedience, až keď získal 3-x výcvikovú značku „Výborne“, a to najmenej dvoma rôznymi rozhodcami oddelene v najvyššej triede.

Odporúča sa, aby pes získal titul Národný šampión Obedience inej krajiny, kde obdržal jedenkrát známku výborne v najvyššej triede až po tom, keď už má titul Národný šampión Obedience vo svojej vlastnej krajine.

15.2 Medzinárodný certifikát poslušnosti (FCI-CACIOB)

Vítaný pes v triede 3 (s oboma semenníkmi v prípade psa) je ocenený titulom FCI-CACIOB, ak získal hodnotenie s **výsledkom „Výborne“ / 1. cena**, a druhý najlepší pes v triede 3 (s rovnakými obmedzeniami ako je uvedené vyššie) je ocenený titulom reserve FCI-CACIOB, ak dosiahol hodnotenie s **výsledkom „Výborne“ / 1.cena**. Tieto ocenenia sú potvrdené FCI, ak takého psy sú registrované v plemennej knihe FCI (resp. v prílohe plemennej knihy FCI) členských štátov FCI alebo ich zmluvných partnerov.

Cenu alebo kokardu dostane pes, ktorý je ocenený FCI-CACIOB a pes ocenený reserve FCI-CACIOB. Preferuje sa, aby boli podľa možnosti použité farby Obedience (čierna – červená – žltá) a obsahovali aj farby označujúce FCI-CACIOB (biela) a reserve FCI-CACIOB (oranžová) [napr. základná kokarda a stužky sú biele (oranžové) a menšie vrchné kokardy sú čierno-červeno-žltej farby]. Mal by byť uvedený aj text FCI-CACIOB a reserve FCI-CACIOB. *(Toto pravidlo sa v SR neaplikuje).*

V. VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ A USMERNENIA PRE VYKONANIE A HODNOTENIE CVIKOV

Pravidlá a usmernenia pre vykonávanie a hodnotenie cvikov obsahujú:

A) Všeobecnú časť, ktorá sa týka vykonávania a hodnotenia všetkých cvikov v triedach 1 a 2 a 3.

B) Časť, ktorá popisuje rozostavenie, prevedenie a hodnotenie jednotlivých cvikov.

Ak nie je pri jednotlivých cvikoch uvedené inak, tieto všeobecné pravidlá a usmernenia na vykonávanie cvikov a ich hodnotenie sú použité pri všetkých cvikoch.

Ak sa vyskytne incident, ktorý nie je popísaný v týchto pravidlách a usmerneniach, ďalší postup a spôsob hodnotenia určí rozhodca. Rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden zo súťažiacich ho nemôže spochybniť.

16. Všeobecné usmernenia predvedenia a hodnotenia pre všetky cviky

Tieto všeobecné pokyny sa dodržiavajú pri všetkých cvičeniach, ak nie je v popisoch cvičení uvedené inak.

16.1 Predvádzanie cvikov

1. Pred vstupom do kruhu musia byť skontrolované všetky psy. V prípade potreby sa rozhodca môže psa dotýkať, resp. s ním manipulovať a pes mu to musí umožniť. *Každý pes musí byť identifikovateľný.*
2. Rozhodca môže zvoliť poradie cvikov, v ktorom sa budú vykonávať. Poradie musí byť rovnaké pre všetkých súťažiacich.

Psovod môže vynechať jedno alebo niekoľko cvikov. Avšak v prípade kombinovaných cvičení v triede 3, ako 3.1 & 3.2 (Skupinové cvičenia) alebo 3.3 & 3.4 (Chôdza pri nohe a Stoj, sadni a ľahni počas chôdze), je len možné vynechať oba cviky spoločne.

Psovod by mal vopred zvážiť a informovať stewarda, ktoré cviky vynechá, najlepšie pred začiatkom podujatia, ale v každom prípade skôr než zaujme počiatočnú polohu cviku.

V prípade vynechania skupinových cvičení je vhodné informovať o tom včas, aby to bolo možné vziať do úvahy pri plánovaní skupín.

V niektorých krajinách môžu národné pravidlá požadovať účasť na skupinových cvičeniach. Toto musí byť uvedené samostatne.

Pravidlo pre SR: Všetky skupinové cviky sú povinné a nie je možné ich vynechať.

3. Všetky cviky začínajú a končia so psom v základnom postoji. Základný postoj je definovaný ako poloha psa v sede na ľavej strane psovoda.
4. Vo všetkých cvikoch psovod kráča normálnym tempom, s výnimkou cviku „Chôdza“. Cvik „Chôdza“ môže zahŕňať aj rýchle a pomalé tempo v závislosti od triedy.
5. Všetky cviky začínajú, keď steward uvedie psovoda a psa na východiskový bod, pes je v základnej pozícii a steward oznámi „Cvičenie začína“ alebo „Začiatok cviku“. Skupinové cviky začínajú, keď psovod so psom stoja v rade s ostatnými dvojicami v skupine a steward oznámil „Začiatok cviku“ alebo „Cvičenie začína“.
6. Psovod nesmie vedome predlžovať prestávky medzi cvikmi a začiatok cvičenia. Psovod by mal zaujať pozíciu so svojím psom vo východiskovom bode cviku v krátkom čase a byť pripravený začať cvičiť. Časová tolerancia pre triedu 1 je o niečo väčšia ako pre cvičiacich v triede 2 a 3, avšak premiestňovanie sa medzi cvikmi a začiatok cviku by malo byť takmer plynulé.
7. Všetky cviky končia vyhlásením stewarda: „Cvičenie ukončené“, alebo „Koniec cviku“, alebo „Ďakujem“.
8. Vo všetkých cvikoch, pokiaľ nie je uvedené inak, psovod vykonáva cvik len na pokyny stewarda. Tzn. pre vykonanie všetkých fáz cviku psovod čaká na pokyn stewarda, aby mohol dať povel psovi vykonať činnosť, aj keď to nie je systematicky napísané pri všetkých cvikoch.
9. Psovod sa môže rozhodnúť, či vydá alebo nevydá druhý povel, a kedy ho vydá. Avšak každý povel navyše je penalizovaný.
10. Znenie pokynov stewarda uvedené v týchto pravidlách je orientačné. Dôležité je, aby povely boli jasné pre obe strany – pre psovoda aj pre rozhodcov. To znamená oboje – aj význam aj

hlasitosť. Príliš hlasné povely sa neodporúčajú.

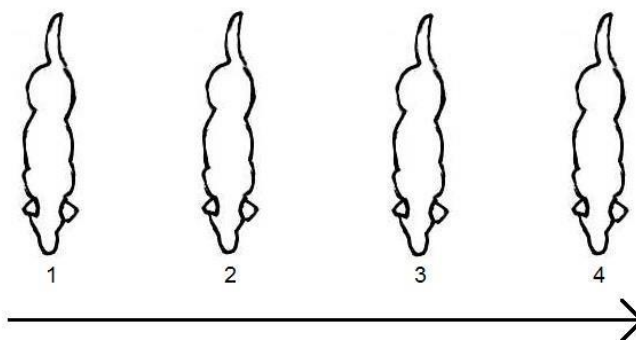
11. Nie je dovolené ukazovať psovi miesta a smery pred alebo počas cviku (okrem cviku, kde je to povolené a ktorý práve prebieha). Za takúto nepovolenú činnosť sa strhávajú všetky body za cvik (nesplnenie cviku).

Nosenie obojku a použitie vôdzky:

12. V triede 1 môže psovod vstúpiť do kruhu so psom na vôdzke. Počas celého predvádzania cvikov má psovod vôdzku ukrytú tak, aby ju pes nevidel, alebo si ju pred cvičením odloží na stôl stewarda. Vôdzku môže opäť použiť a pripútať si psa až po ukončení predvádzania, keď odchádza so psom z plochy. Pri skupinových cvikoch musí mať pes nasadený obojok. Odporúča sa, aby mal pes obojok aj počas individuálnych cvikov. Okrem toho je povolený obojok na prevenciu proti kliešťom a inému hmyzu.
13. Pre OB2 a OB3 platí, že psovodi prichádzajú na cvičebnú plochu a odchádzajú z nej so psom nepripútaným (bez vôdzky). Toto sa aplikuje aj pri všetkých cvikoch. V triedach 2 a 3 musí psovod nechať vôdzku mimo kruhu alebo na stole stewarda. To sa aplikuje pri všetkých cvikoch. Počas všetkých skupinových cvikov musí mať pes obojok. Je na rozhodnutí psovoda, či pri ostatných cvikoch pes cvičí s obojkom, alebo bez neho. Okrem toho je povolený obojok na prevenciu proti kliešťom a inému hmyzu.
14. Pes by mal byť medzi jednotlivými cvikmi v blízkosti psovoda. Pes nemusí byť v pozícií pri nohe psovoda a pod velením (riadený povelmi), ale mal by byť vedľa (vľavo / vpravo) psovoda a pod kontrolou. Ak z nejakého dôvodu dôjde k zdržaniu pri prechode z jedného cviku k ďalšiemu, je dovolené dať psovi povel ľahni, ale pes nesmie byť z tejto polohy (ani z akejkoľvek inej) odvolaný, aby pokračovali ďalším cvikom. Psovod by mal pristúpiť k psovi a mali by spoločne postupovať k východiskovému bodu nasledujúceho cviku.
15. Psovod by sa mal pohybovať prirodzene používajúc priame a čo najkratšie trasy. Neurčitý, alebo dvojznačný pohyb, prehnané gestikulácie, signály alebo pohyby telom a neprirodené pohyby končatín sú penalizované. Obraty a čelom vzad by mali byť 90° a 180° a po obrate čelom vzad by sa mal psovod vrátiť približne po rovnakej trase, rovnakým tempom, ak nie je velené inak.
16. V cvikoch, kde psovod prechádza okolo psa, vzdialenosť medzi ním a psom by mala byť približne 0,5 metra. Psovod môže prejsť okolo psa z ľubovoľnej strany, ak to nie je v cviku určené inak.
17. Smery vpravo a vľavo (napr. pri aportovaní s určením smeru) sú definované z pohľadu psovoda, to znamená, že sa psovod pozerá na svoju pravú alebo ľavú stranu, keď z východiskového bodu vysiela psa do smeru.

Avšak pri skupinových cvikoch je smer zľava doprava, z pohľadu rozhodcu stojaceho tvárou ku psom pred skupinou.

1 = vľavo 4 = vpravo.

18. Psovodovi nie je dovolené dotýkať sa psa, alebo ho hladkať, alebo ho inak počas cvičenia povzbudzovať. Takéto správanie sa kvalifikuje ako nesplnenie cviku. Krátka nevýznamná pochvala alebo povzbudenie (napr. „dobre - dobre“, alebo niekoľko jemných potľapkaní) je dovolené až po ukončení cviku.
19. Pamlsky alebo pomôcky na hranie, tzn. loptičky, hračky a pod., nie sú v kruhu povolené, ani počas cvičenia ani medzi cvikmi. Ak rozhodca zistí, že pretekár má pri sebe, alebo používa počas predvádzania cvikov v kruhu pamlsky, alebo pomôcky na hranie, psovod je diskvalifikovaný. *Taktiež nie je dovolené používať pamlsky na cvičebnej ploche v čase určenom na tréning pred pretekom.*
20. Pri cvikoch s vyslaním nesmie psovod ukazovať psovi smery, ani sa ho dotýkať na východiskovom bode, a to ani pred cvikom. Toto sa kvalifikuje ako nesplnenie cviku. Dotyk psa na ruku psovoda („hand touch“) je však povolený raz na začiatku, pred štartom. Musí byť rýchly, nesmie budiť dojem, že psovod ukazuje psovi smer a musí byť predvedený štýlom „pes (papuľa) sa dotkne dlane psovoda, nie psovod sa dotýka psa“.
21. Na nevhodné správanie dvojice, napr. prehnané povzbudzovanie, prejav prílišného nadšenia, hrania sa a pobehovania dookola, vyskakovania do náručia psovoda, alebo na jeho ramená, pobehovanie pomedzi nohy psovoda a pod., rozhodca psovoda upozorní a:
 - v triede 1 a triede 2 ohodnotí toto správanie v cviku 10 Celkový dojem,
 - v triede 3 rozhodca ukáže žltú kartu,
 - vo všetkých triedach za druhé opakované nevhodné správanie je pes diskvalifikovaný.
22. Rozhodca má právo zastaviť cvičenie, ak pes ukazuje zrejmu neschopnosť alebo nechotu cviky vykonávať. Takého cvičenie nie je uznané.

Nevhodné správanie, štekание a kňučanie:

23. Rozhodca má právo vylúčiť psa z ďalšej účasti na podujatí, ak sa pes chová nevhodne, alebo ak ruší neustálym štekaním alebo kňučaním.
24. Štekanie a kňučanie počas predvádzania cvikov znamená tiež bodovú zrážku.
25. Za štekanie alebo kňučanie počas cvičenia, alebo medzi cvikmi môže rozhodca udeliť prvé napomenutie a:

- v triede 1 a triede 2 ohodnotí toto správanie v cviku 10 Celkový dojem,
 - v triede 3 rozhodca ukáže žltú kartu,
 - ak horeuvedené správanie pokračuje, rozhodca psa diskvalifikuje.
26. Výška prekážok určených na preskok (v triede alebo pri cviku) musí byť približne rovnaká ako výška psa v kohútiku, a preto by mala byť výška prekážok zodpovedajúcim spôsobom zvýšená alebo znížená. V triede 1 a triede 2 je maximálna výška 50 cm a v triede 3 to je 60 cm.

Chôdza pri nohe:

27. Chôdza pri nohe sa vo všetkých triedach (1, 2, 3) vykonáva bez vôdzky.
28. Nepripútaný pes musí ochotne nasledovať psovoda kráčajúc popri jeho ľavej strane, ramenom na úrovni psovodovho ľavého kolena nasledujúc ho v paralelnej línii. Pes by sa nemal o psovoda opierať, dotýkať sa ho, alebo akýmkoľvek spôsobom by sa nemali vzájomne vyrušovať, alebo zavádzať si. Toto sú závažné chyby.

Podľa triedy sa chôdza pri nohe testuje v tempe: normálne, pomalé, rýchle. Do schémy sú podľa tried zahrnuté obraty vpravo a vľavo, obraty čelom vzad a zastavenia, ako aj úkroky vo všetkých smeroch. Tieto sú podrobnejšie popísané v popise cvikov chôdze jednotlivých tried.

Psovod by mal kráčať prirodzeným spôsobom a jednotlivé tempá by mali byť zreteľne odlišné (normálne, pomalé a rýchle tempo). Psovod by mal počas cvičenia prirodzene pohybovať rukami aj nohami a nemal by žiadnym spôsobom napomáhať psovi svojím telom, vrátane napríklad rúk alebo nôh.

Pes by sa mal pohybovať prirodzeným spôsobom. Pes sa môže na psovoda pozeráť a predviesť aktívny záujem. Toto sa dokonca preferuje, avšak nesmie to viesť k neprirodzenej polohe hlavy alebo tela u psa, alebo k neprirodzenému uhlu krku a chrbta (chrbtice), napríklad uhol menší ako 90°. To, čo sa považuje za prirodzenú polohu krku a chrbta, závisí aj od plemena. Uvedené by malo zohľadniť v hodnotení cviku.

29. Psovod sa môže rozhodnúť, či bude vykonávať obrat čelom vzad vpravo alebo vľavo. „Nemecký obrat čelom vzad“ je rovnako prípustný, t.j. pes sa otáča okolo psovoda po pravej strane veľmi tesne. Psovod by sa po otočení mal vrátiť približne po tej istej trase, ako prišiel.
30. Obraty vľavo a vpravo počas chôdze pri nohe by mali byť v tvare pravého uhla (90 °). Psovod by nemal otáčať hlavou, nemal by vytáčať ramená, ani používať pomocné povely telom (reč tela), alebo dávať psovi rukami alebo nohami akékoľvek signály.
31. Povel „K nohe“ môže byť vydaný vždy na začiatku cviku, pri zmene rýchlosti, pri úkrokoch do rôznych smerov, pri obratoch na mieste pri nohe psovoda (doľava, doprava, čelom vzad) a vždy pri vykročení zo zastavenia.
32. Keď sa psovod zastaví, pes by mal bez povelu okamžite zaujať základný postoj pri nohe psovoda (*polohu v sede pri nohe psovoda*).
33. Chôdza dozadu na dlhšie vzdialenosti (*cúvanie*) v triedach 2 a 3 by musí začínať zo základného postoja a končiť tiež v základnom postoji (*zastavením*).

Taktiež aj v triede 3, cvik 4 (polohy): cvičenie by malo začínať zo základnej polohy pri nohe psovoda a končiť so psom v sede v základnej polohe.

Pozri všeobecné pokyny na posudzovanie chôdze pri nohe, bod 63 a konkrétne opisy

vykonávania cviku chôdza v každej triede.

Slovné povelý a signály rukou:

34. Povelý uvedené v týchto pravidlách sú odporúčané, limitovaný je ich maximálny počet, ktorý psovod môže použiť pri vykonávaní jednotlivých cvikoch.
35. Povel „K nohe“ môže byť vydaný pri každom vykročení, povel „Zostaň“ (ako druhý povel) je povolený v cvikoch, kde psovod odchádza od psa, alebo sa odvracia od psa. Avšak v cviku polohy za chôdze (3.4) je povolený iba povel na polohu, nie dodatočný povel na zastavenie.
36. Všetky povelý musia byť vydané hlasom, t.j. slovné povelý musia byť použité vo všetkých cvičeniach a musia byť zreteľné. Rozhodca musí mať možnosť jasne počuť príkazy vydané psovi. Avšak príliš hlasné povelý nie sú žiadúce a môžu znížiť bodové hodnotenie. V niektorých cvikoch je možné okrem slovného povelu použiť aj signál rukou, ale signál rukou musí byť vydaný súčasne s hlasovým povelom. Signál rukou/rukami je povolený iba vtedy, ak to je uvedené v popise cviku. Pozri tiež bod 40. Použitie signálov rukou musí byť krátke, nesmie presiahnuť hlasový povel a nesmie obsahovať žiadnu inú pomoc telom. Pri zastavení do polohy v cviku Privolanie, alebo pri cviku Ovládanie na diaľku je možné použiť jednu alebo dve ruky. Pri vysielaní psa do smeru je povolené použiť iba jednu ruku.
37. Pojem „Pomoc telom“ (body language) označuje všetky zbytočné pohyby telom (nie nevyhnuté vykonanie krokov), krútenie a otáčanie sa telom, otáčanie hlavou alebo vytáčanie ramien, rovnako tiež signály nohami alebo rukami. Uvedená pomoc telom je penalizovaná v závislosti od intenzity, závažnosti a od situácie. Psovod môže rýchlo otočiť hlavu do smeru ku štvorcu, kam je pes vyslaný a taktiež sa akceptuje, ak sa psovod pri privolávaní psa zozadu, napr. zo štvorca rýchlo obzrie dozadu smerom ku štvorcu a hlavu otočí naspäť. Taktiež je možné použiť malé, veľmi krátke kývnutie hlavou, keď je pes vyslaný na strednú činku pri smerovom aporte, trieda 3.
38. Vykročenie pri vydávaní povelu (v situáciách, keď by mal psovod stáť na mieste) znamená neuznanie cviku.
39. Signály rukou nie sú nikdy povolené, keď je pes vedľa psovoda v základnom postoji pri nohe. Toto je kvalifikované ako hrubá chyba s bodovou zrážkou 2 – 4 body v závislosti od intenzity, situácie a od trvania. Ak je použitá aj iná pomoc telom, zrážka je ešte väčšia.
40. V cvikoch, kde je pes vzdialený a je ho potrebné vyslať do strany, resp. ak ho potrebujeme presmerovať na iný smer, sú signály rúk povolené súčasne s vydaným slovným povelom. Také cviky alebo časti cvikov sú: obiehajúce kužeľa, nasmerovanie psa do kruhu a do štvorca a nasmerovanie na aportovanie správnej činky. Za súčasne vydaný slovný povel a signál rukou sa body nezrážajú, bodová zrážka je za povelý navyše, alebo za povelý na presmerovanie.

Cviky s privolaním a prinášaním:

41. Meno psa môže byť použité s povelom pri všetkých cvikoch privolania a vo všetkých situáciách, ktoré vyžadujú privolanie. Meno a povel musia byť vyslovené tesne spolu tak, aby nevytvárali dojem dvoch oddelených povelov. Taktiež je dovolené použiť iba meno psa.
42. Pri cvikoch s privolaním alebo prinášaním môže pes prísť priamo ku psovodovi do základného postoja (k nohe), alebo po príchode ku psovodovi sa posadí pred neho. Ak si pes predsadá, na

- povel psovoda (po pokyne stewarda) musí svižne zaujať pozíciu pri nohe psovoda, míňajúc ho veľmi tesne. Tieto pravidlá sa dodržujú aj pri skoku cez prekážku.
43. Pri cvikoch s privolaním alebo prinášaním (tiež pri skoku cez prekážku) nemusí rozhodca dopredu vedieť, či pes zaujme pozíciu pred psovodom, alebo sa priradí priamo k nohe psovoda. Ak je cvičenie vykonané elegantne, dvojica môže dostať plný počet bodov bez ohľadu na to, ako bolo zamýšľané cvik vykonať. Toto sa aplikuje tiež pri cviku 3.4. v situáciách, keď je pes privolaný.
 44. Ak je aportovacia činka neúmyselne odhodená na nevyhovujúce miesto (dopadne mimo cvičebného priestoru, alebo na miesto odkiaľ nemôže byť aportovaná (za pásku mimo kruh, alebo na príliš krátku vzdialenosť), musí byť odhodená znova. Toto môže byť aj na rozhodnutí psovoda. Steward prinesie činku a odovzdá ju psovodovi. Druhé odhodenie je penalizované znížením o 2 body. Ak ani druhý pokus nie je úspešný, cvik sa považuje za nesplnený (=0).
 45. Pred cvikom nie je dovolené nechať psa uchopiť drevený predmet alebo aportovacia činka. Po takejto chybe môže dvojica v triede 1 dostať najviac 5 bodov, v ostatných triedach sa cvik považuje za nesplnený.
 46. Psovod si môže vybrať veľkosť činiek, ktoré bude pes aportovať (pred nástupom do kruhu). V triede 1 môže psovod používať vlastnú aportovacia činka. V triedach 2 a 3 je na národnom rozhodnutí, či psovodi môžu použiť svoje vlastné činky, alebo nie. Činky musia byť v súlade s popisom uvedeným v bode 13. Rozhodca skontroluje, či je činka psovoda vyhovujúca.

Pre použitie vlastných aportov v SR pozri bod 13.

16.2 Hodnotenie cvikov

Úvod do základných princípov hodnotenia cvikov

Základným princípom pri posudzovaní je, že známka sa zníži, ak sa vyskytnú chyby. Niektoré chyby spôsobia pokles o 1, niektoré o 2 a niektoré o 3 body atď. Zníženie závisí od chyby. Uplatňujeme taktiež zásadu, že za rovnakú chybu, na všetkých cvikoch a triedach, uplatníme rovnaké zníženie známky. Zníženie za chybu teda vo väčšine prípadov nezávisí od triedy alebo cviku.

Tiež sa uplatňuje zásada, že pri všetkých cvičeniach a triedach je rovnaká bodová zrážka za rovnakú chybu. Strata bodov za chybu teda vo väčšine prípadov nezávisí od triedy alebo cviku, ale od závažnosti chyby.

Podstatné v týchto princípoch je, že zníženie je za chybu.

Chyba môže byť

- pes (alebo psovod) robí niečo nesprávne,
- pes (alebo psovod) prehliada povely a nevykonáva činnosť na povel,
- pes cvičí sám.

Chybou je tiež nedostatočná ochota, váhavosť atď.

V niektorých prípadoch je potrebný ďalší povel, napr. pes si na začiatku cviku neláhol na prvý povel, preto je nutné vydať ďalší povel na ľahnutie. Chyba nebola v zaľahnutí.

V niektorých prípadoch nie je potrebný ŽIADNY nový povel, napr. pes stojí/leží, ako je treba, avšak túto činnosť vykonal bez povelu.

Bodová zrážka by mal byť rovnaká bez ohľadu na to, či je potrebný nový povel alebo nie. Neexistuje teda žiadne ďalšie zníženie len preto, že je potrebný nový povel.

Vo všeobecnosti platí, že ak pes neuposlúchol prvý povel,

- bodová zrážka v triedach 2 a 3 sú dva body za druhý povel navyše a
- bodová zrážka v triede 1 je jeden bod (1) navyše
- existujú situácie, v ktorých môže bodová zrážka za povel navyše byť 1-2 body. Tieto sú špecifické pre niektoré cviky a sú uvedené v popise cvikov.

Poznámka: V triede 1 existuje, pokiaľ ide o druhý povel, niekoľko výnimiek, ako napríklad neuposlúchnutie povelu na privolanie, pri ktorom sa strhnú 2 body za druhý povel na privolanie, a ovládanie na diaľku, pri ktorom sa za prvé nevykonanie činnosti zmeny polohy na povel strhnú 2 body. Pozri podrobnejší popis pri popise cvikov.

Niekoľko príkladov chýb a bodových zrážok:

- Nesprávna poloha vo všetkých cvikoch je -2, okrem polôh za chôdze a cviku ovládanie na diaľku. Napríklad pri cviku privolanie so zastavením, v kruhu alebo v boxe, za predpokladu, že zastavenia boli z hľadiska všetkých ostatných častí cviku perfektné, bodová zrážka za nesprávnu polohu je 2 body.
Pri nesprávnej polohe nemusí psovod nevyhnutne dávať opravný povel. Nezlepší to známku. V niektorých prípadoch je psovod schopný dať a dáva opravný povel. To by nemalo byť dôvodom na zníženie známky za predpokladu, že pes rýchlo poslúchol a výsledok na dodatočne vydaný extra povel je perfektný.
Všimnite si výnimiek popísaných pri cvikoch, napríklad cvik na polohách za chôdze a cvičenia na diaľku.
- V mnohých cvikoch neskoré zastavenie zníži hodnotenie o 3 body, alebo v niektorých prípadoch môže byť cvik aj neuznaný.
- Nezávislé cvičenie (pes cvičí bez povelu) pri väčšine cvikov, konkrétne v cvikoch, kde je pes smerovaný, je zrážka 3 body (pozri bod 67).

47. Hodnotenie cviku začína, keď psovod so svojim psom v základnej pozícii zaujmú východiskový bod cviku a steward vyhlási: „Začiatok cviku“. Hodnotenie cviku končí, keď steward vyhlási „Koniec cviku“ alebo „Ďakujem“.
48. Všetky odchýlky od ideálneho predvedenia cviku sú penalizované, t.j. všetky dodatočné (pomocné) povely, opakované povely, posunky telom, odchýlky od základného postoja, odchýlky od paralelného pohybu atď.

Pomoc telom

- Pomoc telom znižuje známku o 1–5 bodov v závislosti od intenzity, od trvania a frekvencie.
- Za intenzívnu pomoc telom (dlhé trvanie, jasná a intenzívna pomoc, viditeľná pomoc rukou) je zníženie o 4 – 5 bodov.
- Za malé, ale jasné signály rukou, viditeľné naklonenie hlavy, je zníženie o 2–3 body.
- Za veľmi krátky pohľad na psa, mierny takmer nepostrehnutelný signál rukou alebo mierne pokrčenie ramena je zníženie 1–2 body .
- V triede 1 môže byť zrážka za pomoc telom sčasti akceptovaná, ale pre odchýlky, ako je pomoc telom, musia byť penalizované znížením bodov.

49. Je dôležité, aby pes cvičil na základe vydaných povelov ochotne a radostne.

50. Pri hodnotení rýchlosti a tempa sa prihliada na plemeno a stavbu tela psa. Neexistuje jedna rovnaká ideálna šablóna pre všetky plemená. Ak pes reaguje na povely okamžite a ochotne, pohybuje sa typicky svojmu plemenu, udržiava svoje tempo a prejavuje nepretržitý záujem, precíznosť a presnosť v tom, čo robí, mal by dostať známku výborne za predpokladu, že neurobí žiadne iné chyby.

Pri vykonávaní povelov, napríklad povelov na zastavenie, sa vyhodnotí vzdialenosť, ktorú pes prejde po vydaní povelu. Rýchlosť psa by mala byť taká, aby bol schopný vykonať povely (napr. na zastavenie). „Existuje väčšia tolerancia pre rýchle psy ako pre pomalé psy“, tým však nie je myslené, že vzdialenosť môže byť u rýchlych psov dlhšia, ako je uvedené pri cvikoch. Znamená to, že pomalý pes je schopný na povel zastaviť okamžite. Nezastavenie sa považuje za hrubú chybu. Rovnako, ak sa pes po povelu na zastavenie kľže dopredu, vzdialenosť sa vyhodnotí, ako keby pes robil kroky. Dôležité v tomto cviku je sledovať a hodnotiť reakciu psa na povely psovoda.

Povely /Druhý povel /Povely navyše

51. V triede 1 je všeobecným pravidlom strata 1 bodu za druhý/ďalší povel. Tretí povel cvičenie končí, alebo jeho časť.

Toto všeobecné pravidlo má v triede 1 dve výnimky.

V privolaní (1.4) a ovládání na diaľku (1.6) sú nasledovné výnimky:

- Vo všetkých cvikoch a situáciách s privolaním a vo všetkých triedach druhý /dodatkový povel zníži známku o 2 body.
- Pri všetkých cvikoch na diaľku vo všetkých triedach (1.6, 2.8, 3.10), keď musí byť pri zmene polohy vydaný prvýkrát povel navyše, známka sa zníži o 2 body. Následne ďalšie povely na zmenu polohy znižujú známku o 1 bod.

V triedach 2 a 3 je všeobecným pravidlom, že 2 body pre druhý povel (povel navyše) sa strhnú a tretí povel cvik ukončí, alebo jeho časť.

Ak psovod vo všetkých triedach nevysloví povel (zreteľne) hlasno, alebo vydá iba znamenie rukou, sú mu strhnuté 2 body.

Všimnite si, zníženie za povel navyše je vlastne penalizácia za chybu. V niektorých prípadoch ide o chybu za neuposlušnosť prvého príkazu. Pozri úvod do hodnotenia.

Častou cviku je napríklad myslené sadnutie na konci cviku, poloha v cviku ovládanie na diaľku, alebo poloha v cvikoch 2.3 a 3.4.

Pri cvikoch s povelmi určenia smerov a pri poveloch na ovládanie na diaľku, sa za druhý povel strhnú 1 - 2 body. Pozri pokyny pre tieto cviky: 1.5 & 1.6 a 2.5 & 2.8 a 3.6 & 3.10.

52. Akékoľvek trestanie psa vedie k diskvalifikácii psovoda a psa.
53. Ak sa psovod dotýka psa počas cvičenia, cvik nie je vykonaný (=0 bodov). Mal by byť upozornený.
Jeden dotyk na ruku psovoda, ktorý je povolený na začiatku cviku, znamená, že pes sa raz dotkne (špičkou nosa /papule) dlane psovoda. Toto je dovolené iba pred začiatkom cviku.
54. Ak sa dotýkanie psa počas alebo medzi cvikmi môže interpretovať ako trestanie, pes a psovod sú diskvalifikovaní.
55. Ak pes na začiatku cviku nezaujme polohu v základnom postoji pri nohe psovoda (napr. postaví sa, alebo si ľahne), cvik nesplnil (=0).
56. Ak pes nezaujme na konci cviku základný postoj (v sede),
 - v triede 1 nemôže dostať viac ako 8 bodov; 1 bod sa odráta za neuposlušnosť prvého dodatočného povelu „sadni“ a 1 bod za neprisadnutie k nohe psovoda.
 - v triede 2 a 3 nemôže dostať viac ako 7 bodov.
57. Ak pes nesedí na začiatku cviku pokojne vedľa psovoda, nemôže dostať viac ako 8 bodov.
58. Ak psovod pri vyslovení povelov vykročí, cvik nie je uznaný (=0).
59. Ak sa pes dotkne psovoda (jemne, zľahka) pri privolaní, alebo pri aportovaní, keď si predsaďá oproti psovodovi alebo prichádza do základnej polohy/premiestni sa k ľavej nohe psovoda, sú mu strhnuté 1-2 body. Ak pes narazí do psovoda/dostane sa s ním do kolízie, nemal by dostať viac ako 7 bodov.
60. Pes, ktorý šteká, alebo kňučí počas cvičenia, aj keď iba príležitostne, je penalizovaný a nemal by dostať viac ako 7 bodov. Ak je štekanie alebo kňučanie intenzívne alebo neustále, cvik nesplnil (=0). Ak pes štekne veľmi krátko na začiatku cviku (alebo na konci), čo je prejavom nadšenia, je mu strhnutý 1 bod. Ak je štekanie nepretržité a opakované v niekoľkých cvikoch, dvojica je diskvalifikovaná. Rovnako to platí pre kňučanie.
61. Oplyvňovanie psa chytaním za obojok medzi cvikmi vedie k upozorneniu a zníženiu bodov za celkový dojem. V triede 3 je penalizovaný žltou kartou, eventuálne červenou kartou, ak je upozornený viac.
62. Ak sa pes v kruhu vyvenčí:
 - v triede 1 počas cvičenia, cvik nie je uznaný (=0) a Celkový dojem nie je splnený (=0).
 - v triede 1 medzi cvikmi, cvik Celkový dojem nie je splnený (=0).
 - v triedach 2 a 3 počas alebo medzi cvikmi, pes je diskvalifikovaný.

Chôdza pri nohe, pravidlá hodnotenia

Pozri všeobecné usmernenia pre vykonávanie cvikov, body 27 – 33 a osobitné popisy pre každú triedu.

63. Pri posudzovaní chôdze pri nohe by sa mal brať do úvahy cvik ako celok, ako aj ostatné detaily. Zníženie známky v cviku Chôdza pri nohe závisí od frekvencie chýb, závažnosti a intenzity chýb.

Prvky, ktoré je potrebné ohodnotiť celkovo v cviku Chôdza pri nohe: Pohyb psovoda aj psa musí byť prirodzený. Pes by mal dôsledne, pozorne, aktívne a s dobrým kontaktom a motiváciou nasledovať psovoda po jeho ľavom boku, pričom by si mal udržiavať polohu a vzdialenosť od psovoda v celej schéme cviku, a to aj v obratoch, čelom vzad a zastaveniach, ako aj pri rôznych tempách chôdze. Pes by mal udržať svoju pozíciu s ľahkosťou a bez stresu a nátlaku a nemalo by to vyzeráť tak, že pes často hľadá správnu polohu pri nohe.

Psovod by sa mal pohybovať prirodzene a zreteľne predviesť všetky požadované tempá chôdze (normálne, pomalé a rýchle). Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly, alebo ak rôzne kroky nie sú zreteľne predvedené, mali by sa odpočítať 2-3 body.

Pomalé alebo váhavé prisadnutie, neprisadnutie po zastaveniach a ďalšie dodatočné povely v akejkoľvek fáze sú chyby. Výsledkom nepresného smeru (nerovnoběžný, vlnovitý, s vybočeniami) počas chôdze pri nohe alebo pri prisadnutí je strata 1-3 bodov, v závislosti od stupňa a frekvencie chýb. Spomalenie a zastavenie pred, počas alebo po obratoch a zastaveniach tiež znižuje bodové ohodnotenie.

Známka by mala byť znížená o 2-5 bodov v prípade, že pes psovodovi pri chôdzi prekáža či ruší ho, ak sa pes často pri chôdzi dotýka psovoda, taktiež ak sa pes opiera o psovoda či naopak zaostáva a chodí od nohy. To všetko sú hrubé chyby.

Cvik môže byť nevykonaný (= 0), ak je predbiehanie a opieranie sa nepretržité, alebo ak do seba často vážne narážajú, alebo ak je vzdialenosť nepretržite príliš tesná/blízka.

Cvik môže byť neuznaný (= 0), ak pes od psovoda odíde, alebo ho nasleduje počas väčšej časti cviku vo vzdialenosti viac ako pol metra za ním (zaostávanie alebo ďaleko od nohy).

Prirodzený pohyb okrem iného znamená, že krk a chrbát by mali mať prirodzené uhlenie. Pes môže pozeráť na psovoda a predviesť aktívny záujem. To však nesmie viesť k prehnanosti, t. j. k neprirodzenej polohe hlavy alebo neprirodzenému uhlu krku a chrbta (chrbtice), napríklad uhol menší ako 90°. Závažnou chybou je, ak pes pozerá bokom (neprirodzená poloha hlavy, prehnaným spôsobom) Prirodzená poloha krku a chrbta môže byť odlišná a závisí od plemena.

Odlišnosti od prirodzeného spôsobu pohybu psa by mali mať dopad na výrazné zníženie známky (2 - 5). Tieto môžu byť dokonca príčinou nesplnenia cviku, najmä ak sa objavia aj iné chyby.

Nesplnenie cviku Chôdza pri nohe (=0)

- Pes, ktorý opustí psovoda alebo ho nasleduje počas väčšej časti cviku vo vzdialenosti viac ako pol metra cvik nesplnil (= 0).
- Pes, ktorý počas cvičenia často kňučí a/alebo šteká, cvik nesplnil.
- Pes, ktorý často potrebuje ďalšie dodatočné povely, cvik nesplnil.
- Tím, ktorý sa na trase pohybuje veľmi pomaly, alebo zaostáva za normálne predvedeným cvikom, cvik nesplnil.

Predvídanie, cvičenie v predstihu a samostatné cvičenie psa pred povelom

64. Ak pes pri cvičení predvída povel (t. j. nie je v správnej polohe pri nohe: trhne, vstane, ale neurobí kroky vpred), nemôže dostať viac ako 8 bodov.
65. V triede 1 (pri cvikoch, kde je pes vyslaný od psovoda), ak pes opustí psovoda (začne cvičenie) po tom, čo cvik začal, ale pred povelom psovoda (napríklad na príkaz stewarda), psovod môže psa jedenkrát privolať. Ak sa vráti a dokončí cvičenie, môže byť udelených maximálne 7. Ak sa nevráti, ale pokračuje v cvičení, cvik sa hodnotí ako nesplnený (= 0).
66. V triedach 2 a 3, ak pes začne cvičiť (opustí psovoda) pred príkazom psovoda (napríklad na príkaz stewarda), nie je možné ho odvolať a cvik sa hodnotí ako nesplnený (= 0).
67. Ak pes počas cvičenia koná sám (nezávisle, samostatne), napríklad sa zastaví bez povelu, ľahne si bez povelu, spravidla platí, že body sa znížia o 3.

Príklady:

- Pes sa zastaví samostatne kdekoľvek na trase do kruhu alebo štvorca (vonku) alebo k činke alebo ku kuželom/barelu. Pes potrebuje nový povel, aby mohol pokračovať. Zrážka je 3.
- Pes sa nezávisle v boxe zastaví. Na pokračovanie nepotrebuje pes nový povel. Zrážka je stále 3.
- Pes si ľahne samostatne (nie je daný žiadny povel na ľahnutie) v boxe (poloha bola priamo dole). Pokles je 3.

Opustenie cvičebného priestoru (kruhu) alebo opustenie psovoda

Opustenie cvičebného priestoru (kruhu)

68. V triedach 2 a 3 ak pes opustí cvičebný priestor počas alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, je diskvalifikovaný.
69. V triede 1 ak pes opustí cvičebnú plochu počas alebo medzi cvikmi a je mimo kontrolu, psovod môže psa dvakrát privolať. Ak sa pes vráti, môžu pokračovať v cvičení, avšak nemôžu dostať viac ako 5 bodov za cvik Celkový dojem. Cvik, pri ktorom pes opustil psovoda nie je uznaný (0 bodov). Ak pes opustí cvičebný priestor druhýkrát, nasleduje diskvalifikácia.
70. V skupinových cvikoch: Ak pes opustí kruh počas skupinového cvičenia (keď je psovod mimo dohľadu) a odíde ku psovodovi, ktorý je mimo kruhu (triedy 2 & 3), nie je diskvalifikovaný zo súťaže za predpokladu, že pes je jasne pod kontrolou a ide priamo ku psovodovi. Cvik nie je splnený (= 0), ako aj výrazná bodová zrážka z celkového dojmu (nemožno udeliť viac ako 5 bodov) v triede 2 a žltá karta v triede 3.

V triede 1 sú psovodi v kruhu, takže opustenie kruhu je hodnotené ako v ostatných cvikoch, v celkovom dojme by nemal dostať viac ako 5 bodov.

Opustenie psovoda bez opustenia kruhu

71. V triedach 2 & 3, ak pes opustí psovoda počas cvičenia (preruší cvičenie) alebo medzi cvikmi

a je mimo kontroly, ale neopustí kruh, psovod môže svojho psa privolať (jedenkrát) bez opustenia svojho miesta. Ak sa pes vráti k psovodovi, konkrétny cvik nie je splnený (= 0), ale pes a psovod môžu pokračovať nasledujúcim cvikom.

V triede 2 to má vážny vplyv na hodnotenie celkového dojmu, za ktorý nemôže byť udelených viac ako 5 bodov.

V triede 3 je psovod upozornený. Rozhodca ukáže žltú kartu.

Ak sa pes nevráti, alebo ak pes odíde druhýkrát, nasleduje diskvalifikácia (obe triedy 2 & 3). V triede 3 rozhodca ukáže červenú kartu.

72. V triede 1, ak pes opustí psovoda počas cvičenia alebo medzi cvikmi a je mimo kontroly, môže psovod psa zavolať dvakrát bez opustenia svojho miesta. Ak sa pes vráti ku psovodovi, môže pokračovať, ale opustenie psovoda bude zohľadnené v hodnotení cviku Celkový dojem, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Práve prebiehajúci cvik nie je uznaný (= 0). Ak pes opustí psovoda druhýkrát, nasleduje diskvalifikácia.

Cviky s prinášaním (aportovacie)

73. Vypustenie predmetu na aportovanie (*činky/drevený predmet*):

Ak pes pustí činku, ale ju zodvihne sám z vlastnej iniciatívy, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak je daný povel „aport“ navyše, pred tým, ako pes zodvihne činku/drevený predmet, maximálny počet je 5 bodov. Ak pes vypustí aport vedľa psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, aby urobil krok, maximálny počet je 5 bodov za predpokladu, že pes zaujme základný postoj pri nohe psovoda korektne. Ak aport spadne dôsledkom psovodovej nepozornosti/neopatrnosti po povelu na odobratie aportu, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

74. Žuvanie alebo hryzenie činky/predmetu

Žuvanie alebo hryzenie činky/predmetu (prekusovanie) je závažná chyba penalizovaná znížením známky o 2–3. Ak je žuvanie intenzívne, nemôže byť udelených viac ako 5 bodov. Veľmi intenzívne žuvanie alebo zlomenie činky/predmetu vedie k nesplneniu cviku (= 0). Pokiaľ však pes si uchopenú činku/predmet raz napraví, nemal by byť udelená žiadna penalizácia.

Ak pes na povel neodovzdá psovodovi činku, ale ďalej ju pevne drží aj po povelu, ide o vážnu chybu a podľa toho by sa mala známka znížiť zodpovedajúcim spôsobom.

Celkový (všeobecný) dojem

75. V podujatiach (v triedach 1 & 2), kde sú cviky rozdelené do niekoľkých kruhov tak, že triedu hodnotia dvaja alebo viacerí rozhodcovia, napr. jeden rozhodca má niektoré z cvikov a druhý rozhodca má ostatné cvičenia, obaja rozhodcovia hodnotia svoj celkový dojem na základe práce psa v kruhu a konečná známka za celkový dojem sa vypočíta ako priemer známok udelených každým rozhodcom.

Ak však pokyny pre posudzovanie v súvislosti s určitými chybami uvádzajú, že sa za celkový dojem nemôže byť pridelených viac ako 7 bodov, alebo nie viac ako 5, alebo ak je celkový dojem 0, ak pes....., výsledná známka za celkový dojem nemôže byť vyššia, aj keď by ostatní rozhodcovia udelili vyššie známky. Výsledná známka môže byť nižšia, ak ostatní rozhodcovia udelili nižšie známky.

VI. VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ A USMERNENIA PRE VYKONANIE A HODNOTENIE INDIVIDUÁLNYCH CVIKOV

TRIEDA FCI - OB1

Cvik 1.1	Odloženie v sede v skupine 1 minútu, psovodi v dohľade	Koef. 3
-----------------	---	----------------

Povely: „Sadni” – (“Zostaň”)

Predvedenie: Skupinu tvoria najmenej traja, najviac šesť psov. Psovod môže vstúpiť do kruhu so svojim psom na vôdzke a odopnúť psa z vôdzky až keď stoja na mieste cviku, kam ich steward odvedie. Pes a psovod sú v základom postoji. Vôdzka musí byť odložená z dohľadu.

Cvik začína, keď všetci psovodi v skupine stoja v rade vo vzdialenosti približne 3 metre od seba, každý so svojim psom odpútaným z vôdzky v základnom postoji. Steward velí „Začiatok cviku – opustite svojich psov”. Cvik skončil, keď sa psovodi vrátia ku svojim psom a steward vyhlási „Koniec cviku”.

Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia od psov a kráčajú v priamom smere približne 15 metrov ku kraju cvičenej plochy a otočia sa tvárou ku svojim psom. Po uplynutí 1 minúty na pokyn stewarda sa psovodi vracajú ku svojim psom, míňajú ich vo vzdialenosti cca ½ metra, zastavia cca 3 metre každý za svojim psom a na pokyn stewarda sa otočia a priradia sa ku psom do základnej pozície. Časový interval 1 minúta začína plynúť, až keď sú všetci psovodi vzdialení na 15 metrov a otočení tvárou ku psom.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Pes, ktorý si nesadne ani na druhý povel (základná pozícia, dva povely, pozri všeobecné pravidlá, bod 55), postaví sa, ľahne si, alebo sa posunie o viac ako jednu dĺžku svojho tela pred tým, než uplynie čas cviku, cvik nesplnil (= 0). Ak si pes po uplynutí jednej minúty ľahne alebo vstane, keď už psovodi sú / boli inštruovaní, aby vykročili smerom k svojim psom, nemôže dostať viac ako 6 bodov.

Akýkoľvek pohyb znižuje bodové hodnotenie. Nepokoj, ako napríklad presúvanie váhy z jednej strany alebo jednej nohy na druhú, znižuje bodové hodnotenie. Pes môže otočiť hlavu a poobzerat' sa dookola, taktiež mu je dovolené prejavit' záujem, ak je vyrušený (rozptýlený), alebo ak je na ploche alebo mimo plochy hluk. Avšak toto nesmie byť prejavom znepokojenia (nervozity) alebo úzkosti.

Ak pes občas zašteká, strhnú sa mu 1-2 body; ak zašteká niekoľkokrát, známka sa mu zníži ešte viac. Ak šteká väčšinu času, cvik nesplnil (= 0). Obdobne to platí aj pre kňučanie.

Ak sa pes postaví a priblíži sa k inému psovi tak, že hrozí obava z konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Psy opakujú cvik okrem toho psa, ktorý vyrušenie spôsobil. Pes, ktorý spôsobil vyrušenie, je diskvalifikovaný.

Cvik 1.2	Chôdza pri nohe	Koef. 4
-----------------	------------------------	----------------

Povely: „K nohe“

Predvedenie: Poznámka: Všeobecné pokyny podrobne opisujú vykonávanie a hodnotenie cviku chôdza pri nohe. Pozri všeobecné pokyny na vykonávanie chôdze, body 27 – 32.

Chôdza pri nohe v triede 1 je testovaná v normálnom tempe v spojení s obratmi doľava a doprava a obratmi čelom vzad a zastaveniami. Chôdza pri nohe je taktiež testovaná v rýchlom tempe, avšak do rýchleho tempa môžu byť zaradené iba obraty doprava. Medzi normálnym krokom a rýchlym krokom by mal byť jasný rozdiel v tempe. Pes musí byť preverený aj vtedy, keď psovod vykročí dva alebo tri kroky dopredu a dozadu. Všetci súťažiaci na jednej skúške alebo pretekoch by mali vykonávať chôdzu podľa rovnakej schémy.

Navrhnuté trvanie: cca 1 min. Zoberte do úvahy, že niektoré plemená/psovodi zacvičia rovnakú schému/rovnaké vzdialenosti za dlhší alebo kratší čas v cviku Chôdza pri nohe.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Poznámka: Všeobecné pokyny podrobne popisujú vykonávanie a hodnotenie chôdze. Pozri všeobecné pokyny pre posudzovanie chôdze, bod 63. Tieto by sa mali dodržiavať, ale pri posudzovaní by sa mala brať do úvahy aj trieda.

Pes, ktorý opustí psovoda, alebo ho nasleduje s odstupom viac ako pol metra počas väčšej časti cviku, cvik nesplnil (=0). Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly (v normálnom tempe alebo rýchlom tempe), hodnotenie by malo byť znížené o 2 – 4 body. Zaoštvávanie je hrubá chyba, hodnotenie by sa malo znížiť o 2 – 5 bodov.

Nedostatočný kontakt a povely navyše sú považované za chyby. Nedokonalý smer (nie rovnobežný, cikcakový) by mal byť penalizovaný stratou 1 – 3 body. Spomalenie alebo zastavenie pred, počas alebo po obratoch a pred zastaveniami znižuje hodnotenie.

Pohyb psa (a psovoda) počas chôdze pri nohe musí byť prirodzený. Neprirodzené polohy psa a zveličovanie sú hrubé chyby. To sa aplikuje aj na psovoda. Toto môže byť dôvodom nesplnenia cviku.

Hodnotenie by malo byť znížené, ak pes ruší či prekáža psovodovi alebo ak pes sa často dotýka psovoda či sa o neho opiera.

Cvik 1.3	Poloha počas chôdze	Koef. 3
-----------------	----------------------------	----------------

Povely: „K nohe“ – „Stoj / Sadni / Ľahni“ – „Sadni“

Popis: Rozhodca rozhodne, ktorú z troch polôh Stoj / Sadni / Ľahni má pes predviesť. Rozhodca/steward musí informovať psovodov pred začiatkom podujatia (začiatkom triedy), ktorá poloha sa bude vykonávať. Poloha je rovnaká pre všetkých súťažiacich v triede 1.

Predvedenie: Všetky časti cviku sú vykonávané na základe pokynov stewarda.

Psovod a pes vykročia z východiskového bodu a kráčajú normálnym krokom po priamej trase. Približne po 10 metroch psovod bez toho aby zastal, alebo zmenil krok, vydá psovi povel stoj/sadni/ľahni. Pes

musí okamžite zaujať korektnú polohu. Druhý povel na zaujatie polohy nie je povolený. Toto je chyba, pri ktorej cvik nie je splnený (=0).

Psovod kráča ďalej na miesto obratu, približne 10 metrov (miesto je označené napr. značkou alebo kuželom). Obíde značku a zastane tvárou ku psovi. Po približne 3 sekundách, na pokyn stewarda, sa psovod vracia ku psovi pozdĺž paralelnej línie, po ktorej od neho odchádzal. Míňa psa cca vo vzdialenosti 0,5 metra, pričom psa má po svojej ľavej strane, kráča za psa (1-2 metre), otočí sa a vracia sa späť ku psovi, ktorému velí, aby zaujal základný postoj. Všetky fázy cviku sú vykonávané na základe pokynu stewarda, okrem prvej otočky okolo značky.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Poznámka: V tomto cviku bodová zrážka za nesprávnu polohu je hodnotená prísnejšie ako v ostatných cvikoch.

Cvik nie je splnený, ak pes:

- zastaví v nesprávnej polohe (pozri výnimku nižšie)
- zmení správnu polohu skôr, ako sa psovod otočí (pozri výnimku nižšie),
- zastaví sa pred povelom,
- dostane povel navyše na zaujatie polohy, alebo
- ak psovod zastaví pred/pri povelu, ktorý práve vydáva psovi.

Ak sa však pes na povel okamžite a dokonale zastavil, ale v nesprávnej polohe, môže mu byť udelených 6 bodov za predpokladu, že tento cvik je perfektný vo všetkých ostatných častiach.

Ak pes na povel okamžite a dokonale zastavil v správnej polohe, ale zmenil polohu skôr, ako sa psovod otočil, môže dostať 6 bodov za predpokladu, že cvik je dokonalý vo všetkých ostatných častiach a pes iba zmenil správnu polohu, ale nepohol sa z miesta pôvodného zastavenia.

Aby bol pes ohodnotený známku, nemal by sa po povelu pohnúť viac ako o jednu dĺžku tela.

Cvik nie je splnený aj vtedy, ak pes kráča oproti psovodovi, alebo nasleduje psovoda, keď prechádza okolo psa a vzdialenosť je väčšia ako jedna dĺžka tela. Nie je možné udeliť viac ako 5 bodov, ak vzdialenosť je jedna dĺžka tela.

Ak pes zmení korektnú polohu počas toho, ako sa psovod otáča pri značke/kuželi, dostane najviac 7 bodov.

Ak psovod zmení krok/spomalí/zmení rýchlosť chôdze pred tým, než vydá povel, dostane najviac 8 bodov. Signály rukou a pohyby telom počas/po vydaní povelu (stoj/sadni/lahni) sú závažné chyby, prísne penalizované stratou bodov od 1 až 5, nadväzne na intenzite a trvaní (pozri všeobecnú časť, bod 48).

Pri posudzovaní by mala byť pozornosť zameraná aj na chôdzu ako takú. Nekorektná chôdza sa penalizuje stratou 1 – 2 body. Pomalý pohyb a pomalé zastavenie, alebo nezastavenie v priamom smere, alebo šikmé zastavenie sú chyby. Strata by mala byť 1 – 4 body. Ak psovod míňa psa po nesprávnej strane, strata je 1 bod.

Cvik 1.4	Privolanie	Koef. 4
-----------------	-------------------	----------------

Povely: „Lahni“ („Zostaň“) - „Ku mne“ („K nohe“)

Predvedenie: Všetky časti cviku sú vykonávané na základe pokynov stewarda.

Pes je odložený do polohy ľahni a psovod kráča z východiskového bodu v určenom smere 20 – 25 metrov a otočí sa ku psovi. Na pokyn stewarda psovod privoláva psa. Meno psa môže byť kombinované s povelom na privolanie, ale meno a povel nesmú vytvárať dojem dvoch samostatných povelov.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôležité je, aby pes reagoval ochotne na povel privolanie. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a prinajmenšom byť v pokluse. Neochotný prístup je vážna chyba. Pri posudzovaní rýchlosti treba brať do úvahy plemeno a stavbu tela psa.

Ak sa pes pred povelom na privolanie postaví, sadne si, alebo sa pohne o menej ako jednu dĺžku svojho tela, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Ak sa pes pred privolaním pohne o viac ako jednu dĺžku tela, cvik nesplnil (=0)

Ak je vydaných viac ako jeden povel na privolanie, nemôže byť udelených viac ako 8 bodov. Tretí povel cvik ukončí (=0).

Cvik 1.5	Vyslanie do štvorca a ľahni	Koef. 4
-----------------	------------------------------------	----------------

Povely: „Vpred“, („Stoj“) - „Lahni“ - „Sadni“

Okrem hlasových povelov sú dovoľené súčasne aj signály rukou, keď je pes vzdialený, t.j. aj povely „stoj“ a „lahni“. Pre presmerovanie do štvorca, len jednu ruku je možné použiť. Jednu alebo obe ruky je možné použiť pri velení „Stoj“ a „Lahni“.

Popis: Štvorec o veľkosti 3 m x 3 m sa nachádza približne 15 metrov od východiskového bodu. Týchto 15 metrov je vzdialenosť medzi východiskovým bodom a stredom štvorca. Kužele (cca 10 – 15 cm vysoké) označujú štvorec na každom rohu. Viditeľné čiary (napr. páska, kriedové čiary, pásy) by mali spájať kužele na ich vonkajšej strane. Vzdialenosť štvorca od hranice cvičebného priestoru by mala byť najmenej približne 3 – 5 metrov.

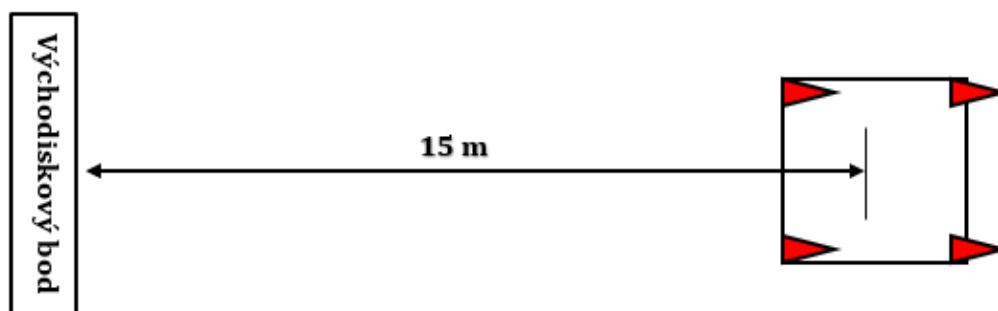

Schéma pre cvik 1.5. Pozri Kapitolu VII, Príloha 5, Details pre zostavenie štvorca.

Predvedenie: Pred začiatkom cviku musí psovod informovať rozhodcu, či bude veliť psovi najprv stoj vo štvorci a potom ľahni, alebo si pes okamžite vo štvorci na povel ľahne. Všetky povely, okrem stoj a ľahni, vydáva psovod na základe pokynov stewarda.

Pes musí nasledovať povely, napr. ak bol vydaný povel stoj vo štvorci, tak táto poloha musí byť jednoznačne vykonaná, a ak je vydaný povel ľahni priamo, zaľahnutie musí byť vykonané okamžite.

Známka sa znižuje, ak pes cvičí bez povelov. Tzn., povely „stoj“ a/alebo „ľahni“ vo štvorci musia byť vydané.

Na povel stewarda psovod vysiela psa z východiskového bodu do štvorca. Pes sa musí pohybovať do štvorca po priamej línii a vstúpiť do štvorca spredu.

Keď pes dobehne do štvorca, psovod velí psovi, aby zastal a potom si ľahol, alebo priamo, aby si ľahol. Ak je vydaný povel na stoj, poloha musí byť vykonaná jednoznačne a stabilne (~3 sekundy) pred vydaním povelu na zaľahnutie. Psovod vydáva povely Stoj a/alebo Ľahni samostatne.

Na pokyn stewarda psovod kráča ku svojmu psovi, zaujme pozíciu vedľa psa a na pokyn stewarda velí psovi, aby si prisadol k nohe do základného postoja.

Psovod nesmie počas tohto cviku použiť viac ako 4 povely, pričom druhý povel je „Stoj“ v štvorci. Alternatívne sa psovod môže rozhodnúť, že si pes vo štvorci priamo ľahne, a teda použije len 3 povely. Ak sa pes vydá zlým smerom a musí byť presmerovaný, môžu byť použité aj signály rukou, aj hlasové povely.

Signály rukou môžu byť kombinované s hlasovými povelmi, ak je pes od psovoda vzdialený.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ochotu psa sledovať a plniť povely, rýchlosť psa a priame smery.

Nie je dovolené ukazovať psovi smer (napr. štvorec) alebo sa ho dotýkať na východiskovom mieste (dokonca ani pred začiatkom cviku). Za tieto chyby nie je cvik uznaný. Jeden „hand touch“ je povolený pred začiatkom cviku, tzn. pes sa dotkne psovoda, nie naopak, a navyše toto nesmie evokovať situáciu, v ktorej psovod ukazuje psovi miesta alebo smer. Pozri všeobecné usmernenia, body 20 a 53.

Ak sa psovod počas vydávania povelu pohne (vykročí ktorýmkoľvek smerom), cvik nie je uznaný (=0). Ak je neprimerane aktívny (pomoc telom), dostane najviac 8 bodov.

Signály rukou sú povolené iba vtedy, ak pes musí byť nasmerovaný/presmerovaný. Signál rukou vydaný v čase, keď je pes pri psovodovi, znižuje známku. (- 2).

Ak sa pes pohybuje veľmi pomaly, môže dostať najviac 7 – 8 bodov.

Ak pes cvičí samostatne je penalizovaný bodovou zrážkou. Ak pes zastaví na trase do štvorca, alebo vo štvorci, známka sa zníži o 3 body.

Ak si pes sadne, alebo ľahne mimo štvorca, už nesmie byť znovu nasmerovaný do štvorca, cvik nesplnil (=0).

Hodnotenie sa znižuje, ak psovod použil viac ako 4 povel (vrátane povelu stoj)/viac ako 3 povel (v prípade použitia povelu na priame zaľahnutie bez povelu stoj).

Zníženie hodnotenia za smerové/presmerovacie povel závisí od ich sily/intenzity a ochoty psa plniť povel, a preto môže byť zrážka 1 – 2 body/povel.

Štvorec

Ak pes vstúpi do štvorca z boku alebo zozadu, zrážka je ½ - 1 bod.

Aby bol pes ohodnotený, jeho celé telo, okrem chvosta, musí byť vo vnútri štvorca za ohraničením.

Ak pes zastaví na povel (stoj) v blízkosti štvorca, alebo na páske štvorca a je ho potrebné presmerovať do štvorca, musí sa najskôr vydať povel stoj pred povelom ľahni / alebo priamy povel ľahni sa vydá až po povel na zastavenie a presmerovanie. V oboch prípadoch je zrážka -2 za predpokladu, že reakcie psa sú rýchle a polohy jasne predvedené.

Ak pes vo štvorci zaujme nesprávnu polohu (na povel), hodnotenie sa zníži o 2, ak poloha Stoj nie je čistá a stabilná, alebo ak trvá príliš krátko strhnú sa 1 - 2 body.

Ak pes zaujme nesprávnu polohu a pracuje nezávisle a samostatne, odrátajú sa 3 body.

Cvik nie je uznaný (=0), ak pes vo štvorci nezaujme polohu ľahni, alebo ak pes vybehne zo štvorca pred tým, než je cvik ukončený. Ak sa pes vo štvorci premiestňuje alebo sa plazí, alebo ak čuchá vo štvorci, zrážka je 1 - 3 body. Ak pes zmení polohu skôr, ako sa k nemu psovod zaradí/prv než psovod k nemu z boku pristúpi, zrážka je 2 - 3 body. Nie je možné prideliť viac ako 8 bodov, ak sa pes posadí, alebo postaví skôr než psovod vydá povel.

Za druhý povel stoj alebo ľahni je zrážka 1 bod (trieda 1). Cvičenie nie je splnené (=0), ak čo i len jeden z týchto povelov (stoj, alebo ľahni) je vydaný tretíkrát.

Cvik 1.6	Ovládanie na diaľku, Sadni / Ľahni , 4 zmeny	Koef. 4
-----------------	---	----------------

Povely: „Ľahni” - („Zostaň”) - „Sadni” - „Ľahni” - „Sadni” - „Ľahni” - „Sadni”

Na zmenu polohy je povolené použiť súčasne aj signál rukou spolu s hlasovým povelom. Môžu sa použiť jedna alebo dve ruky.

Popis: Východiskový bod je umiestnený medzi dvoma značkami vzdialenými od seba približne 1 meter. Hranicu tvorí pomyselná čiara spájajúca dve značky. Pes by mal zmeniť polohu 4-krát (sadni-ľahni-sadni-ľahni) na základe povelov psovoda a zostať na svojom pôvodnom mieste.

Steward ukazuje psovodovi, v akom poradí musí pes meniť polohy používajúc nápisy, alebo kresby, alebo

elektronickú obrazovú tabuľu. Steward je približne 3 až 5 metrov za psom otočený chrbtom tak, aby nevidel psa, kým ukazuje povely. Pokyny na zmenu polohy sa menia približne každé 3 sekundy.

Predvedenie: Psovod velí psovi, aby si ľahol na východiskovom bode pred pomyselnou čiarou, ktorá tvorí dotyčnicu. Psovod odchádza od psa na vopred vyznačené miesto približne 5 metrov pred psa, kde sa otočí tvárou ku psovi. Pes by mal zmeniť polohu 4 – krát. Poradie zaujatia polohy je vždy iba **sadni – ľahni – sadni – ľahni**, a tak posledný povel na zmenu polohy musí byť „ľahni”. Steward mení polohy každé 3 sekundy.

Psovod musí použiť hlasový povel. Keď je psovod vzdialený od psa môže byť hlasový povel sprevádzaný signálom rukou, avšak oba musia byť krátke a použité súčasne. Po poslednom povele „ľahni“ sa psovod na základe pokynu stewarda vracia ku psovi a velí (na základe pokynov stewarda) povel do základnej pozície (sadni).

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na rýchlosť, akou pes mení polohy, čistota predvedenia polôh, ako pes v polohe zotrvá a ako veľmi sa posúva.

Ak sa pes posunie celkovo o viac ako jednu dĺžku svojho tela z východiskového bodu v akomkoľvek smere, cvik nesplnil (=0). Ak sa pohne o 1 dĺžku svojho tela a menej, nemôže dostať viac ako 6 bodov. Pre hodnotenie sa všetky posúvania sčítavajú (dopredu, dozadu, nabok atď.).

Ak pes nestihne vykonať, zmešká jednu zo štyroch polôh, napr. zaujme nesprávnu polohu, alebo potrebuje tretí povel na zaujatie polohy, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak vynechá dve polohy, nemôže dostať viac ako 5 bodov.

Nie je možné udeliť viac ako 8 bodov, ak pes potrebuje dva povely na zmenu polohy. Nevykonanie polohy na druhý povel znamená vynechanie polohy, tzn. pri prvom opakovanom povele je strata 2 body a pri druhom opakovanom povele navyše je zníženie o 1.

Tretí povel na zmenu polohy je možné vydať iba ak sa stihne v časovom limite (avšak táto poloha sa hodnotí ako vynechaná) preto, aby sa mohla vykonať ďalšia zmena polohy.

Používanie intenzívne hlasných povelov a prehnané alebo dlhotrvajúce signály rukou sú penalizované (pozri všeobecnú časť).

Ak si pes sadne pred tým, než sa psovod k nemu vráti, nemôže byť pridelených viac ako 8 bodov.

Dodatočné/druhé povely na začiatku cviku (zo sedu do ľahu) a na konci cviku (z ľahu do sedu) sú penalizované podľa všeobecných pravidiel, t.j. -1 pre triedu 1.

Cvik 1.7	Skok cez prekážku a aport činky	Koef. 4
-----------------	--	----------------

Povely: „Hop” - „Prines - „Pust” – („K nohe”)

Psovod môže použiť svoju vlastnú drevenú činku, ale vhodné činky by mali byť k dispozícii aj v mieste podujatia.

Predvedenie: Psovod stojí pred prekážkou vo vzdialenosti približne 2 – 4 metre od prekážky (podľa rozhodnutia psovoda) so psom v základnej pozícii. Výška prekážky by mala byť nastavená približne na výšku psa v kohútiku, nie však vyššie ako 50 cm.

Steward podá drevenú činku psovodovi. Psovod odhodí činku cez prekážku. Na povel psovod vysielá psa preskočiť prekážku, aportovať činku a skočiť naspäť. Povel „Prines“ by nemal byť vydaný neskôr, ako keď začína skákať cez prekážku. Psovod môže použiť vlastnú činku, ale rozhodca by mal skontrolovať že drevený aport zodpovedá tým, ktoré sú opísané v týchto postupoch. Všetky ostatné povely s výnimkou „Prines“ psovod vydáva na základe pokynu stewarda.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Ak pes krátko vyhladáva činku a aktívne pri tom pracuje, nemalo by to mať vplyv na zníženie hodnotenia. Ak sa pes pri skoku mierne dotkne prekážky, alebo zhodí tyč prekážky, maximálny počet je 8 bodov. Ak si pes pomáha tak, že sa od prekážky odrazí, cvik nesplnil (=0).

Ak pes preskočí prekážku iba jedným smerom, ale prinesie činku, nemôže dostať viac ako 6 bodov. Ak neskočí ani jedným smerom, cvik nesplnil. Taktiež sa cvik považuje za nesplnený (=0), ak pes činku neprinesie. Ak sa prekážka prevráti, cvik nie je splnený (=0). Ak pes povely predvída, zníženie je o 2 – 3 body.

Druhý povel zníži známku o 1, t.j. druhý povel „prines“ alebo „hop“. Ak pes opustí svoje miesto počas odhadzovania činky, cvik nesplnil.

Pre odhodenie činky, žuvanie alebo hryzenie činky pozri všeobecné pokyny pre hodnotenie cvikov.

Cvik 1.8	Obiehanie okolo skupiny kužeľov/barelu a späť	Koef. 4
-----------------	--	----------------

Povely: „Okolo“ – („K nohe“)

Je povolené súčasné použitie hlasového povelu spolu s povelom rukou, ak je treba psa presmerovať.

Popis: Skupina kužeľov (3 – 6) alebo barel sú umiestnené vo vzdialenosti približne 10 metrov od východiskového bodu cviku. Rozmiestnenie cviku je na obrázku dolu. Niektoré alternatívy umiestnenia kužeľov sú v kapitole VII, príloha 4.

V triede 1 - nemala by byť veľká medzera medzi kužeľmi. Toto by mohlo zvädzať k behu medzi kužeľmi.

Pes by nemal vidieť umiestňovanie kužeľov/barelu, a tak by tieto mali byť umiestnené pred tým, než sa psovod a pes postavia na východiskový bod cviku.

Predvedenie: Psovod a pes sa postavia na východiskový bod tvárou ku kužeľom/barelu. Steward ohlásí začiatok cviku. Na pokyn stewarda psovod vysielá psa okolo kužeľov/barelu. Trasa okolo kužeľov/barelu, po ktorej pes beží môže byť v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek. Pes by mal prebehnúť okolo kužeľov/barelu a vrátiť sa ku psovodovi, zamerajúc sa na stred smerom ku psovodovi a zaujať polohu pri nohe. Pozri kapitolu VII. Príloha 4-2 pre navrhnuté trasy. Ideálne je neobiehať kužeľ/barel veľmi blízko (tesne) V závislosti od plemena/ stavby tela vzdialenosť pri obiehaní je približne až do pol metra pre stredne veľké plemená a až do jedného metra pre veľké plemená.

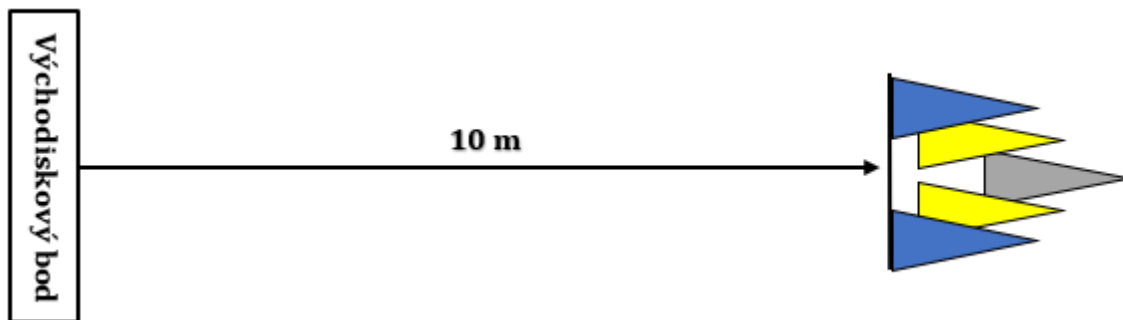

Schéma 1 Cvik 1.8 Pozri tiež Kapitulu VII, Príloha 4, Návrhy pre umiestnenie skupiny kuželov

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať na základe povelov a smerových povelov, rýchlosť psa a zvolenie najkratšej trasy pri zachovaní vzdialenosti od kuželov/barelu. Hodnotí sa aj primeraná súmernosť a zameranie sa psa na strednú líniu pri návrate smerom ku psovodovi. Trasa okolo kuželov/barelu, po ktorej pes beží, môže byť v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek.

Pes musí predviesť dobrú a rovnomernú rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca znižuje známku o 1–5 bodov. Pri posudzovaní rýchlosti a vzdialenosti od kuželov/barelu treba brať do úvahy plemeno/stavbu tela psa.

Ak sa pes zastaví na svojej trase, alebo sa otočí skôr, než dosiahne úroveň kuželov/barelu, musí byť presmerovaný tak, aby obehol okolo kuželov/barelu. Zníženie o 3 body je za predpokladu, že pes obehne kužele/barel na jeden povel na presmerovanie. (Takto možno udeliť 7 bodov za predpokladu, že cvik je dokonalý vo všetkých ostatných častiach). Ak sa pes otočí na úrovni kuželov/barelu, ale neobišiel ich, nemôže byť pridelených viac ako 5 bodov. Alternatívou je presmerovanie psa na obehnutie okolo kuželov/barelu, a teda zníženie je len 3 body.

Ak je vydaný povel na privolanie, nemôže byť pridelených viac ako 8 bodov. Ak sa pes dvakrát otočí okolo kužela, nemôže byť pridelených viac ako 8 bodov.

Cvik nie je splnený (0):

- ak sa pes otočí skôr, ako dobehne ku kuželom, (mal by dosiahnuť vzdialenosť ~ 1½–2 metre alebo menej od najprednejšieho (predného) kužela/barelu),
- ak je vydaný tretí povel „okolo“, alebo
- ak je zadaný druhý povel na privolanie.

Ak je potrebné psa presmerovať, signály rukou môžu byť kombinované zároveň s povelom na presmerovanie. Pri posudzovaní rýchlosti treba brať do úvahy plemeno a stavbu tela psa.

Taktiež, ak je trasa psa veľmi blízko kuželov/barelu, alebo ak nie je primerane priama a symetrická, ak je vlnovitá, hodnotenie by sa malo znížiť o ½ – 2.

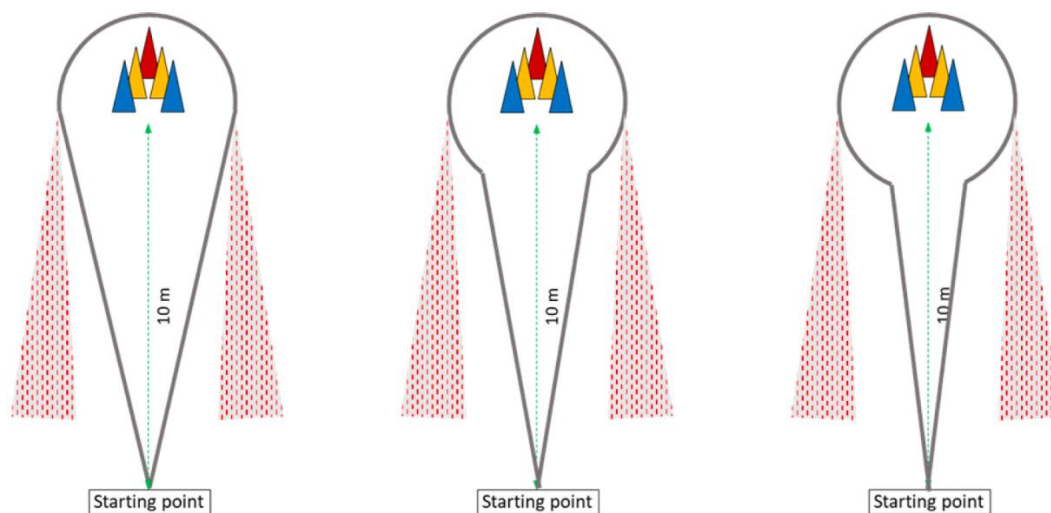

Schéma 2: Tvary správnych trás psa. Všetky trasy sú rovnako dobré. Primeraná symetria a vzdialenosť od kuželov je žiadúca, ako aj zameranie sa na stredovú čiaru alebo psovoda pred zastavením. Za príliš tesnú vzdialenosť sa považuje vzdialenosť menej ako 5-10 cm pre stredne veľkých psov.

Sivo tieňovaná plocha na obrázku (po oboch stranách kresby, pričom pes môže obehnúť kužele po smeru alebo proti smeru hodinových ručičiek) ukazuje zameranie sa napravo/nalavo a nie je ideálna. Zníženie o $\frac{1}{2}$ – 1 bod je za mierne zameranie sa na jednu stranu alebo o 1 – 2 body za veľmi silné smerovanie/zameranie sa na jednu stranu.

Ak sa pes dotkne, alebo narazí do kužela/kuželov alebo baretu, zníženie je 1 – 3 body v závislosti od sily/intenzity nárazu. Ak pes zhodí kužel/kužele, zrážka je 2 – 3 body. Ak pes prebehne medzi kuželmi, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Ukazovanie smerov psa alebo dotyk psa na východiskovom bode znamená nesplnenie cviku. (Pozri všeobecné pokyny, body 20 a 53, dotyk na ruku).

Cvik 1.9	Celkový dojem	Koef. 2
-----------------	----------------------	----------------

Inštrukcie pre hodnotenie:

Pri posudzovaní celkového dojmu je podstatná ochota psa pracovať a vykonávať povely. Dôležitá je presnosť a precíznosť, rovnako ako prirodzené pohyby psovoda aj psa. Pre dosiahnutie vysokého hodnotenia musia psovod aj pes spolupracovať ako tím, prejaviť vzájomnú radosť zo spoločnej práce a dobré športové správanie. Činnosti počas cvičení a medzi cvičeniami ovplyvňujú hodnotenie za celkový dojem.

Ak je pes mimo kontroly a opustí psovoda počas cvikov alebo medzi cvikmi (hoci len raz), ale zostane v

kruhu, za celkový dojem nemôže dostať viac ako 7 bodov za predpokladu, že sa pes vrátil (nie viac ako na dve privolanía). Ak sa pes nevráti k psovodovi, alebo ak odíde druhýkrát, je diskvalifikovaný.

Ak pes opustí kruh, počas cviku alebo medzi cvikmi, ale vráti sa ihneď po privolaní (dve privolanía), nemôže dostať viac ako 5 bodov.

Ak sa pes v kruhu vyprázdni, známka za celkový dojem je nula (=0).

Poznámka: Vyššie známky ako tie, ktoré sú uvedené vyššie, nemožno udeliť, aj keď sa výsledná známka vypočíta ako priemer známok udelených dvomi alebo viacerými rozhodcami, ktorí posudzujú samostatné cvičenia. Pozri všeobecné pokyny na posudzovanie, bod 75.

TRIEDA FCI - OB2

Cvik 2.1	Odloženie v ľahu v skupine 2 minúty, Psovodi mimo dohľad	Koef. 3
-----------------	---	----------------

Povely: „Ľahni“ - (“Zostaň”) – „Sadni“

Predvedenie: Psy sú odložené v ľahu a psovodi sú v úkryte 2 minúty. V skupine by mali byť najmenej tri psy, nie viac ako šesť. Psy musia vstúpiť do kruhu bez vôdžky, ale musia mať obojok. Psom je postupne jednému po druhom velené „lahni“ a „sadni“. Steward riadi, kedy sa povely zadajú a riadi všetky fázy cviku. Psy sú vystavené rozptýleniu, napr. osoba, prechádzajúca vlnovito pomedzi psov.

Cvik začína, keď sa všetci psovodi v skupine postavia do radu vo vzdialenosti približne 3 metre od seba so svojimi psami v základnej pozícii a steward ohlásí: „Začiatok cvičenia“. Na pokyn stewarda psovodi jeden po druhom velia svojim psom, aby si ľahli. Poradie je zľava doprava (1→6).

Psovodi spoločne vykročia od svojich psov kráčajúc priamo dopredu, v rade, na okraj kruhu a potom mimo dohľadu psov. Dvojminútový interval začína plynúť, keď sú všetci psovodi mimo dohľad. Po 2 minútach sú psovodi zavolaní, aby spoločne vošli na cvičebnú plochu a postavili sa do jedného radu na okraj cvičebného priestoru každý tvárou k svojmu psovi. Psovodom steward velí, aby kráčali za svojich psov, míňajúc ich vo vzdialenosti približne 0,5 metra a aby zastavili približne 3 metre za svojimi psami a otočili sa. Psovodom sa ďalej velí, aby pristúpili k svojim psom a zavelili psovi povel do sedu (jeden po druhom sprava doľava (6→1)), takže prvý pes, ktorý si ľahne, si sadne ako posledný. Cvik končí, keď sa psovodi priradia k svojim psom a všetky psy zaujmú základnú pozíciu a steward ohlásí koniec cvičenia.

Psovodom treba upovedomiť, že nemajú dávať povely príliš nahlas. To môže mať vplyv na ostatných psov, čo by malo za následok aj výrazné zníženie známky.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Ak pes koná (ľahne si, alebo sa posadí) pred povelom psovoda, reaguje na povel „lahni“ alebo „sadni“ susediaceho psovoda, nemôže dostať viac ako 8 bodov. Ak pes pracuje samostatne, nezávisle, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak pes reaguje príliš skoro (ľahne si, alebo si sadne), mal by v tejto polohe zotrvať (ležiaci alebo sediaci). Ak pes takto reaguje príliš skoro na začiatku cvičenia znamená to nesplnenie cviku (=0). Ak sa pes na konci cviku samostatne posadí a znova si ľahne, nemôže dostať viac ako 6 bodov. Nie je možné dať viac ako 7 bodov, ak pes leží na boku (slabine). Ak sa na konci cviku neposadí, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Pes, ktorý si neľahne (dva povely), postaví sa, alebo si sadne, keď sú psovodi mimo dohľad, alebo sa posunie o viac ako jednu dĺžku svojho tela, alebo sa vyvalí na bok, cvik nesplnil (0). Ak si pes sadne, alebo sa postaví po uplynutí dvoj-minútového intervalu, keď sú už psovodi zoradení na okraji cvičebnej plochy, nemôže dostať viac ako 6 bodov. Ak sa pes navyše posúva zo svojho miesta, cvik nesplnil (0).

Akýkoľvek pohyb znižuje bodové hodnotenie. Nepokoj, ako napríklad presúvanie váhy z jednej strany alebo jednej nohy na druhú, znižuje bodové hodnotenie. Pes môže otočiť hlavu a poobzerieť sa dookola, taktiež je mu dovolené prejavovať záujem, ak je vyrušený (rozptýlený), alebo ak je na ploche alebo mimo hluk. Avšak toto nesmie byť prejavom znepokojenia (nervozity) alebo úzkosti.

Ak pes zašteká občasne, strhnú sa mu 1 - 2 body; ak zašteká niekoľkokrát, známka sa mu zníži ešte viac. Ak šteká väčšinu času, cvik nesplnil (= 0). Obdobne to platí aj pre kňučanie.

Ak sa pes postaví a priblíži sa k inému psovi tak, že hrozí obava z konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Psy musia cvik opakovať okrem toho psa, ktorý vyrušenie spôsobil. Pes, ktorý spôsobil vyrušenie, je diskvalifikovaný.

Cvik 2.2	Chôdza pri nohe	Koef. 4
-----------------	------------------------	----------------

Povely: „K nohe“

Predvedenie: Poznámka: Všeobecné pokyny opisujú predvedenie a hodnotenie chôdze v detailoch. Pozri všeobecné usmernenia pre vykonanie cviku chôdza, body 27 – 32.

Cieľom cviku je, aby pes dôsledne a aktívne nasledoval psovoda s dobrým kontaktom po jeho ľavej strane a udržiaval svoju pozíciu a vzdialenosť od psovoda počas celej schémy, aj v obratoch, obratoch čelom vzad, zastaveniach a pri rôznych rýchlostiach.

V triede 2 sa chôdza preveruje pri rôznych rýchlostiach, normálnom, pomalom a rýchlom tempe, v spojení s obratmi, otočeniami čelom vzad a zastaveniami. Medzi normálnym tempom a pomalým tempom, ako aj medzi normálnym tempom a rýchlym tempom by mal byť jasný rozdiel v rýchlosti. Pes musí byť preverený v pohybe, keď psovod kráča dva alebo tri kroky dopredu a dozadu, ako aj na krátku vzdialenosť priamo vzad (5 – 8 krokov / 2 – 3 metre). Chôdza dozadu začína zastavením a končí zastavením. Steward velí, kedy sa vykročí a kedy sa zastaví. Malo by sa zabezpečiť, aby trasa pre chôdzu dozadu bola rovná a bezpečná. Všetci súťažiaci v jednej skúške alebo súťaži musia vykonať chôdzu podľa rovnakej schémy/vzdialenosti.

Časový interval: Približne 2 min. Treba zobrať na vedomie, že niektoré plemená/psovodi potrebujú na predvedenie cviku podľa rovnakej schémy (vzdialenosti) o niečo viac alebo menej času.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Poznámka: Všeobecné pokyny popisujú vykonávanie a hodnotenie chôdze v detailoch. Pozri všeobecné pokyny pre posudzovanie, bod 63. Tie by sa mali dodržiavať, ale pri posudzovaní by sa mala brať do úvahy aj trieda.

Pes, ktorý opustí psovoda alebo nasleduje psovoda vo vzdialenosti viac ako pol metra počas väčšej časti cviku, cvik nesplnil (=0). Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly (v normálnom alebo rýchlom tempe), hodnotenie by sa malo znížiť o 2–4 body. Zaostávanie je veľká chyba a malo by sa znížiť o 2 – 5 bodov.

Nedostatočný kontakt a povel navyše sú chyby. Nedokonalý smer (nie rovnobežný, vlnovitý) počas chôdze by mal znížiť hodnotenie o 1 – 3 body. Spomalenie a zastavenie pred, počas alebo po obratoch a pred zastaveniami znižuje hodnotenie.

Pohyb psa (a psovoda) počas chôdze musí byť prirodzený. Neprírodné polohy psa a zveličovanie sú veľké chyby. To sa aplikuje aj na psovoda. Toto môže dokonca mať vplyv aj na nesplnenie cviku.

Hodnotenie by malo byť znížené, ak pes ruší či prekáža psovodovi alebo ak sa pes často o psovoda opiera, alebo sa ho dotýka.

Pri chôdzi vzad je povolená určitá opatrnosť zo strany psovoda. Ak chodza dozadu nie je správne vykonaná, nemalo by sa znížiť o viac ako 1 – 2 body.

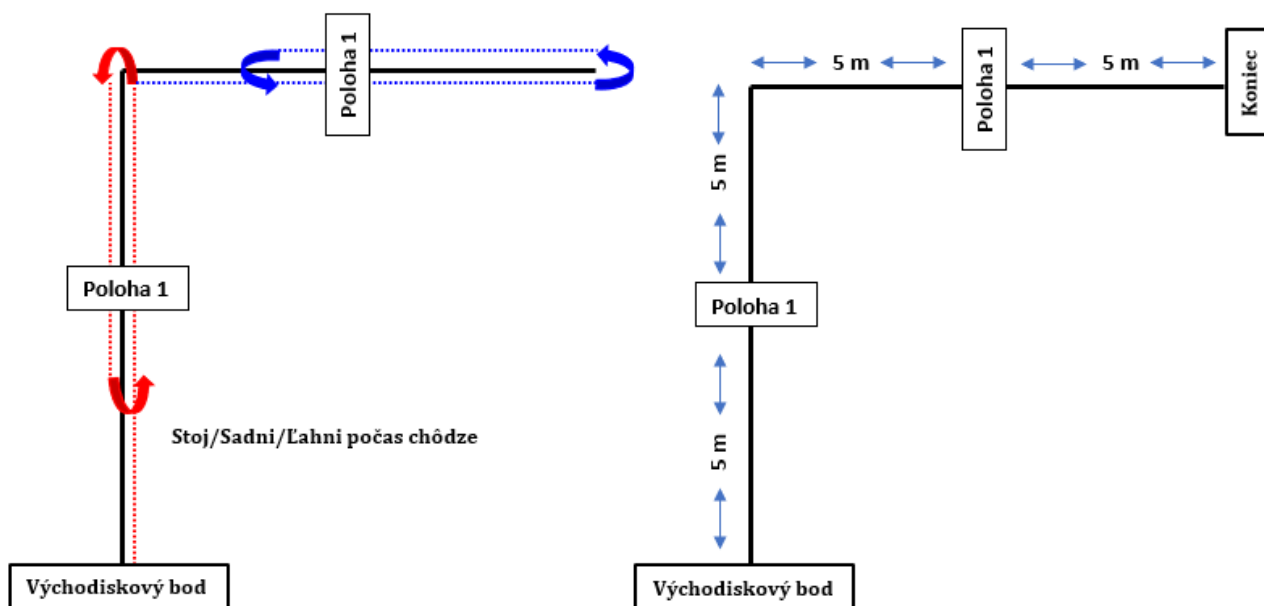
Cvik 2.3	Stoj a/alebo sadni a/alebo ľahni počas chôdze	Koef. 3
-----------------	--	----------------

Povely: „K nohe“ (3 – krát) – „Stoj“ a/alebo „Sadni“ a/alebo „Ľahni“

Popis: Cvik sa vykonáva na trase podľa priloženej schémy. Pes zaujme dve z troch polôh stoj/sadni/ľahni. Rozhodca rozhodne, ktoré dve polohy má pes zaujať a v akom poradí. Môže byť predvedený obrat doľava alebo doprava. Polohy a smer obratov sú pre všetkých psovodov rovnaké. Východiskový bod, bod obratu (vľavo/vpravo, 90°) a bod ukončenia cviku by mali byť označené napr. malými kužeľmi.

Rozhodca/steward by mal psovodom pred podujatím (alebo začiatkom triedy) oznámiť, ktoré dve polohy budú použité a v akom poradí, ako aj smer obratu.

Miesto pre zastavenie (stoj/sadni/ľahni) by malo byť približne v polovici 10 metrovej trasy (~5 metrov). Pozri schému nižšie.

Predvedenie: Steward dáva psovodovi pokyn, kedy má začať cvičiť, kedy má dať psovi povel na

polohu (stoj/sadni/ľahni), kedy sa má otočiť a kedy na konci zastaviť. Obrat na rohoch a vyzdvihnutie psa z polohy, sú vykonávané bez povelu stewarda, samostatne.

Psovod a pes vykročia z východiskového bodu a kráčajú normálnym tempom po priamej trase smerom k značke obratu. Približne v prvej polovici (~ 5 m) psovod na pokyn stewarda velí psovi zaujať prvú polohu (stoj/sadni/ľahni) bez toho, aby zastal, alebo zmenil tempo chôdze. Druhý povel na zaujatie polohy nie je dovolené vydať. Toto bude znamenať nesplnenie polohy.

Psovod pokračuje v chôdzi ~5 metrov vpred po úseku podľa schémy (približne k ďalšiemu bodu obratu), na pokyn stewarda sa otočí, pokračuje v chôdzi späť ku svojmu psovi, míňa ho vo vzdialenosti cca 0,5 metra po jeho ľavej strane, pokračuje v chôdzi približne 2 metre za psom, na povel stewarda sa otočí a kráča ku svojmu psovi. Keď psovod dokráča na úroveň svojho psa, bez zastavenia mu velí povel k nohe bez zastavenia, spomalenia alebo zrýchlenia tempa.

Cvičenie pokračuje podobným spôsobom ako prvá fáza cviku. Zodpovedajúcim spôsobom, po otočke (doprava/doľava) a po prejdení ~5 metrov smerom k druhému bodu (bod ukončenia cviku), dá psovod povel psovi, aby zaujal druhú polohu a pokračuje ako pri prvom úseku trasy.

Polohy stoj, sadni a ľahni by mali byť rovnobežné s pomyselnými čiarami spájajúcimi body začiatku/obratu/konca cviku. Vzdialenosť medzi psom a bodmi obratu majú byť približne 0,5 metra s prihliadnutím na veľkosť psa. Obraty by mali byť 90°, nie zaoblené. Psovod a pes by mali prejsť kužeľ na koncoch úsekov z pravej strany a obísť ich po ľavej strane. Tempo by malo byť prirodzené, nie pomalšie/rýchlejšie ako bežné tempo chôdze pri nohe.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Poznámka: V tomto cviku bodová zrážka za nesprávnu polohu je hodnotená prísnejšie ako v ostatných cvikoch.

Aby bolo cvik splnený, musí byť aspoň jedna poloha vykonaná správne. Ak pes nevykoná jednu polohu, nemôže byť za cvik udelených viac ako 7 bodov.

Nesplnenie (= vynechanie) polohy.

Pes nevykonal polohu,

- ak zastaví v nesprávnej polohe,
- ak sa po povere posunie o viac ako jednu dĺžku tela,
- ak zmení správnu polohu,
- ak psovod vydá druhý povel na zaujatie polohy,
- ak sa po prvom zastavení opäť pohne a posunutie je viac ako o jednu dĺžku tela,
- ak sú pre zaujatie polohy použité výrazné signály rukou, alebo výrazná pomoc telom psovoda.

Ak pes vôbec nezastaví na polohe, t.j. nezastavil sa skôr, ako sa psovod otočil okolo značky, cvik nesplnil (=0). Je možné použiť druhý povel na zastavenie psa, a ak pes zastaví skôr, ako sa psovod otočí, v cviku môžu pokračovať, ale nemôžu dostať viac ako 6 bodov.

Pri hodnotení by sa mala brať do úvahy chôdza a zaujatie polohy (stoj/sadni/ľahni), či boli zaujaté paralelne s pomyselnými čiarami spájajúcimi body začiatku/obratu/konca trasy.

Posúvanie sa, pomalý pohyb zaujatie polohy v stoji/v sede/v ľahu, nezaujatie jasných polôh, nekorektná chôdza pri nohe, zmena tempa, spomalenie/zrýchlenie pred povelom, oblúky na rohoch trasy a

nedodržanie správneho smeru (paralelne s pomyselnými spojnicami), ako aj otáčanie sa pohľadom na psa, sú chyby. Zníženie za takéto chyby by malo byť 1 – 4 body. Ak psovod míňa psa z nesprávnej strany, zníženie je 1 bod.

Na polohách nie sú povolené žiadne ďalšie povely. Ak sú vydané ďalšie povely, táto poloha sa považuje za nesplnenú.

Signály rukou a pomoc telom pri poveloch stoj/sadni/lahni sú vážne chyby a musia sú prísne zhodnotené. V závislosti od ich intenzity a trvania je poloha hodnotená ako nevykonaná, alebo známka znížená o 1 – 5 bodov. Pozri všeobecné pokyny, bod 48.

Cvik 2.4	Privolanie so zastavením	Koef. 3
-----------------	---------------------------------	----------------

Povely: „Lahni“ - („Zostaň“) – „Ku mne“ – „Stoj“ – „Ku mne“ – („K nohe“)

Hlasový povel musí byť použitý vo všetkých častiach cviku. Súčasne môžu byť na zastavenie použité povely rukou. Jedna alebo obe ruky môžu byť použité pre povel na zastavenie.

Popis: Trasa na privolanie je približne 25 – 30 metrov dlhá. Keď pes prebehne približne polovicu vzdialenosti, psovod velí, aby zastavil (stoj). Východiskový bod a miesto zastavenia môžu byť označené napríklad malým kužeľom, pologulou a pod. Bod zastavenia je označený umiestnením kužeľa alebo viditeľnej značky, ale jasne mimo dráhy psa. Tento kužeľ/značka označuje miesto pre povel na zastavenie, t.j. povel na zastavenie by sa mal vydať, keď je pes na úrovni polovičného kužeľa/značky.

Predvedenie: Psovod na východiskovom bode velí psovi ľahnúť a kráča od psa približne 25 – 30 metrov v naznačenom smere a otočí sa tvárou ku psovi. Na pokyn stewarda psovod psa privoláva. Keď pes prejde približne polovicu vzdialenosti, t.j. keď je na úrovni kužeľa/značky, psovod (nezávisle) velí psovi, aby zastavil. Polovica trasy je označená malým kužeľom vedľa dráhy psa. (polovica trasy => miesto pre povel stoj, nie miesto zastavenia pre psa). Pes by sa mal po privolaní okamžite rozbehnúť a na povel okamžite začať zastavovať.

Po povele (približne po 3 sekundách) psovod privoláva psa do základného postoja.

Všetky príkazy musia byť vydané hlasom a musia byť vyslovené jasne. Signál rukou na zastavenie môže byť kombinovaný s hlasovým povelom. Signál rukou musí byť vydaný súčasne s hlasovým povelom a nesmie trvať dlhšie ako hlasový povel.

Meno psa sa môže kombinovať s povelmi na privolanie, ale meno a povel na privolanie musia byť jasne spojené (spolu, jeden po druhom) a nesmú vyvolávať dojem dvoch samostatných povelov.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Je dôležité, aby pes ochotne reagoval na všetky povely na privolanie a precízne na povel predviedol zastavenie. Pes by sa mal pohybovať rýchlo a držať si tempo, aspoň v rýchlom kluse. Pomalý alebo neochotný pohyb a predvídanie zastavenia sú chyby. Veľmi pomalý pohyb alebo neochotný prejav môže byť dokonca príčinou neuznania cviku. Pri posudzovaní rýchlosti a zastavenia treba brať do úvahy plemeno a stavbu tela psa. Pes by sa mal po privolaní okamžite rozbehnúť a na povel okamžite začať zastavovať.

Ak je potrebný druhý povel na privolanie (buď na štarte, alebo po zastavení), hodnotenie je znížené o 2

body. Tretie privolanie z východiskového bodu alebo po zastavení znamená nevykonanie cviku, ako aj celkom štyri (4) privolania.

Ak sa pes pred prvým privolaním pohne o viac ako jednu dĺžku tela, cvik nesplnil (=0). Ak sa pes pred privolaním postaví, posadí, alebo sa pohne o menej ako jednu dĺžku tela, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Pri hodnotení zastavenia môže byť mierna tolerancia na brzdnú dráhu u rýchlych psov/mohutne stavaných psov, ale nie u pomalých psov. Pes by mal na povel okamžite začať zastavovať.

Bez ohľadu na to, aký rýchly je pes, aby sa zastavenie mohlo považovať za dokonalé/dostatočne presné, nesmie byť od okamihu povelu po zastavenie prekročená viac ako jedna dĺžka tela. Pomalší pes by mal byť schopný urobiť presnejšie zastavenie. Ak pes robí kroky po zastavení, je to vážna chyba a mala by znižovať známku. Ak sa pes po povele šmýka, je to rovnako chyba a zodpovedajúcim spôsobom znižuje známku.

Ak pokus o zastavenie nie je úspešný a pes sa nezastaví približne do 3 dĺžok svojho tela, musí sa to považovať za zastavenie, ktoré pes nevykonával a nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Ak sa pes ani nepokúsil zastaviť, cvik nesplnil (=0).

Ak pes zastaví v nesprávnej polohe, alebo ak pes zmení polohu stoj, zníženie je o 2 body za predpokladu, že cvik bol vo všetkých ostatných častiach výborný.

Cvik 2.5	Vyslanie do štvorca, ľahni a privolanie	Koef. 4
-----------------	--	----------------

Povely: „Vpred“ – („Stoj“) – „Ľahni“, - „K nohe“

Okrem hlasových povelov sú dovolené súčasne aj signály rukou, keď je pes vzdialený, t.j. aj povely „stoj“ a „ľahni“. Pre presmerovanie do štvorca, je možné použiť len jednu ruku. Jednu alebo obe ruky je možné použiť pri velení „Stoj“ a „Ľahni“ .

Popis: Štvorec o veľkosti 3 m x 3 m sa nachádza približne 23 metrov od východiskového bodu. Týchto 23 metrov je vzdialenosť medzi východiskovým bodom a stredom štvorca. Kužele (cca 10 – 15 cm vysoké) označujú štvorec v každom rohu. Viditeľné čiary (napr. kriedové čiary, pásy) spájajú kužele na ich vonkajšej strane. Vzdialenosť strany štvorca od najbližšieho okraju cvičebnej plochy by malo byť najmenej približne 3 – 5 metrov. Pozri obrázok pre rozloženie štvorca kapitola VII, príloha 5.

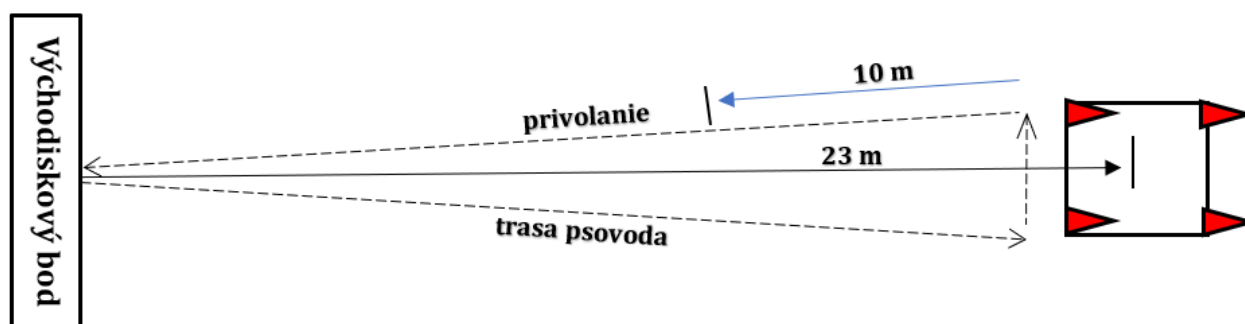

Schéma: Cvik 2.5., Pozri tiež Kapitulu VII, Príloha 5, Detaily pre zostavenia štvorca.

Predvedenie: Pred začiatkom cviku by mal psovod informovať rozhodcu, či dá psovi povel najprv stoj a potom ľahni vo štvorci, alebo priamo povel ľahni vo štvorci.

Všetky povely okrem povelov na stoj, ľahni a presmerovanie psa sa vydávajú na základe pokynov stewarda.

Psovod by mal psovi zaveliť tak, ako uviedol, a pes musí tieto povely plniť, napr. ak je daný povel stoj vo štvorci, pes musí stáť, a ak dostane priamo povel ľahnúť si, mal by tak vykonať okamžite.

Známka sa zníži, ak pes koná samostatne. To znamená, napr. povely „stoj“ a „ľahni“ vo štvorci musia byť vydané.

Na základe pokynu stewarda vyšle psovod z východiskového bodu psa do štvorca (3 m x 3 m).

Pes by sa mal pohybovať do štvorca po priamej trase a mal by vstúpiť do štvorca spredu.

Keď pes dosiahne úroveň štvorca, psovod vydá psovi alebo povel zastaviť a potom si ľahnúť, alebo priamo ľahnúť. Ak pes dostane povel, aby zastavil, poloha stoj by mala byť čistá a stabilná (~3 sekundy) pred tým, ako vydá povel ľahni. Psovod dáva povely stoj a/alebo ľahni nezávisle.

Na pokyn psovod vykročí vpred smerom na pravý kužel. Keď sa psovod dostane do vzdialenosti približne 2 metre od kužela, psovodovi je velené, aby zabočil doľava a po približne 3 metroch sa psovodovi opäť velí, aby zabočil doľava späť k východiskovému bodu. Po približne 10 metroch od druhého zabočenia vľavo je psovodovi velené, aby psa privolal, pričom pokračuje v chôdzi smerom k východiskovému bodu. Privolanie zo štvorca môže byť sprevádzané krátkym otočením hlavy psovoda. Po dosiahnutí východiskového bodu sa psovodovi velí, aby zastavil.

Aby sa predišlo bodovej zrážke za povely navyše, psovod by nemal počas tohto cviku použiť viac ako štyri povely, pričom jeden zo štyroch povelov je povel stoj vo štvorci. Alternatívne môže psovod veliť psovi priamo, aby si ľahol, a teda použiť iba tri povely. Ak musí byť pes presmerovaný, signály rukou môžu byť kombinované s povelmi na presmerovanie.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ohotu psa sledovať a plniť povely, rýchlosť psa a priame smery.

Ukazovať psovi smer (napr. štvorec), alebo sa ho dotýkať na východiskovom mieste (dokonca ani pred začiatkom cviku), znamená neuznanie cviku. Jeden „dotyk“ je povolený pred začiatkom cviku, tzn. pes sa dotkne psovoda, nie naopak, a navyše toto nesmie evokovať situáciu, v ktorej psovod ukazuje psovi miesta alebo smer. Pozri všeobecné usmernenia, body 20 a 53.

Ak sa psovod počas vydávania povelu pohne (vykročí ktorýmkoľvek smerom), cvik nie je uznaný (=0). Ak je neprimerane aktívny (pomoc telom), môže dostať najviac 8 bodov.

Signály rukou sú povolené iba vtedy, ak pes musí byť nasmerovaný/presmerovaný. Signál rukou vydaný v čase, keď je pes pri psovodovi, znižuje známku. (- 2).

Ak sa pes pohybuje veľmi pomaly, môže dostať najviac 6 – 7 bodov.

Ak pes cvičí samostatne, hodnotenie je znížené. Ak sa pes na trase do štvorca zastaví, alebo ak pes zastaví vo štvorci bez povelu, alebo si ľahne, známka sa zníži o 3.

Štvorec

Ak pes vstúpi do štvorca z boku alebo zozadu, známka sa zníži o ½ - 1 bod.

Ak si pes sadne alebo ľahne mimo štvorca, nesmie byť presmerovaný a cvik nesplnil (=0). Pre získanie ohodnotenia musí byť celé telo psa vo štvorci, okrem chvosta, ktorý nemusí byť vo vnútri za hranicou štvorca.

Ak pes zastaví na povel (stoj) v blízkosti štvorca, alebo na páske štvorca a je ho potrebné presmerovať do štvorca, musí sa najskôr vydať nový povel stoj pred povelom ľahni/alebo priamy povel ľahni sa vydá až po povel na zastavenie a presmerovanie. V oboch prípadoch je zrážka -2 za predpokladu, že reakcie psa sú rýchle a polohy jasne predvedené.

Ak pes vo štvorci zaujme nesprávnu polohu (na povel), hodnotenie sa zníži o 2, ak poloha v stoji nie je čistá a stabilná, alebo ak trvá príliš krátko strhnú sa 1 - 2 body.

Ak pes zaujme nesprávnu polohu a pracuje nezávisle a samostatne, odrátajú sa mu 3 body.

Cvik nie je uznaný (=0), ak pes vo štvorci nezaujme polohu ľahni, alebo ak si pes sadá, či vstáva pred tým, než psovod urobí druhý obrat. Ak sa pes vo štvorci zdvíha (sadne si, alebo vstane) po tom, keď psovod vykoná druhý obrat a predtým, než je privolaný, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak sa pes vo štvorci pohybuje/plazí bez toho, aby sa dvíhal, zrážka je 2 - 3 body. Ak pes zmení polohu skôr, ako sa k nemu psovod zaradí/prv než psovod k nemu pristúpi, zrážka je 2 - 3 body. Ak sa pes pohne a prekročí ohraničenie štvorca pred pokynom stewarda na privolanie, cvičenie nie je splnené (=0). Ak však pes predvída povel na privolanie a vybehne tesne pred povelom psovoda, napr. na pokyn stewarda na privolanie psa, zrážka je 2 - 3 body.

Druhý povel na privolanie, stoj, alebo ľahni znižuje známku o 2 body. Ak čo i len jeden z týchto povelov musí byť zadaný tretíkrát, cvičenie nie je splnené (=0).

Cvik 2.6	Smerový aport	Koef. 3
-----------------	----------------------	----------------

Povely: „K nohe“ - „Stoj“ - „Pravý/ľavý/Prines“ - „Pust“, - („K nohe“)

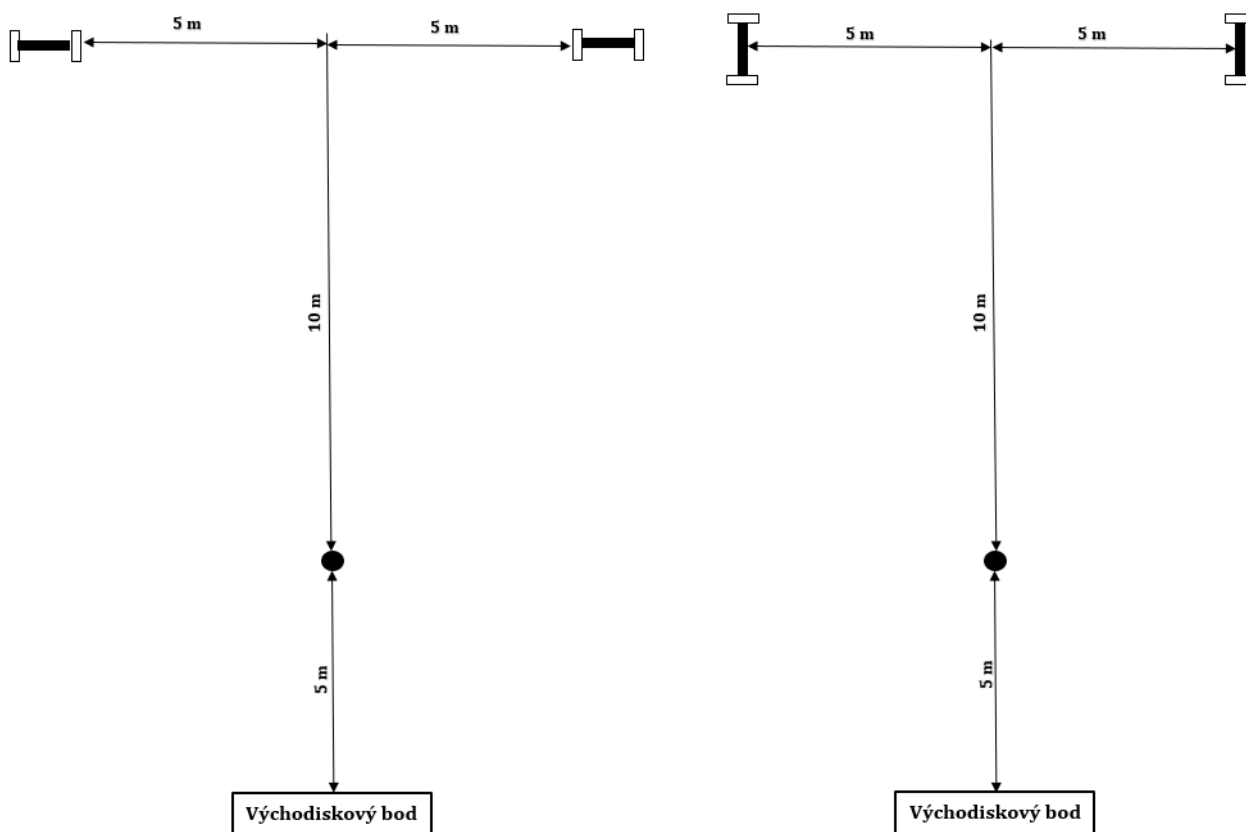
Na určenie smeru sú dovolené okrem hlasových povelov súčasne aj signály rukou (jednou rukou).

Popis: Dve drevené činky sú umiestnené v rade približne 10 metrov od seba tak, aby boli dobre viditeľné. Ktorá činka sa má aportovať, sa určí žrebovaním.

Východiskový bod je približne 15 metrov od stredu pomyselnej úsečky spájajúcej dve činky.

Malá značka (kus pásky, kriedové značky, značka, atď.) sa nachádza približne 10 metrov od stredu pomyselnej čiary spájajúcej obe činky. Východiskový bod je teda 5 metrov od značky.

Po ohlásení začiatku cvičenia steward umiestni dve drevené činky za sebou približne 10 metrov od seba tak, aby boli dobre viditeľné. Bez ohľadu na to, aká činka má byť aportovaná, steward ich umiestňuje vždy v rovnakom poradí (buď zľava doprava, alebo sprava doľava) a rovnako pre všetkých súťažiacich. Pozri obrázok k cviku 6 pre triedu 2. Psovod a pes stoja na východiskovom bode čelom k značke (čelom k stredu pomyselnej priamky spájajúcej dve činky). Začiatok cvičenia sa oznamuje.

Schéma

Cvik 2.6

Činky môžu byť položené alebo vertikálne alebo horizontálne a mali by byť umiestnené najmenej 3 metre od hranice cvičebnej plochy.

Predvedenie: Psovod a pes stoja na východiskovom bode čelom ku značke vo vzdialenosti približne 5 metrov od nej. Po ohlásení začiatku cviku a umiestnení činiek je psovodovi povedané, aby kráčal so psom z východiskového bodu smerom k značke, prešiel za značku (1 – 2 metre) a na povel stewarda sa otočil čelom vzad a nezávisle (samostatne) vydal psovi povel, aby zastavil na značke čelom k východiskovému bodu. Psovod kráča od psa vracajúc sa do východiskového bodu a otočí sa tvárou smerom k činkám. Psovod by sa nemal zastaviť, keď dáva psovi povel zastaviť na značke. Približne po 3 sekundách sa psovodovi velí, aby vyslal psa na správnu činku, ktorá bola vylosovaná, a pes by mal činku správne uchopiť, priniesť a odovzdať. Smerový povel (vpravo/vľavo) a povel na aport by mali byť vyslovené spolu, pretože oddelene vydaný povel na aportovanie sa interpretuje ako povel vydaný navyše.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz by mal byť kladený na ochotu psa aportovať, sledovať a vykonať smerové povel, ďalej na povel na zastavenie, tempo psa a najkratšiu trasu k správnej činke.

Ukazovanie smerov psovi alebo dotyk psa na východiskovom bode znamená nesplnenie cviku (=0). (Dotyk psa na ruku psovoda je dovolený, pozri všeobecné pokyny.)

Aby pes dosiahol známku za vykonanie cviku, nesmie sa posunúť viac ako o jednu dĺžku tela zo svojho miesta zastavenia na značke pred tým, ako dostane povel na aportovanie.

Pes, ktorý si ľahne, alebo sadne (nesprávna poloha), alebo sa pohne na značke, nemôže získať viac ako 8. Pes, ktorý sa pohne zo značky zo stoja pred povelom na aportovanie o viac ako jednu dĺžku tela, cvik nesplnil (=0).

Zníženie za povely navyše na nasmerovanie/presmerovanie závisí od ich sily a ochoty psa plniť povely. Môže to byť 1 – 2 body/povel.

Ak pes jednoznačne ide na nesprávnu činku a je zastavený a presmerovaný na správnu a ak prinesie správnu činku, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak je pes presmerovaný z nesprávneho smeru/činky bez zastavenia, zníženie by malo byť 1-2 body.

Ak pes zodvihne nesprávnu činku, cvičenie nesplnil (=0).

Pre vypadnutie činky a pre žuvanie alebo hryzenie činky pozri všeobecné pokyny pre hodnotenie cvikov.

Cvik 2.7	Rozlišovanie pachov a aportovanie	Koef. 3
-----------------	--	----------------

Povely: („Zostaň“/„K nohe“) - („K nohe“) - „Hľadať“ - „Pust“ , („K nohe“)

Predvedenie: Psovod sa postaví na východiskový bod so psom pri nohe v základnej pozícii a steward podá psovodovi drevený aport (10 cm x 2 cm x 2 cm), ktorý bol vopred označený. Označuje sa ceruzkou alebo guľôčkovým perom, nie napr. fixkou, označovacou fixkou, zvýrazňovačom atď. Psovod môže držať predmet v ruke približne 10 sekúnd. V tejto fáze sa pes nesmie predmetu dotýkať, ani ho čučať. Steward vyzve psovoda, aby odovzdal predmet a otočil sa. Psovod rozhodne, či sa pes bude pozeráť, ako steward umiestňuje predmety na zem. Povely „k nohe“ a „zostaň“ sú povolené.

Steward odíde asi 10 metrov od psovoda, aby položil šesť rovnakých predmetov na zem/podlahu, vrátane predmetu psovoda, bez toho, aby sa predmetu psovoda dotkol. Steward položí ďalších päť (5) predmetov rukou, a tak sa ich dotkne. Predmety sú umiestnené v kruhu, vodorovnej alebo zvislej línii a sú od seba vzdialené približne 25 cm. Predmety musia byť pre všetkých súťažiacich umiestnené v rovnakom tvare. Miesto predmetu psovoda môže byť pre každého pretekára iná. V prípade vodorovného alebo zvislého tvaru polozenia predmetov by predmet psovoda nemal byť najvzdialenejším predmetom na žiadnom konci línii.

Psovodovi sa potom velí, aby sa otočil a dal psovi povel, aby priniesol označený predmet. Pes by mal nájsť predmet psovoda, priniesť ho a odovzdať psovodovi v súlade so všeobecnými pokynmi.

Pes môže hľadať predmet psovoda približne pol minúty, ak je práca aktívna a zameraná na výsledný cieľ. Pre každého súťažiaceho by malo byť pripravených šesť nových predmetov .

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať, na efektivitu a tempo. Cvik sa považuje za nesplnený (=0), ak je psovi dovolené očučať, alebo dotknúť sa predmetu na začiatku cviku pred odovzdaním stewardovi a tiež ak je vydaný povel, keď je pes nad predmetmi.

Ak pes zdvihne nesprávny predmet jedenkrát, ale potom prinesie správny, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Cvik nie je splnený, ak pes zdvihne nesprávny predmet druhýkrát.

Body nie sú znížené, ak pes pri hľadaní správneho predmetu očučá ostatné predmety, alebo sa ich veľmi jemne dotýka.

Známka sa zníži, ak pes predmety odsunie/postrčí/štvchá do nich, alebo ak sa potrebuje niekoľkokrát uistiť, ktorý je ten správny. Zníženie je ½ – 1 bod za odsunutie alebo postrčenie. Jedna krátka opätovná kontrola by však nemala nevyhnutne viesť k zníženiu známky za predpokladu, že práca je systematická a efektívna.

Pre vypustenie predmetu a pre žuvanie alebo hryzenie predmetu pozri všeobecné pokyny pre hodnotenie cvikov.

Cvik 2.8	Ovládanie na diaľku	Koef. 4
-----------------	----------------------------	----------------

Povely: „Lahni“ – („Zostaň“) – 2x [“Sadni”/ “Stoj”/ “Lahni”] - „Sadni”

Na zmenu polohy sú okrem hlasových povelov dovolené súčasne aj signály rukou. Je možné použiť jednu alebo dve ruky.

Predvedenie: Pes by mal na základe povelov psovoda 6-krát zmeniť polohu (sadni/stoj/lahni) a ostať pri tom na svojom pôvodnom mieste.

Východiskový bod je medzi dvoma značkami, ktoré sú od seba vzdialené približne 1 meter. Pomyselná čiara spájajúca tieto dve značky tvorí hranicu. Na pokyn psovod vydá povel psovi, aby si ľahol na východiskovom bode pred pomyselnou čiarou (hranicou) tak, aby čiara tvorila dotyčnicu.

Psovod odchádza od psa na určené miesto približne 10 metrovej vzdialenosti od psa a otočí sa tvárou ku psovi. Poradie zaujatia polôh by malo byť vždy sadni – stoj – ľahni, alebo stoj – sadni – ľahni. Každá poloha by sa mala predviesť dvakrát a posledný povel na zmenu polohy by mal byť „lahni“. Poradie zaujatia polôh by malo byť rovnaké pre všetkých súťažiacich.

Steward ukazuje polohy psovodovi pomocou písaných znakov alebo obrázkov, alebo pomocou elektronickej zobrazovacej tabule, kedy sa má zadať psovi povel na predvedenie nasledujúcej polohy a aká je nasledujúca poloha. Steward by mal pri zobrazovaní polôh stáť približne 3 – 5 metrov od psa tak, aby na psa nevidel. Steward by mal značku meniť približne každé 3 sekundy.

Keď je psovod od psa vzdialený, musí používať hlasové povely, ktoré môžu byť sprevádzané aj signálmi rukou. Hlasové povely aj signály rukou musia byť krátke a musia sa používať súčasne. Po poslednom povelu „lahni“ sa psovod vráti ku psovi a (na pokyn stewarda) vydá psovi povel, aby si sadol.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na rýchlosť s akou sa polohy menia, čistota predvedenia polôh, ako sú polohy presné, ako v nich pes bezchybne vydrží a koľko sa pes posúva.

Ak sa pes z východiskového bodu v ľubovoľnom smere pohne viac ako je celková dĺžka jeho tela, cvik nesplnil (=0). Ak sa pes pohne o jednu dĺžku tela, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Pri hodnotení vzdialenosti pohybu sa všetky dĺžky posunov sčítajú (dozadu a dopredu, do strán atď.).

Ak pes vynechá jednu zo šiestich polôh, nemalo by mu byť udelených viac ako 7 bodov, a ak vynechá dve polohy, nemalo by mu byť udelených viac ako 5 bodov. Taktiež, ak pes vynechá jednu polohu a namiesto toho zaujme nasledujúcu, nemôže byť udelených viac ako 5 bodov.

Aby bol pes ohodnotený známkou, musí na základe povelov zmeniť polohu aspoň štyrikrát. Nie je možné udeliť viac ako 8 bodov, ak pes raz potrebuje dva povely na zmenu polohy/zaujatie správnej polohy.

Neuposlušnutie druhého príkazu na polohe znamená vynechanie tejto polohy. T.j. pri prvom zadaní druhého povelu na polohu sa hodnotenie zníži o 2 body a pri ďalšom, keď na vykonanie polohy potrebuje druhý povel, zníženie je 1 bod za ďalší povel navyše.

Môže byť vydaný tretí povel na polohu (ale táto poloha nie je uznaná), aby sa mohla vykonať ďalšia zmena polohy, v prípade, že sa to stihne v časovom limite.

Výrazné používanie hlasu a prehnané alebo dlhotrvajúce signály rukou znižujú hodnotenie. (Pozri všeobecné pravidlá).

Ak sa pes posadí skôr, ako sa psovod k nemu vráti, nemal by dostať viac ako 8 bodov.

U tohto cviku je možné získať známku „vyhovel“ aj vtedy, ak 3 – 4 z všetkých polôh boli vykonané až po povelu navyše, za predpokladu, že povel navyše sú splnené okamžite a polohy boli vykonané dobre, čisto a inak cvik bol vykonaný dobre podľa popisu vo všetkých ostatných častiach.

Cvik 2.9	Obiehajúce okolo skupiny kužeľov / barelu, zastavenie a skok cez prekážku	Koef. 3
-----------------	--	----------------

Povely: „Okolo“ – „Stoj / Lahni“ - „Pravý/Lavý/Hop“ – („K nohe“)

Súčasne je možné použiť signál rukou (jednou), ak je potrebné presmerovanie a keď sa pes vysielá (vľavo/vpravo) správnym smerom na skok. Psovod môže použiť povel na skok, avšak smerový povel a povel na skok musia byť vyslovené tesne spolu, aby nebudili dojem dvoch oddelených povelov. Pre príkaz na zastavenie je možné použiť obe ruky.

Popis: Pred začiatkom podujatia rozhodca oznámi, v ktorej polohe, v stojí alebo v ľahu, má pes zastaviť na trase späť ku psovodovi. Poloha je rovnaká pre všetkých súťažiacich.

Dve prekážky (obe otvorené s tyčkou) sú umiestnené približne 5 metrov jedna od druhej. Výška prekážok by mala byť nastavená približne podľa výšky psa v kohútiku, ale nie vyššie ako 50 cm.

Skupina kužeľov (3 – 6) alebo barel sú umiestnené vo vzdialenosti približne 15 metrov od pomyselných čiar spájajúcej prekážky. Rozloženie cviku na ploche je znázornené na obrázku nižšie a príklady rozloženia kužeľov sú popísané v Prílohe 4.

Miesto zastavenia psa (približne 2 metre pred kužeľmi) môže byť označené umiestnením páru kužeľov, páru krátkych kúskov trubice, páru pologúl alebo nejakých iných značiek zreteľných pre psovoda, ale jasne mimo dráhy psa a pre psa nenápadných. Pozri obrázok nižšie.

Pes nemusí vidieť umiestňovanie kužeľov/barelu, a preto by mali byť kužele/barel umiestnené skôr, než sa psovod postaví na východiskový bod cviku.

Psovod (alebo steward alebo rozhodca) by mal vylosovať, ktorú prekážku má pes preskočiť (ľavá/pravá). V tejto fáze sa psovodovi nepovie, ktorý smer si vylosoval. Keď pes prebehne okolo kužeľov/barelu a zastaví v polohe (stoj alebo ľahni), psovodovi sa oznámi, ktorú prekážku má pes skočiť. Steward hovorí „ľavá/pravá povel“.

Východiskový bod je päť až sedem metrov (5 – 7 m) pred pomyselnou spojovacou čiarou medzi prekážkami. Vzdialenosť si môže psovod zvoliť sám.

Tvary odporúčanej konštrukcie všetkých prekážok sú na konci týchto pokynov v Kapitole VII, Príloha 1. Návrhy rozloženia kužeľov sú v Kapitole VII, Príloha 4.

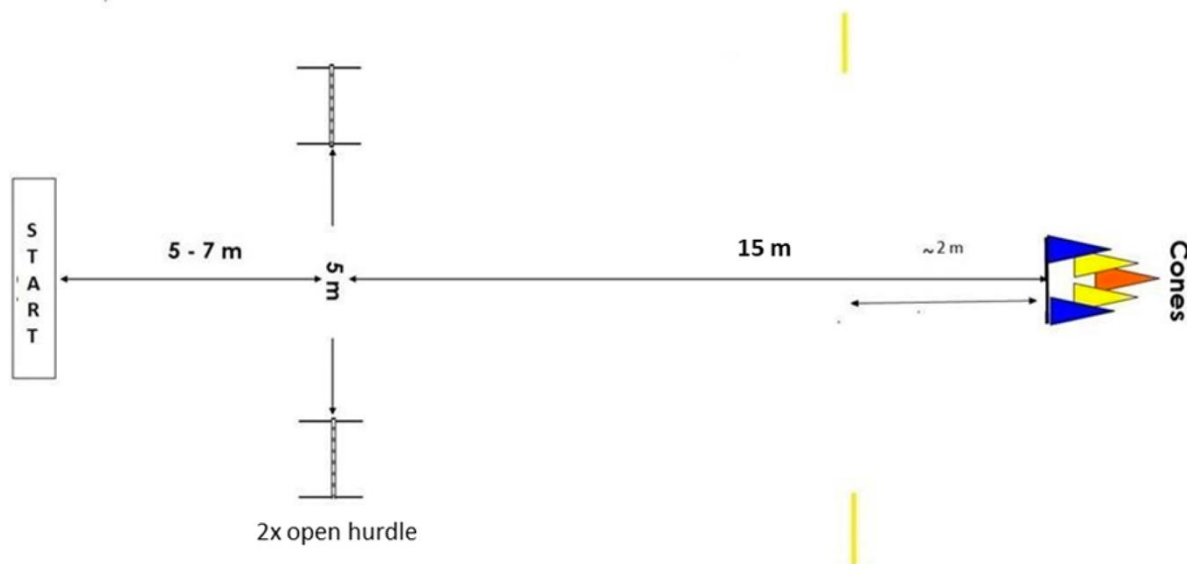

Schéma 1 Cvik 2.9. Značka označuje 2-metrovú ľubovoľnú vzdialenosť. Pozri tiež Schému 2 pre popis trás.

Predvedenie: Psovod stojí na ním zvolenom východiskovom bode cviku čelom ku kuželom so psom pri nohe v základnej pozícii. Steward oznamuje začiatok cvičenia. Na pokyn psovoda vyše psa obehnúť okolo kuželov/barelu. Trasa psa okolo kuželov/barelu môže byť v smere, alebo proti smeru hodinových ručičiek. Ideálne je neobehnúť tesne (veľmi blízko) okolo kuželov/barelu. Mala by byť zreteľná vzdialenosť medzi psom a kuželmi/barelom. Vzdialenosť závisí od plemena, až do približne pol metra pre stredné plemená a až do jedného metra pre veľké plemená.

Keď je pes na trase späť, po zreteľnom obehnutí kuželov/barelu vzdialený od nich aspoň ~ 2 metre a zároveň pred pomyselnou líniou spájajúcou prekážky, psovod nezávisle velí psovi zastaviť v polohe, ktorú určil rozhodca. Musí použiť hlasový povel, ale tento môže byť sprevádzaný súčasne signálom ruky.

Počas zastavenia (cca 3 sekundy) steward oznámi psovodovi, ktorý smer/prekážku si vylosoval „ľavá/pravá.....povel“. Na povel stewarda psovod vydá povel psovi, aby preskočil správnu prekážku a pes sa vracia do základnej pozície k nohe psovoda. Psovod by mal počkať na stewardov pokyn „povel“ pred tým, než vyše psa k prekážke. Psovodovi je dovolené vysloviť povel na skok ihneď po tom, ako sa pes vyberie k prekážke zo svojho miesta. Signál rukou nesmie byť použitý na skok cez prekážku.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ochotu psa plniť príkazy a smery, tempo psa a zvolenie primerane najkratšej trasy pri zachovaní vhodnej vzdialenosti od kuželov/barelu. Hodnotí sa taktiež primeraná symetria a zameranie sa na stredovú čiaru alebo psovoda (po zastavení) pri návrate späť. Trasa psa okolo kuželov/barelu môže byť v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek.

Ukazovanie smerov psovi a dotýkanie sa psa na východiskovom bode vedie k neuznaniu cviku (Pozri všeobecné usmernenia §20 a 53, dotyk na ruku).

Pes musí predviesť primeranú a rovnomernú rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca znižuje známku o 1 – 5 bodov. Pri posudzovaní rýchlosti a vzdialenosti od kuželov/barelu sa musí brať do úvahy plemeno/stavba tela psa, rovnako aj pri posudzovaní zastavenia za kuželmi.

Ak pes predvída povel, hodnotenie sa zníži o 1–3 stupne. Ak cvičí samostatne, známka sa zníži o 3 body. Ak pes zastane samostatne, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Ak sa pes otočí, alebo zastaví skôr, ako dosiahne úroveň kuželov/barelu, musí byť presmerovaný tak, aby obehol okolo kuželov/barelu. Za predpokladu, že pes prebehne okolo kuželov/barelu na jeden povel na presmerovanie, zrážka je 3 body. {Takže 7 bodov môže byť udelených, ak je cvičenie dokonalé vo všetkých ostatných častiach}.

Cvik nie je splnený (=0), ak pes neobehne okolo kuželov/barelu alebo ak ho nie je možné zastaviť medzi pomyselnými značkami po ~ 2 metroch od kuželov/barelu a pomyselnou líniou spájajúcou prekážky.

Ak pes po obehnutí kuželov zastaví samostatne (bez povelu, zjavne príliš skoro), mal by byť odvolaný a znova zastavený. Nie je možné udeliť viac ako 7 bodov.

Ak psovod zastaví psa príliš skoro, ale tak, že kužel zreteľne minul (aspoň o jeden meter), známka sa zníži o 2.

Pri hodnotení zastavenia sa hodnotí ochota psa plniť povel na zastavenie. Je na psovodovi, kedy dá povel na zastavenie. Nemalo by to však byť skôr, ako pes obehne a minie kužele aspoň o 2 metre.

Pes, ktorý zaujme nesprávnu polohu, alebo sa pohne po povelu na zastavenie (viac ako 1x dĺžku tela) pred zastavením, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Pes musí zostať vo svojej polohe (stoj/lahni) až kým ho psovod neprivolá/nevydá povel, aby skočil. Ak sa pes po zastavení rozbehne príliš skoro, hodnotenie by sa malo znížiť o 2 – 3 body. Toto môže dokonca byť príčinou nespĺnenia cviku, ak pes vybehne príliš skoro (napr. pred príkazom stewarda).

Ak sa pes zo svojej polohy (stoj/lahni) pohne zreteľne o viac ako približne jednu dĺžku tela, potom, čo sa raz zastavil, pred vydaným smerovým povelom, cvik je neúspešný (=0).

Ak pes potrebuje na zastavenie približne 3x dĺžku svojho tela, nemôže byť udelených viac ako 7. Ak sa pes nezastaví, cvik je neúspešný.

Ak pes ide jednoznačne na nesprávnu prekážku a je zastavený a úspešne presmerovaný, aby preskočil správnu prekážku, zrážka je 3 body. Ak je pes úspešne presmerovaný z nesprávneho smeru (alebo prekážky) bez zastavenia, mali by sa odpočítať 1 – 2 body.

Zníženie známky za ďalšie smerové povel, povel na presmerovanie závisí od ich sily a od ochoty psa pracovať na povel. Zníženie je 1 – 2 body/povel. Zníženie pre ďalšie príkazy navyše by malo byť v súlade so všeobecnými pokynmi.

Taktiež, ak trasa psa vedie veľmi blízko kuželov/barelu, alebo ak nie je primerane priama a symetrická, ak je vlnovitá, hodnotenie by sa malo znížiť o ½ – 2.

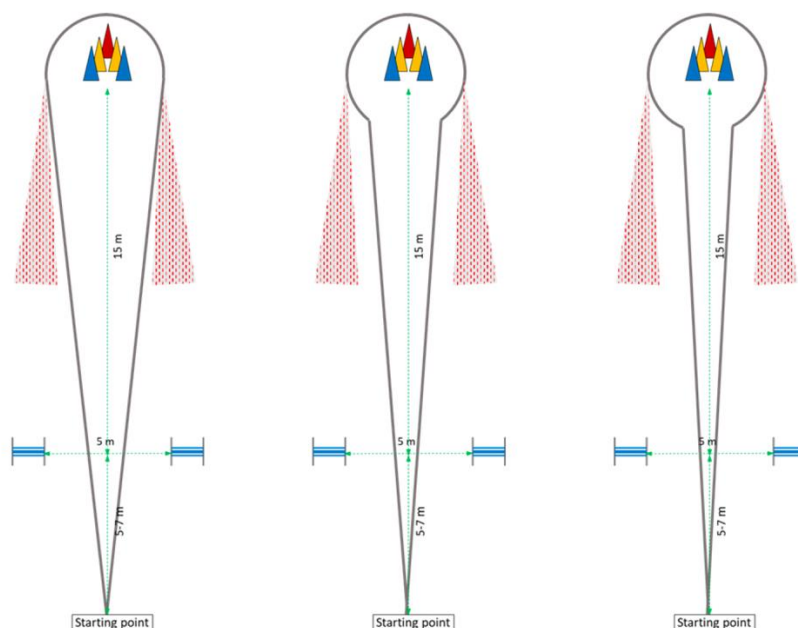

Schéma 2: Tvary správnych trás psa. Všetky trasy sú rovnako dobré. Primeraná symetria a vzdialenosť od kužeľov je žiadúca, ako aj zameranie sa na stredovú čiaru alebo psovoda pred zastavením. Za príliš tesnú vzdialenosť sa považuje vzdialenosť menej ako 5-10 cm pre stredne veľkých psov.

Sivo tieňovaná plocha na obrázku (po oboch stranách kresby, pričom pes môže obehnúť kužeľe po smeru alebo proti smeru hodinových ručičiek) ukazuje zameranie sa na pravú/lavú prekážku a nie je ideálna. Zníženie o $\frac{1}{2}$ – 1 bod je za mierne zameranie sa na jednu z prekážok a zníženie o 1 – 2 body je za veľmi silné smerovanie/zameranie sa na jednu z prekážok.

Ak sa pes dotkne alebo narazí do kužeľa/kužeľov alebo barelu, odpočítajú sa 1 – 3 stupne v závislosti od sily/intenzity nárazu. Ak pes zhodí jeden alebo niekoľko kužeľov/barel, odpočítajú sa 2 – 3 body. Ak pes prebehne medzi skupinou kužeľov, nemalo by dostať viac ako 7 bodov.

Ak sa pes pri skoku dotkne prekážky, alebo tyč na otvorenej prekážke zhodí, známka by sa mala znížiť o 2 body.

Nesplnenie cviku (=0):

- Ak pes preskočí prekážku na ceste ku kužeľom/barelu, cvik nesplnil.
- Ak pes potrebuje druhý povel na presmerovanie pre obehnutie okolo kužeľov/barelu, t.j. tretí povel „okolo“, cvik nesplnil.
- Ak psovod vydá povel na zastavenie (stoj/lahni) zreteľne príliš skoro, t.j. keď je pes stále pri kužeľoch/bareli, cvik nesplnil.
- Ak sa pes na povel nezastaví, cvik nesplnil.
- Ak pes nepreskočí prekážku, alebo preskočí nesprávnu prekážku, cvik nesplnil.
- Ak sa pes od prekážky odrazí, cvik nesplnil.

- Ak sa prekážka prevráti, spadne, cvik nesplnil.
- Ak psovod ukáže psovi smer, alebo sa ho dotkne na východiskovom bode, cvik nesplnil (=0). Pozri všeobecné usmernenia, body 20 a 53.

Cvik 2.10	Celkový dojem	Koef. 2
------------------	----------------------	----------------

Inštrukcie pre hodnotenie:

Pri posudzovaní celkového dojmu je podstatná ochota psa pracovať a plniť povely. Dôležitá je presnosť a precíznosť, rovnako ako prirodzené pohyby psovoda aj psa. Na dosiahnutie vysokého bodového ohodnotenia musia psovod aj pes dobre spolupracovať ako tím, prejavovať vzájomnú radosť zo spoločnej práce a dobré športové správanie. Činnosti počas cvičení a medzi cvičeniami ovplyvňujú hodnotenie pre celkový dojem.

Ak je pes mimo kontroly a opustí psovoda počas cvikov alebo medzi nimi (aj raz), ale zostane v kruhu, nemôže byť za celkový dojem udelených viac ako 5 bodov za predpokladu, že sa pes vrátil pri prvom privolaní. Ak sa pes nevráti, alebo ak odíde druhýkrát, je diskvalifikovaný.

Ak pes opustí kruh počas cvičenia alebo medzi cvičeniami, alebo ak sa v kruhu vyvenčí, je diskvalifikovaný. Ak však pes opustí kruh a ide k psovodovi mimo kruhu počas cviku 2.1 (Skupinové cviky), pes nie je diskvalifikovaný, ale nemôže získať viac ako 5 bodov za celkový dojem.

Poznámka: vyššie známky ako tie, ktoré sú uvedené v texte vyššie, nemožno udeliť, aj keď sa konečné známky vypočítajú ako priemer dvoch alebo viacerých rozhodcov, ktorí posudzujú samostatné cvičenia. Pozri všeobecné pokyny na posudzovanie, bod 75.

TRIEDA FCI - OB3

Cviky		
3.1 a	• Odloženie v sede v skupine 2 minúty, psovodi mimo dohľad	Koef. 2
3.2	• Odloženie v ľahu 1 minútu a privolanie	Koef. 2

Cviky 3.1. a 3.2. sú cviky kombinované, ale hodnotenie sa udeľuje za každý cvik samostatne na konci oboch cvičení.

Povely: „Sadni“ – („Zostaň“)---- „Ľahni“– „Ku mne“ - („K nohe“)

Súčasny signál rukou môže byť použitý pri povelu „Ľahni“. Jedna alebo obe ruky môžu byť použité.

Popis: Psy musia vstúpiť do kruhu bez pripnutia na vôdzke, ale musia mať obojok. V skupine by mali byť aspoň tri psy, ale nie viac ako štyri. V prípade iba piatich prihlásených v triede 3 môžu všetci piati odcvičiť spolu v jednej skupine. Pozri vysvetlenie/výnimku nižšie pre pretekanie v triedach.

Cvik 3.1 začína, keď sú všetci psovodi v skupine nastúpení v rade vo vzdialenosti cca 4 – 5 metrov od seba so svojimi psami v základnej pozícii so psom pri nohe a steward ohlási: „Začiatok cviku 1“. Cvik 3.1

skončí, keď sa psovodi vrátia do kruhu, postavia sa čelom ku svojim psom vo vzdialenosti približne 10 metrov a steward ohlásí koniec cviku 1 a začiatok cviku 2.

Cvik 3.2 začína ihneď po cviku 3.1. Psy by mali sedieť v rade na svojom pôvodnom mieste. Psovodi velia svojim psom, aby si ľahli jeden po druhom zľava doprava (1 → 4). Psy zostanú v ľahu jednu minútu (1 min.), po ktorej psovodi privolávajú svojich psov k nohe do základnej pozície, jeden po druhom sprava doľava (4→1).

Predvedenie: Psovodi stoja v rade so psami v základnej pozícii. Na pokyn stewarda psovodi odídu od svojich psov z ich dohľadu a zostanú ukrytí 2 minúty. Dvojminútový interval začína plynúť, keď sú všetci psovodi mimo dohľad. Po uplynutí 2 minút, psovodi na pokyn kráčajú späť do kruhu a zoradia sa na cvičiacej ploche. Na pokyn stewarda idú dopredu a zastavia sa približne 10 metrov pred psami. Steward ohlásí: „Koniec cvičenia 1“ — Cvičenie 2 začína“.

Ihneď steward ohlásí druhú časť cvičenia slovami: „Začiatok cviku 2“. Psy by mali sedieť. Psovodi, ktoré sú v nesprávnej polohe (počas cviku 1, alebo po ukončení časti 1), by psovodi mali veliť, aby sa napravili do správnej polohy – “sadni”. Túto časť vykonávajú na pokyn stewarda jeden po druhom - sprava doľava (4→1).

Psovodom je velené, aby dali povel svojim psom ľahnúť si jeden po druhom, zľava doprava (1→4). Psy sú v ľahu 1 minútu, po uplynutí ich psovodi privolávajú jeden po druhom sprava doľava (4→1). Privolanie je na pokyn stewarda. Steward sa presunie za ďalšieho psa až potom, čo predchádzajúci pes je v základnej pozícii vedľa psovoda pri nohe. Psovodom treba pripomenúť, že nemajú vyslovovať príliš hlasné povely. Hlasné povely môžu ovplyvniť ostatných psov a majú za následok aj výrazné zníženie hodnotenia. Je na rozhodnutí rozhodcu, ako sa bude postupovať v prípade psovodov, ktorých psy neuspeli na začiatku časti 2, a v prípade psovodov, ktorí nechcú privolať svojich psov.

Cviky 3.1 – 3.2 sú vnímané ako jeden cvik, a preto psovod nemá možnosť medzi týmito dvoma cvikmi akokoľvek zasahovať (odmeňovať alebo komunikovať). Odporúča sa, aby počas cvičenia bol priestor mimo kruhu pred psami uzavretý priestor (nie sú povolené žiadne cudzie osoby okrem personálu). Na svetových podujatiach (WW) a súťažiach s určením poradia je takéto zorganizovanie povinné.

V prípade špeciálnych súťaží s veľkým počtom súťažiacich, ako sú kvalifikačné preteky, majstrovstvá a medzinárodné preteky (FCI-CACIOB), môže hlavný rozhodca spolu s rozhodcom (rozhodcami) hodnotiacimi skupinové cvičenia a stewardom rozhodnúť, že skupinu bude tvoriť päť psov.

Inštrukcie pre hodnotenie cvikov 3.1 a 3.2:

Pes, ktorý sa postaví alebo ľahne počas cviku 3.1, túto časť cviku nesplnil (=0). Pes, ktorý opustí svoje miesto (viac ako jedna dĺžka tela), nesplní oba cviky 3.1 a 3.2. Ak si pes po uplynutí dvoch minút ľahne, alebo sa postaví, keď už sú psovodi zoradení v kruhu na čiare, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Ak sa pes po zoradení psovodov (koniec cviku 1) pohol o viac ako jednu dĺžku tela, cvik 3.2 nesplnil.

Psy, ktoré po ukončení cviku 3.1. stoja alebo ležia, je možné jedného po druhom povelom dať do sedu. Znamka sa neznižuje pri prvom povelu do sedu. Ak je potrebný druhý povel, hodnotenie sa zníži o 2 body. Cvik 3.2 nie je splnený (=0), ak pes neseď ani po druhom povelu. Ak pes zmení polohu, napr. zo sedu do stoja alebo ľahu, keď už cvik 3.2 začal (t. j. steward prešiel okolo psa sprava doľava), psovod už nesmie polohu opravovať. Pes, ktorý už leží, keď sa začína fáza, v ktorej majú dostať psy povel ľahni, nemôže dostať viac ako 7 bodov a pes, ktorý v tejto fáze stojí, nemôže dostať viac ako 8 bodov (za predpokladu, že vykoná „ľahni“ na povel).

Ak si pes ľahne pred povelom (t. j. reaguje na povel susediaceho psovoda), za časť 2 môže byť udelených najviac 8 bodov a ak si ľahne úplne samostatne, dostane najviac 7 bodov. Cvik 3.2 nie je splnený, ak si pes neľahne, ak pes v priebehu jednej minúty zmení polohu (sadne si, alebo sa postaví), pohne sa o viac ako jednu dĺžku tela, alebo si ľahne na chrbát. Nie je možné udeliť viac ako 7 bodov, ak pes leží na boku (slabine).

Ak pes príde na povel privolania iného psovoda, nemôže dostať viac ako 6 bodov za cvik 3.2. Ak pes príde bez akéhokoľvek vydaného povelu na privolanie, cvik 3.2 nesplnil (0). Ak pes potrebuje druhý povel na privolanie, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Ak pes občasne zašteká, odpočítajú sa 1 –2 body, ak zašteká niekoľkokrát (nepretržite), hodnotenie sa ešte zníži. Ak šteká väčšinu času, cvičenie nesplnil (0). To isté platí aj pre kňučanie.

Všetok pohyb navyše by mal znížiť známku. Nepokoj, ako napríklad presúvanie váhy z jednej strany na druhú, znižuje hodnotenie. Pes môže otočiť hlavu a rozhliadnuť sa a môže prejavovať záujem, ak v kruhu alebo mimo neho dôjde k rozptýleniu alebo hluku. To by nemalo vyvolávať dojem nepokoja alebo úzkosti.

Pes, ktorý opustí kruh počas cviku 3.1, ale ide priamo ku psovodovi, ktorý je mimo dohľadu (mimo kruhu), cviky 3.1 a 3.2 nesplnil a dostane žltú kartu, no nie je diskvalifikovaný z podujatia. Ak sa pes postaví a pristúpi k inému psovi, takže existuje strach z vyrušenia alebo bitky, cvičenie sa musí zastaviť a následne zopakovať pre všetkých psov, okrem psa, ktorý vyrušenie spôsobil. Pes, ktorý spôsobil vyrušenie, je diskvalifikovaný.

Cviky 3.3 a 3.4	<ul style="list-style-type: none">• Chôdza pri nohe• Polohy počas chôdze	Koef. 4 Koef. 3
--	---	----------------------------------

Popis: Cviky 3.3 a 3.4 sú cviky kombinované. Polohy za chôdze môžu byť zaradené kdekoľvek v rámci cviku chôdza (na začiatku, počas chôdze alebo na konci). Polohy za chôdze sa musia predviesť postupne, jeden po druhom.

Cviky 3.3 a 3.4 sa posudzujú oddelene, takže musí byť jasne uvedené, kedy sa robí chôdza (Cvik 3.3) a kedy sú vykonávané polohy počas chôdze (Cvik 3.4). Cvik 3.4 začína zastavením a končí zastavením. Cvik „Polohy počas chôdze“ má dve rôzne fázy:

1. návrat ku psovi / zobrať psa počas chôdze so sebou
2. privolanie psa

Obe fázy musia byť zahrnuté do cviku.

Všetky psy na podujatí by mali predviesť chôdzu aj polohy počas chôdze podľa rovnakej schémy.

Odporúča sa, aby sa schéma a spôsob predvedenia prispôbili charakteru podujatia. Maximálny čas trvania chôdze a polôh počas chôdze spolu by nemal presiahnuť približne 4½ minúty.

CVIK 3.3 Chôdza pri nohe

[Koeff. 4]

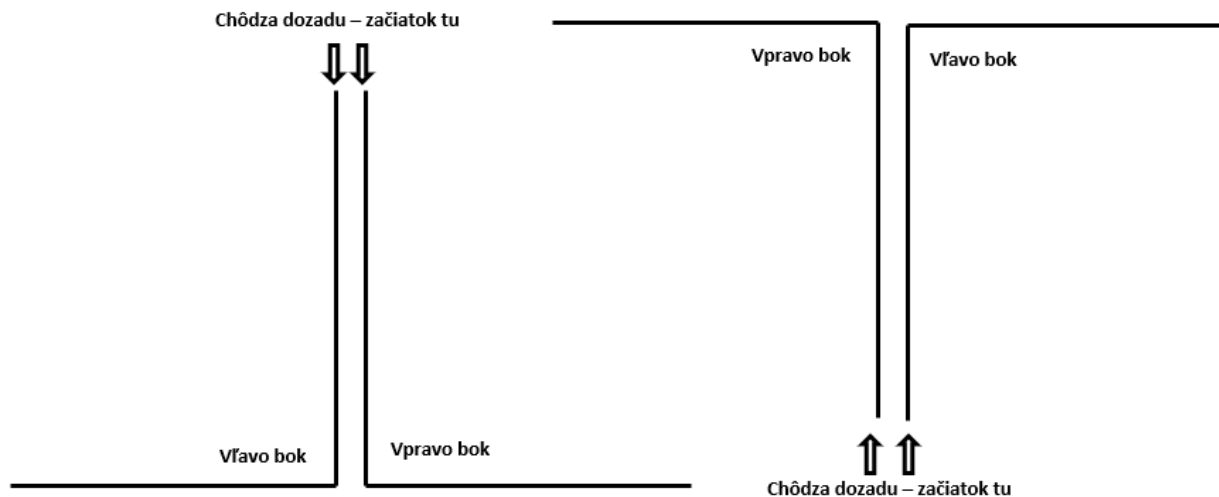
Povely: „K nohe“

Predvedenie: Poznámka: Všeobecné pokyny popisujú vykonávanie a hodnotenie chôdze v detailoch. Pozri všeobecné usmernenia na vykonávanie chôdze, body 27 – 32.

Cieľom cviku chôdza je, aby pes dôsledne a aktívne, s dobrým kontaktom nasledoval psovoda po jeho ľavej strane, udržiaval svoju pozíciu a vzdialenosť od psovoda počas celej schémy, aj v obratoch, v obratoch čelom vzad, zastaveniach a pri rôznych rýchlostiach.

Chôdza sa preveruje pri rôznych rýchlostiach, v normálnom, pomalom a rýchlom tempe, v spojení s obratmi, obratmi čelom vzad a zastaveniami. Medzi normálnym tempom a pomalým tempom, ako aj medzi normálnym tempom a rýchlym tempom by mal byť v rýchlosti jasný rozdiel. Pes musí byť preverený aj vtedy, keď psovod zo stoja urobí niekoľko krokov v rôznych smeroch a keď psovod zo stoja robí obraty a čelom vzad. Pes musí byť otestovaný aj v chôdzi dozadu približne 5 – 10 metrov (15 – 30 krokov). Chôdza dozadu začína zastavením a končí zastavením. Chôdza dozadu musí zahŕňať jeden obrat doľava alebo doprava. Steward hovorí, kedy vykročiť dozadu, kedy odbočiť a kedy zastaviť. Treba sa uistiť, že trasa na chôdzu dozadu je rovná a bezpečná. Steward by mal mať nejaké orientačné body, aby bolo možné správne odhadnúť vzdialenosť chôdze dozadu.

Navrhovaný čas: Cviky 3.3 a 3.4 by nemali celkom trvať dlhšie ako približne 4½ minúty. Treba zobrať do úvahy, že niektoré plemená/psovodi na rovnakej trase (vzdialenosti vykonajú cviky za o niečo dlhší alebo kratší čas.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Všeobecné pokyny popisujú vykonávanie a posudzovanie chôdze v detailoch. Pozri všeobecné pokyny pre posudzovanie chôdze, bod 63. Tie by sa mali dodržiavať, ale pri posudzovaní chôdze by sa mala brať do úvahy aj trieda.

Pes, ktorý počas väčšej časti cviku opustí psovoda alebo nasleduje psovoda na vzdialenosť viac ako pol metra, cvik nesplnil (=0). Ak sa psovod a pes pohybujú pomaly (normálnym tempom alebo rýchlym tempom), zníženie by malo byť 2 – 4 body. Zaošťovanie je závažná chyba a zníženie by malo byť o 2 – 5 bodov.

Nedostatočný kontakt a povel navyše sú chyby. Nepresný smer (nie rovnobežný, vlnovitý) počas chôdze by mal znížiť hodnotenie o 3 body. Spomalenie a zastavenie pred, počas alebo po obratoch a pred zastaveniami znižuje hodnotenie.

Pohyb psa (a psovoda) počas chôdze musí byť prirodzený. Neprirodzené polohy psa a preháňanie sú závažné chyby. To platí aj pre psovoda. Tieto môžu byť dokonca príčinou neuznania cviku.

Hodnotenie by malo byť znížené, ak pes ruší či prekáža psovodovi alebo ak sa pes často o psovoda opiera, alebo sa ho dotýka.

Pri cúvaní je povolená zo strany psovoda určitá opatrnosť. Ak chodza pri nohe dozadu nie je správne vykonaná, nemali by sa odpočítat viac ako 1 – 2 body.

CVIK 3.4 Polohy počas chôdze a privolanie

[Kof. 3]

Povely: „K nohe“ (2x) - „Stoj“ / „Sadni“ / „Lahni“ (2x) – „Ku mne“ - „K nohe“

Predvedenie: Polohy sú stoj, sadni, lahni. Rozhodca pred pretekmi rozhodne, ktoré dve z troch polôh (stoj, sadni, sadni) sa budú vykonávať, v akom poradí sa vykonávajú, ktorá poloha zahŕňa privolanie a aká bude celková schéma. Rozloženie cviku a polohy sú rovnaké pre všetkých účastníkov. Polohy a detaily cviku sú zverejnené na začiatku triedy alebo podujatia napríklad zobrazením nákresu/schémy vrátane polôh, privolania a jednotlivých úsekov tempa.

Cvik začína od bodu zastavenia a steward jasne ohlásí „Začiatok cviku 3.4“ alebo „Začiatok polôh“. Cvik 3.4 môže byť zaradený v ktoromkoľvek bode počas cvičenia 3.3 (Chôdza), ale obe fázy/polohy z cviku 3.4 musia byť vykonané postupne za sebou s krátkymi úsekmi chôdze medzi nimi. Cvičenie sa vykonáva podľa priložených obrázkov. Jedna z polôh musí zahŕňať privolanie.

Všetky fázy cvičenia sa vykonávajú na pokyn stewarda. Detaily cviku, ako ja obraty psovoda, rýchlosť/tempo psovoda pred a po momente, keď odchádza od psa odloženého do polohy, atď. musia byť zreteľne znázornené.

Tempo psovoda pred a po opustení psa je zvyčajne normálne. Je možné použiť aj rýchle tempo, avšak na bežných národných súťažiach sa to neodporúča. Rýchle tempo môže byť použité napr. na majstrovstvách, medzinárodných súťažiach, kvalifikačných pretekoch alebo podobných podujatiach.

Keď sa psovod zastaví so psom v základnej pozícii a steward ohlásí začiatok cviku 3.4/cvik polohy, psovod na pokyn stewarda vykročí. Po krátkej chôdze normálnym tempom (alebo rýchlym tempom), steward dá psovodovi pokyn, aby odložil psa do prvej polohy (stoj/sadni/lahni). Psovod velí a odchádza od psa normálnym tempom (alebo rýchlym tempom). Druhý povel na polohu znamená neuznanie polohy. Po odložení psa do prvej polohy je psovod pri chôdzi nasmerovaný, aby zabočil doľava, doprava, čelom vzad, alebo/a zastavil, alebo aby psa privolal, alebo kombináciu uvedených povelov.

Po vykonaní prvej polohy psovod a pes vykročia, alebo pokračujú v chôdzi (v závislosti od toho, ako bola vykonaná prvá poloha). Po krátkom úseku chôdze, je ďalšia poloha na základe povelu vykonaná na pokyn stewarda, ako je popísané nižšie.

Cvičenie (3.4) končí po dokončení druhej polohy, keď steward vysloví pokyn na zastavenie a pes sedí v základnej pozícii pri nohe psovoda. Steward oznámi „koniec cviku 3.4 alebo / koniec cviku polohy“. Pokračujú v cviku 3.3 Chôdza, alebo ak je ukončený aj cvik chôdza, sú obidva cviky ukončené, a to je

ohlásené.

Trasy by nemali byť nevyhnutne dlhé, keď psovod kráča bez psa vykonávajú obraty a obraty čelom vzad.

Alternatívy po tom, čo psovod nechá psa v polohe:

1. Vráti sa ku psovi / za chôdze vezme psa so sebou
 2. Privolá psa
- } alebo naopak

1. Vráti sa ku psovi

1.1 Chôdza po priamke tam a späť

Psovod odchádza od psa a kráča v priamom smere do vzdialenosti cca 4 – 5 metrov, na pokyn stewarda sa otočí a/alebo zastaví, vracia sa ku psovi, prejde okolo psa vo vzdialenosti cca 0,5 metra, pričom mína psa po ľavej strane. Približne po 2-3 metrov za psom sa psovod na pokyn stewarda otočí a pristúpi ku psovi

- psovod pri psovi zastaví a vydá povel psovi do základnej polohy, ďalej pokračujú podľa pokynov stewarda, alebo
- psovod pokračuje bez zastavenia a počas chôdze berie psa so sebou.

1.2 Chôdza a obraty doľava/doprava a čelom vzad

Psovod odchádza od psa a kráča podľa pokynov stewarda (po 2 - 3 metroch chôdze vpred), pričom sa otáča doľava a/alebo doprava a/alebo čelom vzad a potom sa vráti k psovi, ako je opísané vyššie.

2. Privolanie psa

2.1 Chôdza po priamej trase a privolanie

Psovod odchádza od psa, kráča v priamom smere do vzdialenosti približne 4 – 5 metrov, zastaví a na pokyn stewarda sa otočí /otočí sa a zastaví. Psovod potom na pokyn stewarda psa privoláva (iba hlasom). Za signál rukou sa známka znižuje o 2 body.

Keď je pes v základnej pozícii pri nohe psovoda, steward oznámi, ako sa má pokračovať, nadväzne na časti cviku.

2.2 Chôdza a obraty doľava/doprava a čelom vzad a privolanie

Psovod odchádza od psa a podľa pokynov stewarda sa otáča vľavo/vpravo a čelom vzad. Psovod môže kráčať ktorýmkoľvek smerom, taktiež môže byť psovi chrbtom, keď psa ide privolávať. Psovod privolá psa počas chôdze a spolu pokračujú chôdzou niekoľko metrov.

Steward oznamuje, ktoré fázy cviku nasledujú.

Privolanie môže byť vykonané niekoľkými spôsobmi tak, že psovod napríklad:

- zastaví a otočí sa a vykoná normálne privolanie, alebo sa otočí, zastaví a vykoná normálne privolanie, alebo
- v pohybe kráčajúc smerom ku psovi alebo od psa vydá povel na privolanie ako pri cviku, keď privoláva psa zo štvorca, alebo
- otočí sa a kráča smerom ku psovi, prejde okolo neho a privoláva ho.

Ak psovod stojí, pes sa môže prísť do základnej pozície pri nohe psovoda tak, ako je popísané v cvikoch na privolanie, t. j. priamo, alebo s predsadnutím a potom sa presunie do základnej pozície k nohe psovoda. Ak pes príbehne ku psovodovi zozadu, neexistuje žiadny preferovaný spôsob, ale malo by to

byť bez nátlaku a vyzerat' pekne. To isté sa uplatní, ak sa psovod pohybuje a pes sa približuje spredu. Malo by to byť bezproblémové.

Zhrnutie niekoľkých pokynov pre stewardov:

Príkazy stewarda musia byť jasné a jednoznačné tak, aby rozhodca a psovod vedeli aká časť cviku nasleduje. Steward jasne ohlásí začiatok cvičenia polôh (3.4). Steward dáva pokyn psovodovi, kedy má vykročiť, kedy má psovi vydať povel stoj/sadni/lahni, akým smerom kráčať, kedy odbočiť doľava alebo doprava, kedy sa otočiť čelom vzad, kedy privolať psa k nohe a kedy zastaviť.

Odporúča sa, aby steward jasne informoval psovoda, ak:

- má vziať so sebou psa pri prechádzaní zozadu alebo
- prejsť okolo psa a pokračovať v chôdzi bez psa alebo
- zastaviť vedľa psa.

Návrhy pokynov stewarda v závislosti od fázy

- „Koniec cviku Chôdza. Začiatok cviku Polohy, 1. poloha stoj s privolaním, druhá poloha ľahni“.
- „Koniec cviku polohy (cvik 4), začiatok/pokračovanie chôdze / cviku 3“.
- „Koniec cviku polohy. Cvik chôdza /cvik 3 pokračuje.“
- „Koniec oboch cvikov, ďakujem“.

Odporúča sa, aby steward jasne informoval psovoda, či má zobrať psa z polohy so sebou, keď ho mŕňa zozadu, alebo prejsť popri ňom a pokračovať v chôdzi bez psa.

Niektoré príklady Schémy cviku 3.4 a usmernenie pre stewarda sú uvedené v Kapitole VII, Príloha 3.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Poznámka: V cviku polohy zrážka bodov za nesprávnu polohu je prísnejšie hodnotená ako v ostatných cvikoch.

Krátke úseky chôdze sa tiež posudzujú a započítavajú do hodnotenia cviku 3.4. Pre získanie bodového ohodnotenia cviku 3.4, musí byť správne zaujatá aspoň jedna z dvoch polôh, a tiež privolanie.

Ak pes vynechá jednu z polôh, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Ak pes vynechá privolanie, ale spraví obe polohy korektne, nemôže dostať viac ako 7 bodov.

Ak pes vynechá obe pozície, cvik nesplnil.

Ak pes vynechá polohu a privolanie, cvik nesplnil.

Pes nevykoná /vynechá polohu,

- ak pes zaujme nesprávnu polohu,
- ak sa pes po povel pohne o viac ako jednu dĺžku tela,
- ak pes zmení správnu polohu,
- ak psovod vydá druhý povel na polohu,

- ak po prvom zastavení pes pokračuje v pohybe a pohne sa o viac ako jednu dĺžku tela,
- ak sa pes rozbegne skôr ako je povel na privolanie (polohu a privolanie nevykoná, cvičenie nie je uznané),
- ak psovod na polohu použije silné signály rukami alebo výraznú pomoc telom.

Ak sa pes zastaví, ale zaujme nesprávnu polohu, môže sa vykonať privolanie, ale nemôže byť udelených viac ako 7 bodov, t.j. za predpokladu, že privolanie bolo dokonalé, rovnako ako druhá poloha.

Ak pes nezastaví na polohe alebo nemôže byť vykonané privolanie z polohy, cvik nie je splnený.

Ak sa pes očividne pohol o viac ako jednu dĺžku tela, alebo sa mu nepodarí zastaviť na polohe, nie je možné psa z tejto polohy privolať, cvik nie je splnený.

Cvik nie je splnený, ak pes pred privolaním vybehne zo svojho miesta a pribehne ku psovodovi.

Ak pes zaujme správnu polohu, ale nereaguje na privolanie (dve privolania), nemôže dostať viac ako 7 bodov. Druhé privolanie alebo signál rukou pri privolaní zníži hodnotenie o 2 body.

Pri posudzovaní treba dávať pozor na začiatok cvičenia, chôdzu pri nohe pred zastaveniami do polohy, zaujatie polohy, priradenie sa psa ku psovodovi po zastaveniach. Chôdza pred polohou musí byť v rovnakom tempe ako ostatné časti chôdze (cvik 3.3), t.j. žiadne spomaľovanie, ani zrýchľovanie pred zastaveniami psa v polohe (alebo po zastaveniach).

Pohyb, pomalé stoj/sadni/lahni, nezaujatie rovných polôh, zlá chôdza, zmena tempa, oblúky v obratoch (aj psovoda), nedodržanie správneho smeru a otáčanie sa pri pohľade na psa sú chyby. Zníženie za takéto chyby malo byť 1 – 5 bodov.

Na polohách nie sú dovolené žiadne ďalšie povel. Toto znamená neuznanie polohy. Signály rukami, pomoc telom pri poveloch stoj/sadni/lahni a obzeranie sa za psom sú vážne chyby a ktoré výrazne znižujú známku o 1 – 5 bodov, v závislosti od ich sily a trvania a dokonca môžu viesť k neuznaniu polohy.

Zhrnutie:

- Nesprávna poloha (1) a dobrá druhá poloha + dobré privolanie (2) => max 7 bodov.
- Pohybuje sa viac ako jedna dĺžka (1) a dobrá druhá poloha + privolanie => max 6 bodov
- Zastavenie na polohe (1) po troch dĺžkach tela a dobrá druhá poloha a privolanie => max 5 bodov
- Nevykonanie polohy (1) (pes pokračuje v chôdzi, bez zastavenia do troch dĺžok tela) + nemožnosť vykonať privolanie (to znamená privolanie z veľmi rozdielnej/krátkej vzdialenosti), cvik nie je splnený (= 0), aj keď druhá poloha je predvedená správne.
- Obe polohy sú OK, neúspešné privolanie max 7 bodov.

Poznámka: Pozri Kapitolu VII, Prílohu 3 pre usmernenie stewarda a schému cviku 3.4

Cvik 3.5	Privolanie so zastavením do stoja a/alebo sedu a/alebo ľahu	Koef. 3
-----------------	--	----------------

Povely: „Lahni“ – („Zostaň“) - „Ku mne“ (3x) – „Stoj“ / „Sadni“ -/ „Lahni“ (2x) – „K nohe“
Hlasový povel musí byť použitý vo všetkých častiach cviku. Pre zastavenie môže byť použitý súčasne aj povel rukou. [Na signál rukou môžu byť použité jedna alebo obe ruky]

Popis: Vzdialenosť na privolanie je približne 30–35 metrov. Alternatívy pre zastavenie v polohe sú „stoj“, „sadni“, „ľahni“. Dve polohy z týchto troch vyberá rozhodca. Zvolené polohy a poradie zaujatia polôh v ten deň sú oznámené napr. na nástenke pred začiatkom podujatia alebo začiatkom triedy 3.

Východiskový bod, jedna tretina a dve tretiny vzdialenosti sú označené kužeľom, polguloú atď. Vzdialenosti 1/3 a 2/3 sú vyznačené kužeľom, alebo inou značkou dobre viditeľnou pre psovoda, ale mimo dráhy psa. Tieto značky označujú miesta pre povely na zastavenie (stoj/sadni/ľahni), t.j. povely na zastavenie sa dávajú, keď je pes na úrovni kužeľov/značky.

Predvedenie: Na východiskovom bode psovod vydá povel psovi, aby si ľahol a kráča približne 30–35 metrov vyznačeným smerom a otočí sa tvárou k psovi. Na pokyn stewarda psovod psa privoláva. Keď pes prejde približne jednu tretinu trasy, t.j. keď je pes na úrovni prvého kužeľa/značky, psovod vydá psovi povel na prvé zastavenie (stoj, alebo sadni, alebo ľahni). Po pokyne stewarda (približne po 3 sekundách) psovod opäť psa privoláva. Po približne dvoch tretinách vzdialenosti (pes je na úrovni druhého kužeľa) je psovi vydaný povel na druhé zastavenie (stoj, alebo sadni, alebo ľahni). Zodpovedajúcim spôsobom po druhom zastavení a na pokyn stewarda psovod privoláva psa k nohe.

Psovod dáva povely na zastavenie samostatne, keď je pes v úrovni kužeľa/značky, všetky ostatné povely dáva na pokyn stewarda.

Všetky povely musia byť hlasové a musia byť vyslovené jasne. Signály rukou môžu byť kombinované s hlasovými povelmi na zastavenie. Signály rukou musia byť vydané súčasne s hlasovými povelmi a nesmú trvať dlhšie ako hlasové povely.

Meno psa sa môže byť kombinované s povelmi na privolanie, ale meno a povel na privolanie musia byť jasne spojené (spolu, jeden po druhom) a nesmú vyvolávať dojem dvoch samostatných povelov.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Je dôležité, aby pes ochotne reagoval na všetky povely na privolanie a presne vykonal povely na zastavenie. Pes by sa mal pohybovať primerane rýchlo a udržiavať tempo, aspoň rýchly klus. Pomalý alebo nechotný pohyb a predvídanie povelov na zastavenie sú chyby. Veľmi pomalý alebo nechotný prejav môže byť dokonca príčinou nesplnenia cviku. Pri posudzovaní rýchlosti a zastavení treba brať do úvahy plemeno a stavbu tela psa. Pes by sa mal po privolaní okamžite rozbehnúť a zastaviť okamžite na povel.

Ak je potrebný druhý povel na privolanie (buď na začiatku alebo po zastaveniach), odpočítajú sa 2 body. Tretie privolanie na začiatku cviku alebo po zastaveniach, ako aj celkovo päť (5) privolaní znamená nesplnenie cviku.

Ak sa pes pred prvým privolaním pohne o viac ako jednu dĺžku tela, cvik nesplnil (= 0). Ak sa pes pred privolaním postaví, posadí alebo sa pohne o menej ako jednu dĺžku tela, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Pri hodnotení zastavenia môže byť mierna tolerancia na dĺžku brzdných dráh u rýchlych psov/mohutne stavaných psov, ale nie u pomalých psov. Pes by mal začať zastavovať okamžite na vydaný povel.

Bez ohľadu na to, aký rýchly je pes, aby sa zastavenie považovalo za dokonalé/dostatočne presné, nesmie byť od okamihu povelu po zastavenie prekročená viac ako jedna dĺžka tela psa. Pomalší pes by mal vedieť presnejšie zastaviť. Kroky navyše po zastavení je vážna chyba s vplyvom na zníženie známky. Ak sa pes po povelu na zastavenie šmýka (klíže), je to rovnako chyba a zodpovedajúcim spôsobom zníži známku.

Ak pes nezastaví do približne 3 dĺžok tela, považuje sa to za zastavenie, ktoré pes vynechal.

Ak pes vynechá jedno zastavenie/polohu (t.j. nezastaví v rámci limitu približne troch dĺžok tela), nemôže

dostať viac ako 7 bodov.

Ak sa pes ani nepokúsi zastaviť na jednej z pozícií, nemôže byť udelených viac ako 5 bodov. Ak pes nezastaví v oboch polohách, cvik nesplnil (=0).

Ak pes raz zastaví v nesprávnej polohe, alebo ak pes zmení správnu polohu, odrátajú sa 2 body za predpokladu, že zastavenie bolo inak výborné. Ak ani jedna z pozícií nie je správna, cvičenie sa hodnotí ako nesplnené.

Cvik 3.6	Vyslanie vpred s určením smeru, ľahni a privolanie	Koef.4
-----------------	---	---------------

Povely: „Vpred“ – „Stoj“ – „Pravý/ľavý“ – („Stoj“) – „Ľahni“ - „Ku mne“

Keď je pes vzdialený spolu s hlasovým povelením je povolený signál rukou, t.j. aj „stoj“ a „ľahni“. Na presmerovanie psa do kruhu a/alebo do štvorca, použitie len jednej ruky je možné. Jedna alebo obe ruky môžu byť použité pri poveloch „Stoj“ a „Ľahni“.

Popis: Kruh s polomerom 2 metre (priemer 4 metre) sa nachádza 10 metrov od východiskového bodu, t.j. stred kruhu je približne 10 metrov od východiskového bodu. Stred kruhu nesmie byť žiadnym spôsobom označený. Obvod kruhu (12,6 metrov) treba zviditeľniť vyznačením aspoň na 8 bodoch (krátkymi viditeľnými kúskami pásky, kriedy a pod.), alebo vyznačením celého obvodu. Cieľom označenia je len pomôcť psovodovi a rozhodcovi rozhodnúť, či je pes v kruhu alebo mimo neho. Označenie obvodu by nemalo byť pre psa príliš zreteľné. Najmä ak je vyznačený celý obvod, kontrast medzi značkami a pozadím by mal byť veľmi malý. Viditeľné stužky, plátno, plastové hadice a pod., ktoré sú veľmi zreteľné a pes ich dobre vidí, nie sú dovolené.

Štvorec o veľkosti 3 metre x 3 metre sa nachádza približne 25 metrov od východiskového bodu a približne 23 metrov od stredu kruhu. Tieto vzdialenosti sú do stredu štvorca. Kužele (vysoké cca 10 – 15 cm) označujú štvorec v každom rohu. Viditeľné čiary (napr. páska, kriedové čiary, tkanina) by mali spájať kužele na ich vonkajšej strane. (Pozri kapitola VII, príloha 5).

Uhol medzi spojovacími čiarami začiatku bodu a stredom kruhu a medzi stredom kruhu a stredom štvorca by mal byť 90°. Pozri si obrázky pre cvičenie 6 trieda 3.

Ohraničenie štvorca, ako aj obvod kruhu, by sa mali nachádzať nie menej ako približne 3 metre od cvičebného priestoru.

Na podujatiach so zadaním titulu, určením poradia, resp. pretekoch úrovne majstrovstiev musí byť zabezpečené, aby nedochádzalo k pôsobeniu na práve cvičiaceho psa inou osobou mimo cvičebného priestoru (za páskou) vydávaním pokynov, alebo hlasného ovplyvňovania tzv. "double handling". Pozri obrázky nižšie pre cvik 3.6.

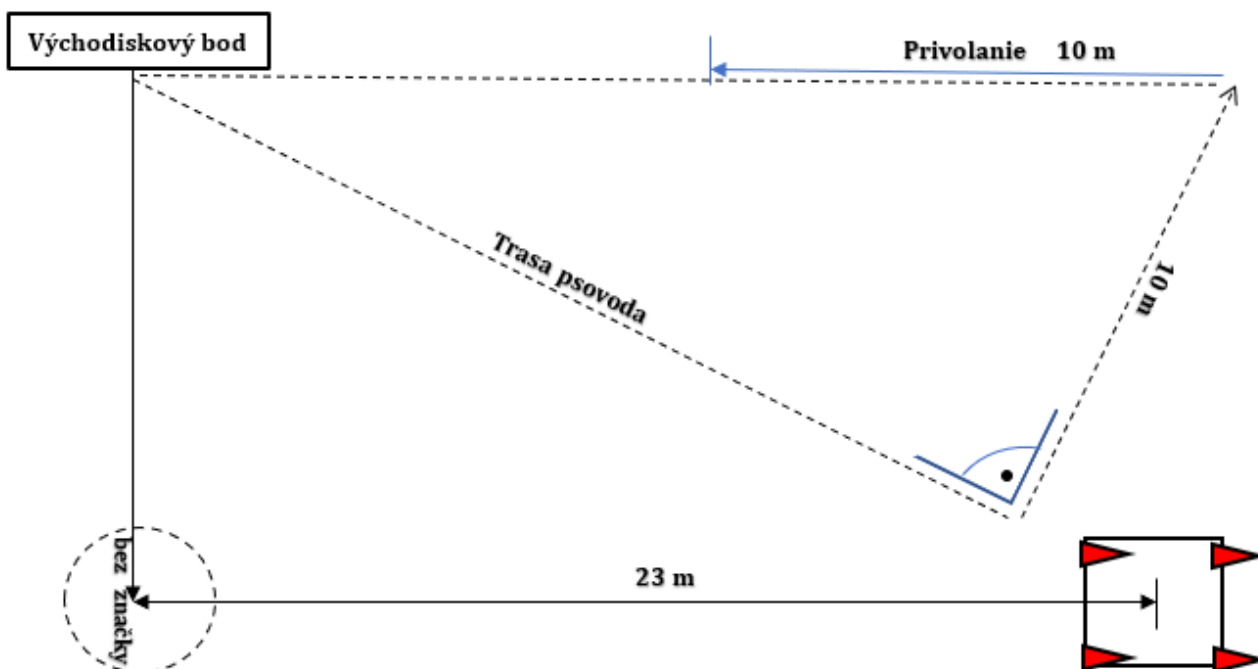

Schéma Cvik 3.6: Pozri kapitolu VII, Príloha 5, Details pre zostavenia štvorca.

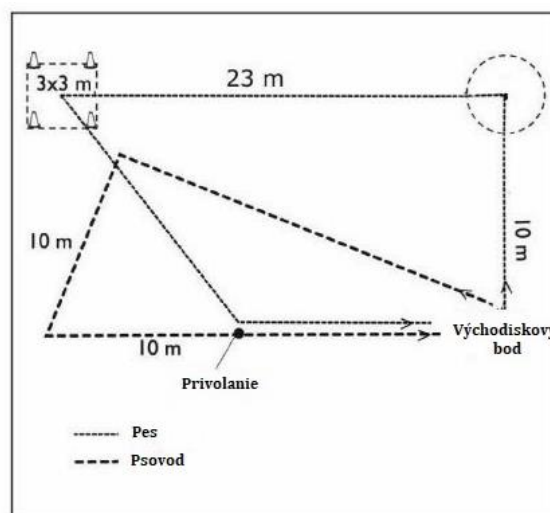
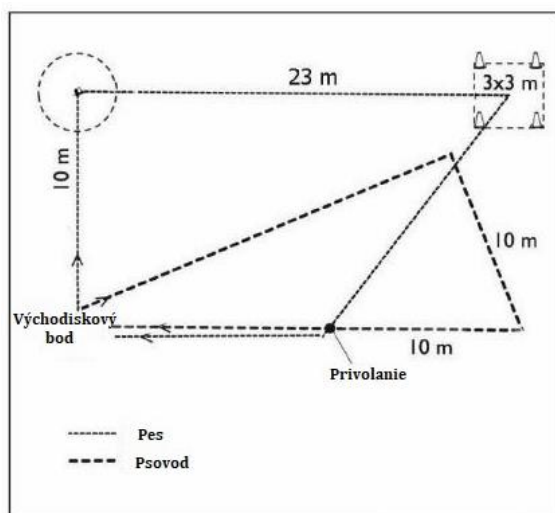

Schéma 2 Cvik 3.6: Rozloženie a schéma schôdze

Predvedenie: Psovod by mal pred začatím cviku informovať rozhodcu, či dá psovi vo štvorci najprv povel „Stoj“ a potom „Ľahni“, alebo priamo „Ľahni“ vo štvorci.

Psovod vyšle psa do kruhu a veľí mu, aby v kruhu zastal v stoji. Z kruhu je pes vyslaný do štvorca a má si

vo štvorci na povel ľahnúť/alebo na povel zastaviť v stoji a následne na povel ľahnúť si. Psovod kráča smerom ku psovi a po dvoch obratoch privolá psa zo štvorca k nohe a kráčajú spolu smerom k východiskovému bodu, kde sa zastavia.

Pes musí nasledovať povel, napr. ak je vydaný povel stoj v kruhu a ak je vydaný povel stoj vo štvorci, musí byť predvedený, a ak je povel ľahni vo štvorci zadaný priamo, povel ľahni musí byť predvedený okamžite. Naopak, pes by sa nemal zastaviť, alebo si ľahnúť bez špecifických povelov. Znamka sa zníži, ak pes cvičí samostatne.

Keď psovod vyšle psa do kruhu a velí mu povel stoj v kruhu, v závislosti od miesta, kde sa pes zastaví, psovod môže rozhodnúť vyslať psa do štvorca, alebo opraviť polohu psa presmerovaním, ak pes nie je celkom v kruhu.

Ak sa pes postaví na hraničnú pásku, psovod môže poslať psa do štvorca, ale známka sa zníži. Psovod môže tiež rozhodnúť o presmerovaní psa do kruhu, ak stojí na hraničnej páske. Toto je voľba psovoda.

Ak je pes úplne mimo kruhu, musí byť presmerovaný do kruhu (najmenej jedna noha vo vnútri), inak sa cvik hodnotí ako nevykonaný.

Asi po 3–4 sekundách, keď sa pes zastaví (v kruhu alebo na hraničnej páske), psovod na pokyn stewarda vyšle psa do štvorca 3 metre x 3 metre.

Ak má psovod v úmysle presmerovať psa do kruhu, musí vydať povel na presmerovanie skôr ako steward vydá pokyn na vyslanie psa do štvorca t.j. pred tým, než uplynú približne 3-4 sekundy.

Pes by mal bežať do kruhu a do štvorca priamo a mal by vstúpiť do štvorca spredu.

Keď pes vbehne do štvorca, psovod dá psovi povel buď stoj a potom ľahni, alebo priamo ľahni. Ak pes dostane povel stoj, zastavenie by malo byť jasné a stabilné a malo by trvať približne 3 sekundy pred vydaním povelu ľahni. Psovod vydáva povel stoj a/alebo ľahni samostatne.

Ak pes zastaví na trase do štvorca, v blízkosti štvorca alebo na hranici, je potrebné ho presmerovať do vnútra štvorca. Vo štvorci pred povelom ľahni musí byť vydaný nový povel stoj, alebo musí byť vydaný priamo povel ľahni.

Na pokyn stewarda psovoda kráča ku psovi. Keď sa psovod priblíži na vzdialenosť cca 2 metre od psa (avšak psovod nie je nasmerovaný do štvorca), dostane pokyn, aby sa otočil (90°) a po cca 10 metroch sa znova otáča a kráča smerom k východiskovému bodu. Po ďalších 10 metroch na pokyn stewarda psovod privoláva psa, pričom pokračuje plynule v chôdzi smerom k východiskovému bodu. Po dosiahnutí východiskového bodu steward velí psovodovi, aby zastavil.

Aby sa predišlo bodovej zrážke za povel navyše, psovod by nemal počas tohto cviku použiť viac ako šesť povelov, pričom jeden zo šiestich povelov je povel stoj vo štvorci. Alternatívne môže psovod veliť priamo psovi, aby si ľahol, a teda použiť iba päť povelov.

Keď je pes vzdialený signály rukami môžu byť kombinované s hlasovými povelmi. Odvolanie z boxu môže byť sprevádzané krátkym otočením hlavy psovoda.

Všetky ostatné povel, okrem stoj, ľahni a povelov na presmerovanie, sú vyslovené na pokyn stewarda.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ochotu psa cvičiť na povel, tempo psa a priame trasy.

Ukazovanie smerov (napr. kruh alebo štvorec) psovi, alebo dotyk psa na východiskovom bode (dokonca aj pred začiatkom cviku), znamená neuznanie cviku. Jeden dotyk na ruku psovoda je povolený pred štartom, ale to znamená, že pes sa dotýka psovoda a nie naopak, a tiež nesmie pôsobiť dojemom, že

psovod ukazuje psovi miesta alebo smer. Pozri všeobecné usmernenia, body 20 a 53.

Ak sa psovod pri vydávaní povelov pohne (urobí kroky v akomkoľvek smere), cvik nesplnil (=0). Ak psovod prejavuje nadmernú aktivitu (pomoc telom), nedostane viac ako 8 bodov.

Signály rukou sú povolené len vtedy, ak je pes nasmerovaný/presmerovaný. Signál rukou vydaný v momente, keď je pes vedľa psovoda, znamená zníženie známky (-2).

Ak sa pes pohybuje pomaly alebo veľmi pomaly, malo by dostať iba 6 – 7 bodov.

Ak pes koná samostatne, známka je nižšia. Ak sa pes na trase do boxu zastaví, alebo ak sa pes bez povelu zastaví, alebo si v boxe ľahne, hodnotenie by sa malo znížiť o 3 body.

Známka je nedostatočná, ak psovod použije viac ako šesť povelov (vrátane povelu stoj)/viac ako päť povelov (priamo ľahni). Zníženie známky za mimoriadne smerové/povely na presmerovanie závisí od ich sily/intenzity a ochoty psa vykonávať povely, a preto môže byť zrážka 1 – 2/povel.

Kruh

V závislosti od pozície psa po povelu na stoj (vonku/na hraničnej páske/vo vnútri) môže psovod psa buď presmerovať do kruhu, alebo ho poslať do štvorca.

Ak je pes úplne mimo kruhu, presmerovanie psa do kruhu je povinné (najmenej jedna noha vo vnútri).

Ak pes stojí na hraničnej páske, presmerovanie je voliteľné.

- Ak je pes kompletne vo vnútri kruhu, známka sa neznižuje z dôvodu miesta.
- Ak pes stojí na hranici kruhu, hodnotenie sa zníži o $\frac{1}{2}$ – 3 body v závislosti od umiestnenia psa.
- Tri nohy vo vnútri, max. 9 bodov.
- Tri nohy vonku (iba jedna noha vo vnútri), max. 7 bodov. Psovod môže psa presmerovať, a ak pes poslúchne a je celý v kruhu, zrážka je iba 2 body: jeden za presmerovanie a jeden za povel stop.
- Ak je pes celý vonku, psovod musí psa do kruhu presmerovať. Ak je presmerovanie úspešné s jedným povelom na presmerovanie a povelom stoj, známka sa zníži o 2 body.

Ak je potrebné zadať druhý povel na presmerovanie a povel na zastavenie, známka sa zníži o ďalšie 2 body.

- Pes, ktorý zaujme polohu v sede alebo v ľahu v kruhu (na povel), nemal by dostať viac ako 8 bodov. Ak pes konal sám, nemalo by mu byť udelených viac ako 7 bodov.
- Ak si pes sadne, alebo ľahne mimo kruhu, cvik nesplnil.
- Ak si pes sadne, alebo ľahne na okraj, musí byť presmerovaný, aby stál vo vnútri kruhu, nemôže dostať viac ako 6 bodov.

Štvorec

Ak pes vstúpi do štvorca z boku alebo zozadu, známka sa zníži o ($\frac{1}{2}$ – 1).

Ak si pes sadne, alebo ľahne mimo štvorca, nesmie byť presmerovaný a cvik nesplnil (=0). Pre zadanie známky musí byť pes úplne vo vnútri štvorca. Chvost však nemusí byť vnútri za ohraničením.

Ak je pes na povel zastavený a zastaví sa v blízkosti štvorca, alebo na hranici, a musí byť presmerovaný do štvorca, musí sa na štvorci pred povelom ľahni vydať nový povel stoj, za predpokladu, že cviky boli

s úmyslom vykonané tak, aby zahŕňal stoj pred povelom ľahni. Zníženie je o 2 body, ak sú reakcie psa rýchle a pozície jednoznačné.

Ak pes, ktorý dostane priamo povel ľahni, musí byť zastavený (napr. mimo štvorca) na presmerovanie do štvorca, zníženie je tiež o 2 body za ďalší povel stoj a presmerovanie, ktorý bol vydaný.

Ak pes zaujme nesprávnu polohu (na povel) vo štvorci, známka sa zníži o 2 body, a ak poloha v stoji nie je jasná a stabilná, alebo ak trvá príliš krátko, známka sa zníži o 1–2 body.

Ak pes sám od seba zaujme nesprávnu polohu, známka sa mu zníži o 3 body.

Cvik nie je splnený (=0), ak sa pes zdvihne, aby si sadol, alebo sa postavil pred druhým obratom psovoda. Ak sa pes zdvihne (do sedu alebo do stoja) po druhom obrate psovoda pred jeho privolaním, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov. Ak sa pes vo štvorci pohne/plazí sa bez toho, aby vstal, odpočítajú sa 2–3 body. Ak sa pohne a prekročí hranicu pred pokynom stewarda na privolanie, cvik nesplnil (=0). Ak však pes očakáva povel na privolanie a vyštaruje tesne pred povelom psovoda, napríklad na povel stewarda na privolanie psa, hodnotenie sa zníži o 2–3 body.

Druhé privolanie, druhé stoj (v kruhu aj vo štvorci), alebo druhý povel ľahni zníži známku o 2/povel. Cvik nie je splnený (=0), ak bol čo i len jeden z týchto povelov zadaný tretíkrát, alebo ak pes neľahol vo štvorci.

Cvik 3.7	Smerový aport	Koef. 3
-----------------	----------------------	----------------

Povely: „Vpred“ – „Stoj“ – „Pravý / Ľavý / Stredný / Prines“ – „Pust“ – („K nohe“)

Okrem hlasových povelov na určenie smeru sú povolené súčasné signály rukou (jednou rukou). Pre aportovanie strednej činky môžu byť použité obe ruky tak, že sa spoja vpredu a ukážu na činku v strede a malé kývnutie hlavy je taktiež povolené.

Popis: Tri drevené činky sú umiestnené v rade približne 5 metrov od seba, aby boli dobre viditeľné. Ktorá činka sa má aportovať, sa určí losovaním. Činka, ktorá sa má aportovať, môže byť ľavá činka, stredná alebo pravá.

Východiskový bod je približne 20 metrov od strednej činky. Pozícia strednej činky musí byť jasne vyznačená, či už na zemi vo východiskovej polohe alebo na stene/plote v diaľke v línii medzi východiskovým bodom a stredovou činkou, tak aby psovodi mohli zaujať správne miesto na začiatku cvičenia.

Pomyselná úsečka je rovnobežná s líniou, na ktorej sú umiestnené činky približne 10 metrov od začiatočného bodu a 10 metrov od činiek na imaginárnej línii. Okraje pomyselnej čiary sú označené 2 malými značkami vzdialenými od seba najmenej 10 metrov (krátkymi viditeľnými kúskami pásky (10 – 20 cm), kriedou, malými kuželmi alebo polguľami, kúskami potrubia alebo rúrok (10–20 cm) atď.). Značky by mali byť viditeľné pre rozhodcu a psovoda, ale nie tak, aby psa vyrušovali/boli pre psa nápadné.

Steward umiestni tri činky. Umiestňujú sa vždy v rovnakom poradí (zľava doprava alebo sprava doľava) a v rovnakej polohe (horizontálne alebo vertikálne) pre všetkých súťažiacich/triedy 3. Činky by mali byť umiestnené aspoň 3 metre od hraníc cvičebnej plochy. Pozri obrázok nižšie.

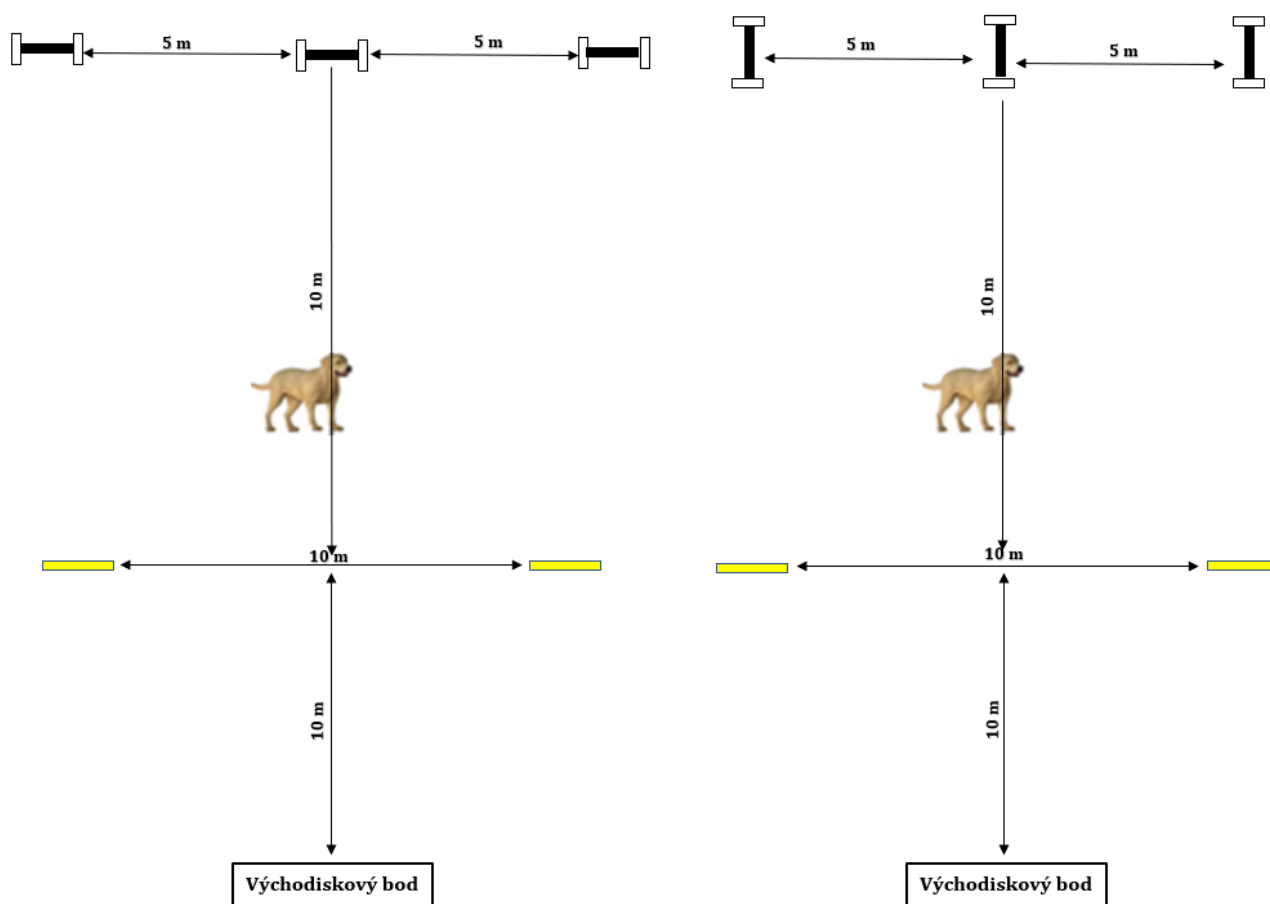

Schéma:

Cvik 3.7: Činky môžu byť umiestnené vertikálne alebo horizontálne a musia byť umiestnené najmenej 3 metre od hranice plochy.

Predvedenie: Psovod a pes stoja na východiskovom bode čelom k strednej činke vo vzdialenosti 20 metrov. Začiatok cvičenia je ohlásený. Steward vykročí, aby umiestnil činky podľa popisu, pre všetkých súťažiacich z rovnakého smeru. Psovod vyšle psa k strednej činke a na úrovni 10-metrovej priamky vydá psovi povel, aby zastavil. Psovod môže dať povel stoj kedykoľvek potom, čo pes prejde 10-metrovú čiaru. Pes by mal zastaviť skôr, ako prekročí líniu spájajúcu činky. Ak sa pes zastaví pred 10-metrovým úsekom čiar, musí byť presmerovaný, aby prekročil priamku. Toto znižuje známku.

Keď je pes zastavený a stojí ~ 3 sekundy je psovod informovaný, ktorú činku (pravú, ľavú alebo strednú činku) treba aporovať. Pes by mal aporovať a odovzdať činku korektne. Psovodov smerový povel (vpravo/vľavo/v strede) a povel na aport by mali nasledovať bez prestávky za sebou, takže oneskorený povel na aportovanie bude interpretovaný ako druhý povel.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa dáva na ochotu psa aporovať, vykonávať smerové povely a povel na zastavenie, tempo psa, bežanie primerane priamo vpred pred povelom na zastavenie a zvolenie

najkratšej trasy k správnej činke.

Ukazovanie smerov psovi, alebo dotyk psa na východiskovom bode vedie k nesplneniu cviku (=0). (Pozri všeobecné usmernenia body 20 a 53, dotyk na ruku)

Pes musí predviesť dobrú a stálu rýchlosť, aspoň rýchly poklus. Pomalá/neochotná práca zníži hodnotenie (1–5). Pri posudzovaní rýchlosti treba brať do úvahy plemeno/stavbu tela psa.

Ak pes predvída povel, hodnotenie by malo byť znížené o 1–3 stupne. Ak pes pracuje nezávisle, hodnotenie sa zníži o 3 body.

Pre získanie uspokojivej známky za tento cvik by mal pes stáť medzi pomyselnou čiarou a strednou činkou (musí prejsť za 10 metrovú priamku), predtým ako je vyslaný na aport.

Ak pes zastaví samostatne, nemôže byť udelených viac ako 7 bodov.

Ak je psovi vydaný povel zastaviť a musí byť presmerovaný, nemôže byť udelených viac ako 8. Ak pes zastavil príliš skoro a potrebuje presmerovanie, aby prebehol 10 metrovú vzdialenosť, nie je možné udeliť viac ako 8.

Pes, ktorý zaujme nesprávnu polohu, zmení polohu, alebo sa pohne po povelu na zastavenie (viac ako 1x dĺžku svojho tela), pred zastavením, nemôže získať viac ako 8.

Ak pes potrebuje na zastavenie približne 3x dĺžku svojho tela, nemôže byť udelených viac ako 7. Ak pes nezastaví, cvičenie nie je uznané.

Pes musí zotrvať v polohe (stoj) až do povelu psovoda na aport. Ak po zastavení pes vybehne príliš skoro, hodnotenie by sa malo znížiť o 2–3. Toto môže dokonca viesť k neuznaniu cviku, ak pes zareaguje veľmi skoro, napríklad pred príkazom stewarda.

Ak sa pes zo vzpriamenej polohy zreteľne pohne o viac ako približne jednu dĺžku tela, po tom čo už raz zastavil, pred tým než bol vydaný smerový povel /povel na aportovanie, cvik nie je uznaný (=0).

Ak sa pes jednoznačne rozbehne k nesprávnej činke a je zastavený a presmerovaný na správnu a prinesie správnu, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak je pes presmerovaný z nesprávneho smeru bez zastavenia, zrážka by mala byť 1 - 2 body.

Zrážka za povel navyše na určenie smeru/presmerovanie závisí od ich sily a ochoty psa povel plniť. Môže to byť 1 - 2 body/príkaz. Zrážka za ďalšie povel navyše by mala byť v súlade so všeobecnými usmerneniami.

Ak trasa psa nie je primerane priama, hodnotenie sa zníži o (1/2 - 2).

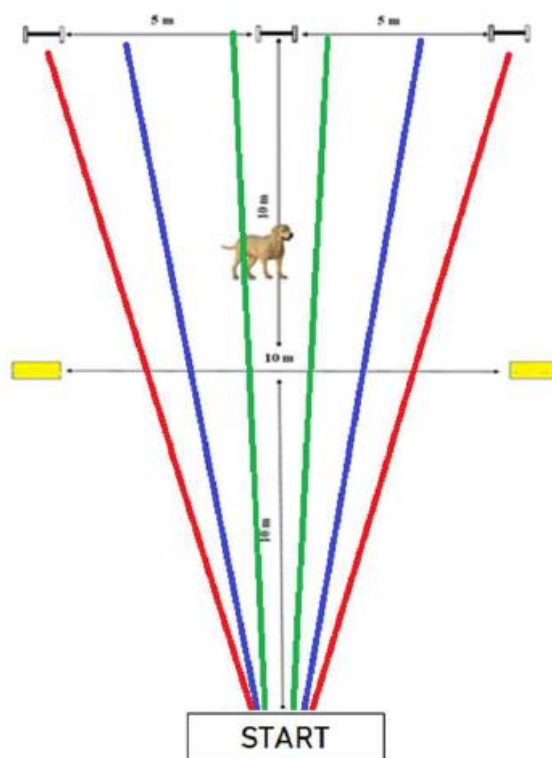

Schéma: Cvik 3.7: Trasy psa. Zelená plocha označuje dobrú trasu, modrá oblasť znižuje hodnotenie o ½ - 1 stupeň a červená plocha znižuje hodnotenie o 1 - 1½ bodov. Ak sa vyskytne neistota, vlnovitá trasa alebo silné zameranie sa na veľmi nesprávny smer, zníženie môže byť až 1½ - 2.

Cvik nie je splnený (=0), ak pes prejde líniu činiek skôr, ako je nasmerovaný na aport, t.j. z dôvodu neskorého zastavenia na povel, alebo neuposlušnutia povelu na zastavenie.

Ak pes zodvihne nesprávnu činku, alebo ak sa ani nerozbehne k aportom, cvik nesplnil (=0).

Pre vypustenie činky a pre žuvanie alebo hryzenie činky pozri všeobecné pokyny pre hodnotenie cvikov.

Cvik 3.8	Obiehanie okolo skupiny kužeľov/barelu, zastavenie, aport a skok	Koef.4
-----------------	---	---------------

Povely: „Okolo“ – „Stoj / Sadni / Lahni“ – „Pravá / Ľavá / Prines“ – („Skoč“) – „Pust“ („K nohe“)
Súčasne môže byť použitý signál rukou (jednou), ak je potrebné psa presmerovať a na povel na smerovanie (vľavo/vpravo) k činke. Na preskok už nemôže byť použitý žiadny signál rukou. S povelom na zastavenie možno použiť jednu alebo obe ruky.

Popis: Pred začiatkom podujatia rozhodca oznámi, akú polohu (stoj/sadni/lahni) má pes zaujať na trase späť ku psovodovi. Poloha je rovnaká pre všetkých súťažiacich na podujatí.

Dve prekážky (obe otvorené s tyčou) sú umiestnené približne 5 metrov od seba navzájom. Výška prekážok by mala byť prispôsobená približne výške psa v kohútiku, ale nie vyššia ako 60 cm. Skupina kuželov (3 – 6) alebo barel sú umiestnené vo vzdialenosti približne 15 metrov od imaginárnej úsečky spájajúcej prekážky.

Schéma cviku je znázornená na obrázku nižšie a rozloženie kuželov je popísané v kapitole VII, príloha 4.

Na majstrovstvách/medzinárodných súťažiach a súťažiach so získaním titulov sú použité vždy kužele.

Pes by nemal vidieť umiestňovanie kuželov/barelu, a preto musia byť kužele/barel postavené skôr, než sa psovod dostaví na východiskový bod cviku.

Pred podujatím/triedou alebo cvikom by mal psovod (alebo steward alebo rozhodca) vylosovať smer (vpravo/vľavo), z ktorého má pes zodvihnúť činku a preskočiť príslušnú prekážku. Losovanie je možné vykonať aj počítačom pred podujatím/triedou. V tejto fáze sa ešte psovodovi neoznamuje, ktorý smer bol vylosovaný. Keď pes prebehne okolo kuželov/barelu a zastaví sa v určenej polohe (stoj/sadni/lahni), až potom je psovod informovaný, ktorú činku (pravú/ľavú) má pes aportovať a ktorú zodpovedajúcu prekážku má preskočiť. Steward ohlási: „pravá/ľavá.....povel“.

Činky by mali byť na súťaži vždy položené v rovnakom poradí (sprava doľava alebo zľava doprava), bez ohľadu na to, ktorú činku treba priniesť.

Východiskový bod si môže psovod zvoliť z 5 – 7 metrov pred pomyselnou spojnicou medzi dvoma prekážkami. Činky sú umiestnené 6 metrov od prekážok. Pozri obrázok.

K dispozícii by mali byť tri rôzne veľkosti drevených činiek, vhodné pre rôzne plemená. Hmotnosť najväčšieho je max 450 g. Veľkosť činiek by mala byť úmerná veľkosti psa, ale veľkosť si môže zvoliť psovod.

Odporúčané parametre pre konštrukciu všetkých prekážok sú na konci týchto pravidiel v Kapitole VII, Príloha 1 .

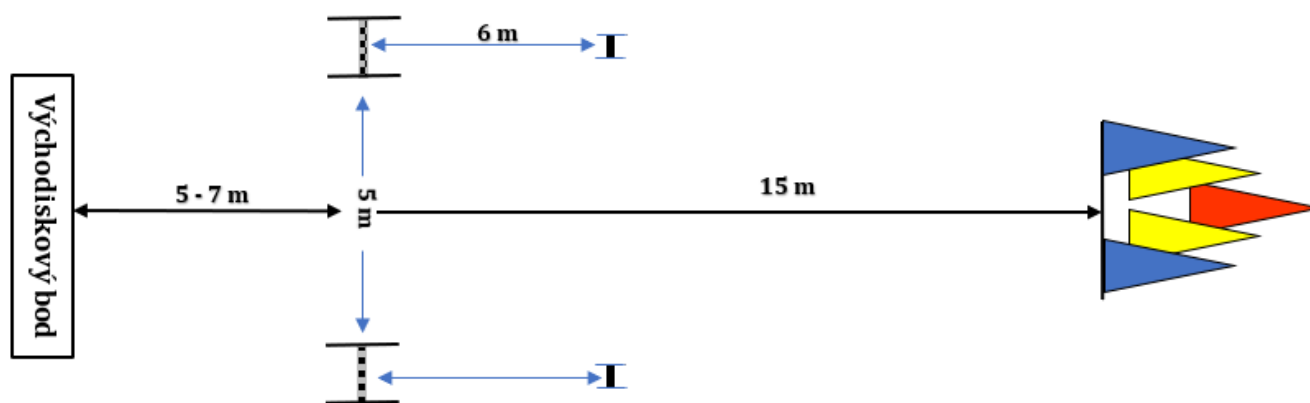

Schéma 1: Cvik 3.8. Činky môžu byť na zem položené **iba** horizontálne (ako je uvedené na obrázku). Pozri taktiež Kapitulu VII, Príloha 4, Návrhy pre umiestnenie skupiny kuželov a Schému 2 pre opis trasy psa.

Predvedenie: Psovod stojí so psom v základnom postoji na východiskovom bode čelom ku

kuželom/barelu. Steward ohlási začiatok cvičenia a kráča umiestniť činky približne 6 metrov za prekážkami. Na pokyn psovod vysielá psa obehnúť kužele/barel. Pes by mal mať pri obiehaní zreteľnú vzdialenosť od kuželov, a teda ideálne je nerobiť okolo kuželov/barelu tesný (príliš blízky) obrat. Vzdialenosť závisí od plemena, približne až do pol metra pre stredné plemená a až do jedného metra pre veľké plemená.

Keď sa pes vracia späť, pričom zreteľne minul kužele/barelu aspoň o ~ 2 metre, ale neprešiel pomyselnú čiaru spájajúcu činky, psovod (nezávisle) velí psovi zastaviť v polohe, ktorú určil rozhodca. Musí byť použitý hlasový povel, ale môže byť sprevádzaný súčasne signálom ruky. Počas zastavenia (cca po 3 sekundách) steward oznámi psovodovi, ktorý smer bol vylosovaný a dáva psovodovi pokyn, aby psovi vydal povel aportovať správnu činku a preskočiť zodpovedajúcu prekážku a vrátiť sa do polohy k nohe. Pes by mal vybehnúť až po povel psovoda. Pokyny stewarda sú „ľavá/pravá.....“ a „povel“. Psovod by mal teda počkať na pokyn stewarda „povel“ pred tým, ako vyšle/zavelí psovi. Psovod môže vysloviť povel na skok okamžite po tom, čo už pes činku zdvihol, ale nemôže použiť signál rukou na preskok.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz by sa mal dať na ochotu psa dodržiavať povely a smery, tempo psa a zvolenie najkratšej trasy pri zachovaní vhodnej vzdialenosti od kuželov/barelu. Hodnotí sa aj primeraná symetria a orientácia na stredovú čiaru alebo psovoda pri návrate (pred zastavením). Pes môže bežať v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek okolo kuželov/barelu.

Ukazovanie smerov psovi, alebo dotýkanie sa psa na východiskovom bode vedie k nesplneniu cviku. (Pozri všeobecné pokyny, body 20 a 53, dotyk na ruku.)

Pes musí vykazovať primeranú a kontinuálnu rýchlosť, aspoň rýchly klus. Pomalá/neochotná práca znižuje známku (1 – 5 bodov). Pri posudzovaní rýchlosti a vzdialenosti od kuželov/barelu sa berie do úvahy plemeno/stavba tela psa a posudzovanie zastavenia (pozri triedu 3, cvičenie 5 pre zastavenie), ako aj pri posudzovaní vzdialenosti od kuželov / barelu.

Ak pes predvída povely, hodnotenie by malo byť znížené o 1 – 3 body. Ak pes koná samostatne, známka sa zníži o 3.

Ak pes zastaví sám, nemôže byť udelených viac ako 7.

Ak sa pes vráti, alebo zastaví pred dosiahnutím úrovne kuželov/barelu, musí byť presmerovaný, aby obehol okolo kuželov/barelu. Zníženie hodnotenia o 3 body je za predpokladu, že pes prebehne okolo kuželov/barelu na jeden presmerovací povel. Takže 7 bodov môže byť priznaných, ak je cvičenie dokonalé vo všetkých ostatných častiach.

Cvik nie je splnený (=0), ak pes preskočí prekážku na trase ku kuželom, alebo ak neobejde okolo kuželov/barelu.

Ak pes po obehnutí kuželov zastaví samostatne (bez povelu, zjavne príliš skoro), mal by byť znovu nasmerovaný na obehnutie a zastavený. Nie je možné udeliť viac ako 7 bodov.

Ak psovod zastaví psa príliš skoro, ale tak, že jasne obehne kužel (najmenej jeden meter), hodnotenie sa zníži o 2 body.

Pri posudzovaní zastavenia sa cení ochota psa zastaviť na povel. Záleží od psovoda, kedy vydá povel na zastavenie. Nesmie to však byť skôr, ako približne 2 metre po obehnutí kuželov.

Pes, ktorý zastaví v nesprávnej polohe, alebo sa pohne po povelu na zastavenie (viac ako o 1x dĺžku tela) pred zastavením, nemôže dostať viac ako 8 bodov.

Pes musí zostať v určenej polohe (stoj/sadni/lahni), kým psovod nevydá ďalší povel. Ak sa pes po

zastavení rozbehne príliš skoro, hodnotenie by sa malo znížiť o 2 – 3 body. Toto môže byť dokonca príčinou nesplnenia cviku, ak pes vybehne príliš skoro, napríklad pred príkazom stewarda.

Ak sa pes zreteľne pohne z polohy (stoj/sadni/lahni) o viac ako približne jednu dĺžku tela pred povelom/ povelom aportovať, potom, čo už raz zastavil, cvik nie je uznaný (=0).

Ak pes potrebuje na zastavenie približne 3x dĺžku svojho tela, nemôže byť udelených viac ako 7. Ak sa pes nezastaví, cvik je neúspešný.

Ak pes jasne vybehne na nesprávnu činku/prekážku a je zastavený a úspešne presmerovaný na správnu, mali by sa znížiť 3 body. Ak je pes úspešne presmerovaný z nesprávneho smeru (~~alebo prekážky~~) bez zastavenia, mali by sa odpočítať 1 – 2 body.

Zníženie hodnotenia za ďalšie riadiace / (presmerovacie) povely závisí od ich sily a od ochoty psa vykonať tieto povely. Zníženie môže byť 1 – 2 body/povel. Zníženie za ďalšie povely navyše by malo byť v súlade so všeobecnými pokynmi.

Ak je trasa psa veľmi blízko kuželov/barelu, alebo ak nie je primerane priama a symetrická, známka by sa mala znížiť o ½ – 2.

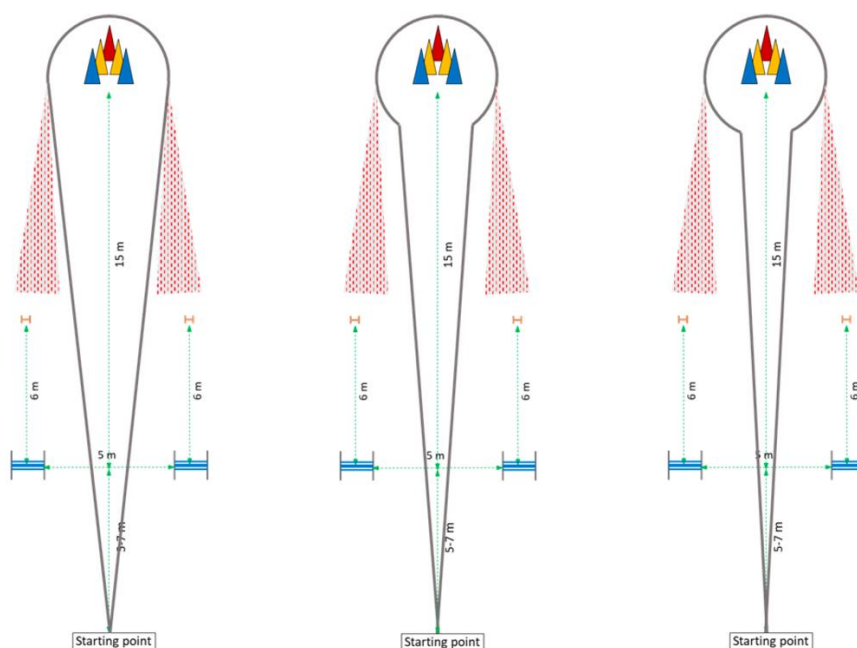

Schéma 2: Tvary správnych trás psa. Všetky trasy sú rovnako dobré. Primeraná symetria a vzdialenosť od kuželov je žiadúca, ako aj zameranie sa na stredovú čiaru alebo psovoda pred zastavením. Za príliš tesnú vzdialenosť sa považuje vzdialenosť menej ako 5-10cm pre stredne veľkých psov.

Sivo tieňovaná plocha na obrázku (po oboch stranách kresby, pričom pes môže obehnúť kužele po smeru alebo proti smeru hodinových ručičiek) ukazuje zameranie sa na pravú/ľavú prekážku/činku a nie je ideálna. Zníženie o ½ – 1 bod je za mierne zameranie sa na jednu z prekážok/ činiek a zníženie o 1 – 2 body je za veľmi silné smerovanie/zameranie sa na jednu z prekážok/činiek.

Ak sa pes dotkne, alebo narazí do kužela alebo niekoľkých kuželov alebo barelu, odpočítajú sa 1 – 3 body

v závislosti od sily/intenzity nárazu. Ak pes zhodí kužel' alebo niekoľko kužel'ov/ barel, odpočítajú sa 2 – 3 body. Ak pes prebehne medzi skupinou kužel'ov, nemalo by byť udelených viac ako 7 bodov.

Ak sa pes pri skoku dotkne prekážky, alebo tyč na otvorenej prekážke zhodí, hodnotenie by sa malo znížiť o 2 body.

Cvik nie je uznaný (=0):

- Ak pes preskočí prekážku na ceste ku kužel'om/barelu, cvičenie je neúspešné.
- Ak pes potrebuje druhý presmerovací povel (tretí povel) na obehnutie okolo kužel'ov/barelu, t.j. tretí povel „okolo“, cvičenie je neúspešné.
- Ak psovod vydá povel na zastavenie (stoj-sadni-lahni) príliš skoro, t.j. keď je pes ešte pri kužel'och/bareli, cvičenie je neúspešné.
- Ak sa pes na povel nezastaví, cvičenie je neúspešné.
- Ak pes prejde pomyslenú čiaru medzi činkami bez toho, aby zdvihol správnu činku, cvičenie je neúspešné.
- Ak pes zdvihne nesprávnu činku, alebo sa k činke na povel ani nerozbehne, cvičenie je neúspešné.
- Ak nepreskočí prekážku, alebo preskočí nesprávnu prekážku, cvičenie je neúspešné.
- Ak sa pes odrazí od prekážky, cvičenie je neúspešné.
- Ak prekážka spadne, cvičenie je neúspešné.
- Ak psovod ukáže psovi smer, alebo sa ho dotkne na východiskovom bode, cvičenie je neúspešné (0).
Pozri všeobecné usmernenia, body 20 a 53.

Pre vypadnutie činky a pre žuvanie alebo prekusovanie činky pozri všeobecné pokyny pre hodnotenie cvikov.

Cvik 3.9	Rozlišovanie pachov a aportovanie	Koef. 3
-----------------	--	----------------

Povely: („Zostaň / K nohe“) – („K nohe“) – „Hľadaj“ - „Pust“ - („K nohe“)

Predvedenie: Psovod so psom sa postavia na východiskový bod, steward ohlásí začiatok cviku a podá psovodovi drevený predmet na aportovanie (10 cm x 2 cm x 2 cm), ktorý bol vopred označený nejakou identifikačnou značkou. Treba použiť ceruzku alebo guľôčkové pero, nie napr. fixka, vyznačovač, magická fixka atď.). Psovod môže držať označený predmet v rukách približne 5 sekúnd. V tejto fáze sa pes nesmie dotýkať predmetu ani ho očuchávať. Steward povie psovodovi, aby odovzdal predmet a otočil sa. Psovod sa rozhodne, či sa pes bude pozerat', alebo nie, keď budú predmety umiestňované na zem. Povely zostaň, alebo k nohe sú povolené.

Steward kráča položiť predmet psovoda bez toho, aby sa ho dotkol, spolu s 5 – 7 podobnými/rovnakými drevenými predmetmi na zem/dlážku vo vzdialenosti asi 10 metrov od psovoda. Ďalších päť až sedem (5–7) predmetov položí steward rukou, a tak sa ich dotkne. Predmety by mali byť umiestnené v rovnakom tvare pre všetkých súťažiacich na podujatí a približne 25 centimetrov od seba. Poloha predmetu psovoda v tvare by mala byť pre každého psovoda rôzna. Neexistujú žiadne obmedzenia týkajúce sa umiestnenia predmetu psovoda do zvoleného tvaru. Pozri návrhy tvarov kapitola VII, príloha 2.

Psovodovi je velené, aby sa otočil a dal psovi povel, aby priniesol označený predmet. Pes by mal nájsť predmet psovoda, priniesť ho a odovzdať psovodovi v súlade so všeobecnými pokynmi. Pes môže

pracovať približne pol minúty, ak je práca aktívna a zameraná na cieľ. Každý súťažiaci by mal mať nové predmety.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať, na efektivitu a tempo. Cvik je neúspešný (=0), ak je psovi dovolené očuchať, alebo dotknúť sa predmetu na začiatku cviku pred jeho odovzdaním späť stewardovi, ak sú povely vydané, keď je pes pri predmetoch, a ak pes zodvihne nesprávny predmet.

Body nie sú znížené, ak pes pri hľadaní správneho predmetu očuchá ostatné predmety, alebo sa ich veľmi jemne dotýka.

Známka sa znižuje, ak pes postrkuje/pohne/štvchá so predmetov, alebo ak sa potrebuje niekoľkokrát presvedčiť o správnom predmete. Pokles je $\frac{1}{2}$ -1 za pohnutie alebo posunutie predmetu. Jedna krátka opätovná kontrola však nemusí nevyhnutne viesť k zníženiu známky za predpokladu, že práca je systematická a efektívna.

Pre spustenie predmetu a pre žuvanie alebo hryzenie predmetu pozri všeobecné pokyny pre hodnotenie cvikov.

Cvik 3.10	Ovládanie na diaľku	Koef. 4
------------------	----------------------------	----------------

Povely: „Lahni“ – („Zostaň“) - 2x [„Sadni“ / „Stoj“ / „Lahni“] - „Sadni“

Na zmenu polohy sú súčasne so zvukovým povelom dovolené aj signály rukou. Môže sa použiť jedna alebo dve ruky.

Predvedenie: Pes by mal zmeniť polohu 6-krát (sadni/stoj/lahni) podľa povelov psovoda a ostať na svojom pôvodnom mieste.

Východiskový bod je medzi dvoma značkami, ktoré sú od seba vzdialené približne 1 meter. Pomyselná čiara spájajúca tieto dve značky tvorí hranicu. Psovod na pokyn velí psovi ľahnúť si na východiskovom bode pred pomyselnou čiarou (hranicou) tak, aby imaginárna línia tvorila dotyčnicu.

Psovod odchádza od psa na určené miesto približne 15 metrov od psa a otočí sa tvárou ku psovi. Každá poloha by sa mala vykonať dvakrát a posledný povel na zmenu polohy by malo byť ľahni. Poradie zaujatia polôh môže byť variabilné, ale musí byť rovnaké pre všetkých súťažiacich.

Steward ukazuje psovodovi, v akom poradí má pes meniť polohy, písomnými znakmi alebo nákresemi, alebo pomocou elektronickej zobrazovacej tabule. Steward by mal stáť približne 3 – 5 metrov za psom tak, aby na psa pri ukazovaní príkazov na zmenu polohy nevidel. Steward by mal meniť príkazy približne každé 3 sekundy.

Psovod musí používať hlasové povely. Keď je psovod od psa vzdialený, môže hlasové povely sprevádzať signálmi rukou, ale musia byť krátke a musia sa používať súčasne s hlasovými povelmi. Po poslednom povelu „lahni“ sa psovod vráti ku psovi a velí mu (na pokyn stewarda), aby si sadol.

Inštrukcie pre hodnotenie:

Dôraz sa kladie na rýchlosť, akou sa polohy menia, čistota predvedenia polôh ako aj

zotrvanie v polohe a to, ako veľmi sa pes posúva.

Ak sa pes z východiskového bodu (v ľubovoľnom smere) pohne viac ako je jeho celková dĺžka tela, cvik nie je splnený (=0). Ak sa pes pohne o jednu dĺžku tela, nemôže dostať viac ako 5 bodov. Pri hodnotení vzdialenosti pohybu sa všetky vzdialenosti posúvania sčítajú (dozadu a dopredu, do strán atď.).

Ak pes vynechá jednu polohu zo šiestich, nemalo by mu byť udelených viac ako 7 bodov. Ak pes vynechá dve polohy, cvik nesplnil (=0). Taktiež, ak pes vynechá jednu polohu a namiesto toho zaujme nasledujúcu, cvik nesplnil (=0).

Aby bol pes ohodnotený, musí na povely zmeniť polohu aspoň 5-krát.

Nie je možné udeliť viac ako 8 bodov, ak pes jedenkrát potrebuje dva povely na zmenu polohy. Neuposlušnutie druhého príkazu na polohu znamená vynechanie polohy. Tzn. pri prvom zadaní druhého povelu na polohu sa hodnotenie zníži o 2 body a pri ďalšom, keď je nutný druhý povel na polohu, zníženie je 1 bod pre ďalší povel.

Tretí príkaz môže byť vydaný na polohu, ak je ju možné vykonať v časovom limite preto, aby sa mohla vykonať ďalšia zmena polohy. Poloha vykonaná po treťom príkaze je však vynechanou polohou.

Výrazne hlasné povely, prehnané alebo dlhotrvajúce signály rúk a iné formy pomoci telom, znižujú známku (pozri všeobecné pravidlá).

Ak sa pes posadí skôr, ako sa psovod k nemu vráti, nemal by dostať viac ako 8 bodov.

Za toto cvičenie je možné získať známku „vyhovelo“ aj v prípade, že 3 – 4 z polôh boli vykonané až po povel navyše, za predpokladu, že povely navyše sú splnené okamžite a pes predvedie dobré, čisté polohy a cvičenie je inak predvedené dobre podľa popisu.

Zmeny FCI pravidiel boli schválené Generálnym výborom FCI dňa 3. septembra 2024 v Amsterdame.

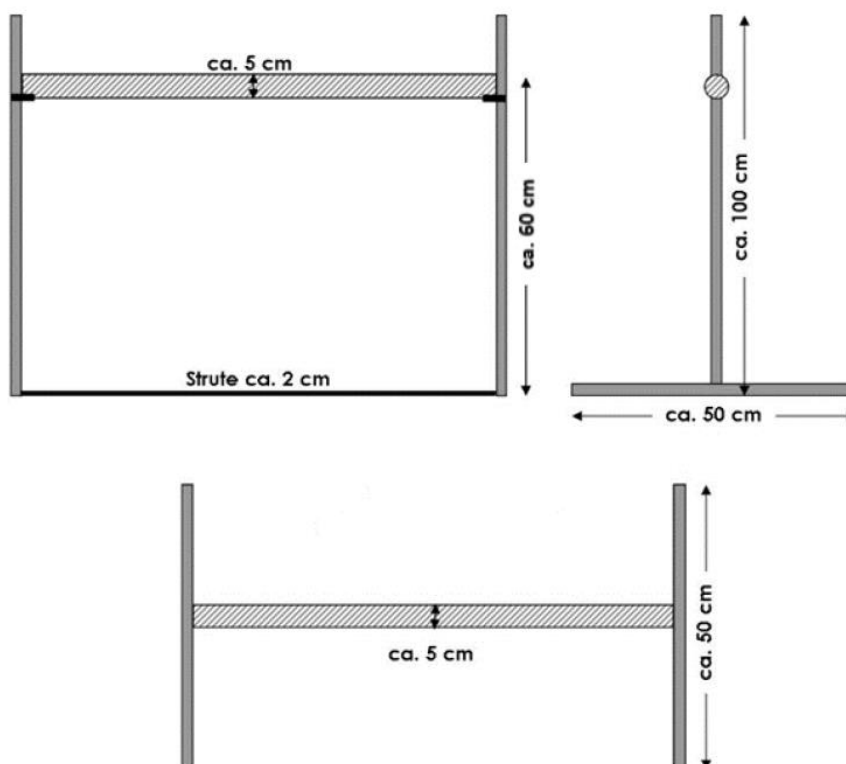
VII. PRÍLOHY

Príloha 1 Otvorená prekážka

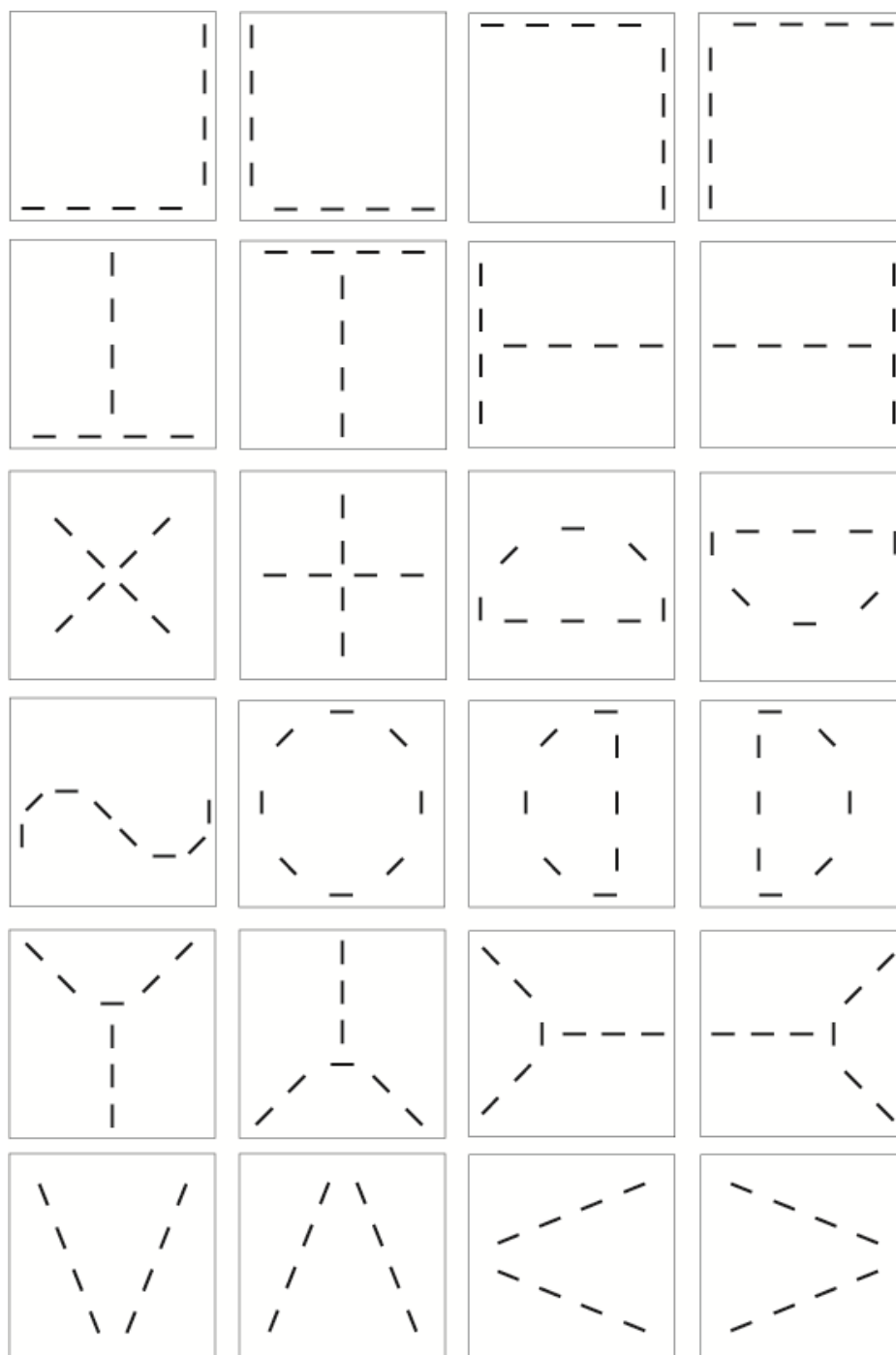
Popis prekážky pre cvik 7 v triede 1, pre cvik 9 v triede 2 a pre cvik 8 v triede 3.

Maximálna výška pre triedy 1 a 2 je 50 cm a pre triedu 3 maximálna výška je 60 cm.

Tyč je voľne položená, takže sa dá preklopiť na obe strany. V spodnej časti môže byť spojovacia tenká lišta, nie viac ako 2 cm vysoká od zeme. Odporúča sa, aby podpory pre tyč boli konkávne, aby vietor tyč ľahko nezhodil. Pre tyč by nemali byť žiadne ďalšie podpory, iba tie, na ktorých leží. Dĺžka spodnej časti (nohy) by mala byť aspoň 0,5 metra.

Príloha 2 Niektoré návrhy umiestnenia predmetov pre cvik Rozlišovanie pachov v triede 3

Príloha 3 Schémy umiestnenia polôh počas chôdze a usmernenia pre povelý stewarda

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vpravo bok, vľavo bok, privolať psa.

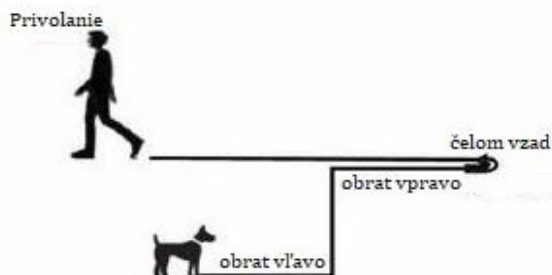
Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vľavo bok, vpravo bok, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vpravo bok, vľavo bok, čelom vzad, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vpravo bok, vľavo bok, čelom vzad, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vľavo bok, vpravo bok, zastaviť, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad, zastaviť, privolať psa.

Pokyny stewarda:
Začiatok cviku polohy počas chôdze: normálny krok vykročiť, povel, vľavo bok, vpravo bok, zastaviť, privolať psa.

Niektoré príklady pre cvik 3.4

Príloha 4 Návrhy pre umiestnenie skupiny kužeľov v cvikoch 1.8, 2.9, 3.8

Toto sú návrhy pre cvik 1.8, cvik 2.9 a cvik 3.8. Je dôležité, aby bola splnená požiadavka na plochu, t.j. šírka aj hĺbka by mali byť približne 60 – 80 cm. Kužele môžu byť rozdielnej farby alebo rovnakej farby, ale rovnaký farebný vzor musí byť použitý pre všetkých súťažiacich v rovnakej triede. Kužele musia rovnakú výšku.

Vo všetkých majstrovských súťažiach sa musí použiť skupina kužeľov. Barel môže byť použitý na bežných skúškach.

Šírka a hĺbka skupiny kužeľov by mala byť približne 60 – 80 cm. Výška by mala byť 40-50 cm.

Za predpokladu, že základňa kužeľa je nejakých 25 cm x 25 cm, dostaneme pri umiestnení troch kužeľov vedľa seba / za sebou 75 cm. To ponecháva možnosť mať medzi kužeľmi priestor asi 2 – 3 cm. Pri umiestnení dvoch kužeľov (štyri kužele tvoria štvorec) môže byť priestor medzi kužeľmi približne 20 cm.

Odporúča sa, aby v triede 1 boli kužele blízko seba, a teda by sa malo použiť viac kužeľov, takže je menší predpoklad, že to bude zvädzať behať medzi kužeľmi.

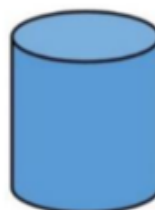
Rozloženie skupiny kužeľov na ploche

Plocha kužeľov je približne 0,4 – 0,5 m²
výška kužeľov je približne 40 – 50 cm

Alternatívou je sud s rozmermi

priemer približne 70 – 80 cm.

Príloha 5 Detaily pre zostavenie štvorca

Vystavanie štvorca a umiestnenie ohraničenia a kužeľov štvorca pre cviky 1.5 & 2.5 & 3.6.

